

ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ตอบหาของรายวิชาสหสาขาวิชาทางโทรทัศน
กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

โดย

กาญจนา ธรรมดาบ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต (สื่อสารมวลชน)

คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พ.ศ. 2548

ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์
กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

The Opinions of University Students in Bangkok Metropolis toward
Television News Talk Programs' Roles
and Political Participation

โดย

กาญจนา ครรภาฉาย
Miss Kanjana Khanpachay

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต (สื่อสารมวลชน)
คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พ.ศ. 2548

ISBN 974-9726-13-8

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน

วิทยานิพนธ์

ของ

นางสาวกาญจนา ครรภาฉาย

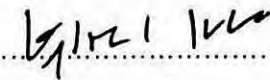
เรื่อง

ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์
กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วารสารศาสตรมหาบัณฑิต (สื่อสารมวลชน)

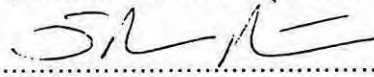
เมื่อ วันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2548

ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์

.....

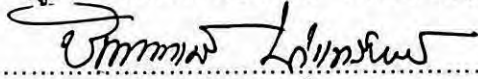
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัตน์ เมธิกุล)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....

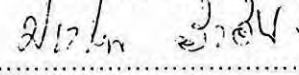
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันชัย ธนะวงน้อย)

กรรมการวิทยานิพนธ์

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชินนะพงษ์ บำรุงทรัพย์)

กรรมการวิทยานิพนธ์

.....

(คุณประไพ ยิ่งยืน)

คณบดี

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธัญญา เชรชูธา)

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง" มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา รวมทั้งได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษา กับพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ พฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษากับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การวิจัยครั้งนี้แบ่งขั้นตอนการศึกษาออกได้เป็น 2 ส่วน ส่วนแรก ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ แบบวัดผลครั้งเดียว กลุ่มประชากร คือ นักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐแบบจำกัดรับในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ใช้แบบสอบถามแบบผู้ตอบกรอกแบบสอบถามเอง และสุ่มตัวอย่างแบบ Multistage Sampling ในส่วนที่สอง คือ การศึกษาปริมาณการนำเสนอประเภทของเนื้อหาข่าวในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ได้รายการทั้งสิ้น 177 รายการ ใช้แบบบันทึกปริมาณการนำเสนอประเภทของเนื้อหาข่าวเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำผลที่ได้มาประกอบการศึกษาวิเคราะห์เพิ่มเติม โดยมีการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลัก ปรากฏผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง อยู่ในกลุ่มอายุ ทั้ง 18-20 ปี และ 21-23 ปี โดยมีจำนวนเท่ากัน มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด กำลังศึกษาในกลุ่มคณะสายสังคมศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 ไม่เคยศึกษากลุ่มวิชาด้านรัฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง และครอบครัวมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท

2. พฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่ คือ กลุ่มตัวอย่างชอบรับชมรายการ เรื่องเล่าเช้านี้ มากที่สุดในอันดับ 1 รับชมรายการในช่วงเวลา 21.00 - 22.00 น. มีความถี่ในการรับชมรายการ 2 - 3 ครั้งต่อวัน ระยะเวลาในการรับชมรายการแต่ละครั้ง คือ 31 - 60 นาที และติดตามชมรายการมากกว่า 5 เดือน ประเด็นข่าวในรายการที่กลุ่มตัวอย่างชอบรับชมมากที่สุดในอันดับ 1 คือ ข่าว ประเด็นปัญหา หรือเหตุการณ์ประจำวันที่เกิดขึ้นในสังคม เหตุผลที่รับชมรายการมากที่สุดในอันดับ 1 คือ เพื่อต้องการติดตามข่าวสารประจำวัน

3. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์โดยรวมแล้ว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ไม่แน่ใจต่อบทบาทด้านการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ทั้งบทบาทด้านการรายงานข่าวสารการเมือง บทบาทด้านแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์การเมือง บทบาทในการให้ความรู้ด้านการเมือง บทบาทด้านกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมือง

4. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างไม่มีสิทธิ์ไปเลือกตั้ง ผู้ว่าฯ กทม. ครั้งที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจไปใช้สิทธิ์ คือ ไปแน่ ๆ เพราะต้องการมีส่วนร่วมในการปกครอง และสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งมากที่สุด คือ โทรทัศน์ สำหรับความบ่อยครั้งในกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างโดยเฉลี่ยคือ นาน ๆ ครั้ง

5. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา จำนวนวิชา รัฐศาสตร์ การเมืองการปกครอง ที่เคยหรือ กำลังศึกษา และรายได้ครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ส่วนอายุของนักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการรับชมรายการและเวลาที่ติดตามชมรายการ แต่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมรายการในทิศทางบวกในระดับต่ำ และภูมิภาคเนาของนักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับ ระยะเวลาในการรับชมรายการและเวลาที่ติดตามรับชมรายการ แต่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการรับชมรายการ

6. พฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ความถี่ในการรับชมรายการมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในทิศทางบวกในระดับปานกลาง ระยะเวลาในการรับชมรายการมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในทิศทางบวกในระดับต่ำ แต่เวลาที่ติดตามรับชมรายการไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

7. ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทการรายงานข่าวสารการเมือง และบทบาทการกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในทิศทางบวกในระดับต่ำ แต่บทบาทด้านการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ และบทบาทในการให้ความรู้ด้านการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

8. ผลการศึกษาประเภทของเนื้อหาข่าวที่ปรากฏในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์พบว่า เนื้อหาข่าวที่ถูกนำเสนอมากที่สุด คือ ข่าวอาชญากรรม รองลงมา คือ ข่าวการเมือง และข่าวประเภทอื่น ๆ ตามลำดับ

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาจากคณาจารย์ และด้วยความช่วยเหลือของบุคคลอีกหลายท่านด้วยกัน

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์วันชัย ฐานะวังน้อย ซึ่งกรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ตลอดจนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์นี้ด้วยดีตลอดมา รวมทั้งขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุรัตน์ เมธิกุล ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชินนะพงษ์ บำรุงทรัพย์ กรรมการวิทยานิพนธ์ และคุณประไพ ยิ่งยืนโปแกรม ไตเร็กเตอร์ ชาวเข้าไอทีวี กรรมการวิทยานิพนธ์(ภายนอก) ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาคำแนะนำอันมีประโยชน์ และสละเวลาในการตรวจสอบแก้ไข ตลอดขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ และสำเร็จด้วยดี

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับเงินอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ขอขอบคุณคณาจารย์คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่โครงการบัณฑิตศึกษา ที่ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาโท และตรวจทานความเรียบร้อยของวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่คอยช่วยเหลือให้ข้อมูลในการหาเอกสารตำราประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณนักศึกษาทุกท่านที่ร่วมตอบแบบสอบถามด้วยความตั้งใจและเห็นความสำคัญของสื่อมวลชนไทยที่มีต่อการเมือง ขอขอบคุณ อรวิภา MA 21 ที่ช่วยเก็บข้อมูลและเป็นกำลังใจเสมอ ตลอดจนเพื่อน ๆ ที่ร่วมเก็บข้อมูล ได้แก่ ทิพย์ และแอน (ผกาพรรณ) MA 22 เป็น (วิริยา) บัว เอ้ (คณิศร) และกวาง MA 21 จี๊ป MBA โครงการSMEรุ่น 1 และเฮียว 'สิงห์แดง'47 โดยเฉพาะ สุวีร์และชวกร MACA ที่ช่วยเก็บข้อมูลและลงรหัสข้อมูล และแฉ๊ะ MA21 ที่ช่วยเหลือตลอดมา นอกจากนี้ขอขอบคุณเพื่อนๆ ที่ให้คำแนะนำในการทำวิจัย ได้แก่ ดร.สุบิน ยุระรัช พี่ต๋อสิต MA 20 น้ำใจของจิว (ศุภฤกษ์) MA 20 และแก้ว MA 21 โดยเฉพาะกำลังใจและการร่วมแบ่งปัน ประสบการณ์ทั้งสุขและทุกข์ด้วยกันตลอดมา เป็นส่วนหนึ่งทำให้ผู้วิจัยไม่ย่อท้อและทำให้การมาเรียนในสถานที่แห่งนี้มีความหมายยิ่งขึ้น ย้วย (อนันตยา) อ้วย แอ้ บลูนิด บัววย เพื่อน ๆ Dev. Comm. นโยบาย และวิจัย MA21 แห่งสาขาสื่อสารมวลชน ตลอดจน ตึก (วนาพร) ขอขอบคุณจากใจจริง

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณ พ่อ และแม่ของผู้วิจัย ผู้เสียสละที่ยิ่งใหญ่
ที่ปรารถนาดี อยู่เคียงข้างเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยตลอดมา และต้องเหนื่อยเพิ่มขึ้นเมื่อผู้วิจัยต้อง
ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ขอขอบคุณจอยและจินต์ ตลอดจดญาติพี่น้องทุกท่านของผู้วิจัยที่คอย
ให้กำลังใจ และสนับสนุนการศึกษาด้วยดีเสมอ หากวิทยานิพนธ์นี้มีคุณประโยชน์เป็นที่ปรากฏ
ขอยกความดีนั้นมอบให้แด่พ่อและแม่ของผู้วิจัย

กาญจนา วรรณฉาย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พ.ศ. 2548

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ	(4)
สารบัญตาราง	(9)
สารบัญแผนภาพ	(14)
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหานำวิจัย.....	8
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
ขอบเขตในการวิจัย	9
นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง.....	9
สมมติฐานการวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	11
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
ทฤษฎีบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน.....	13
ทฤษฎีการเปิดรับสื่อและข่าวสาร	18
แนวคิดการวิเคราะห์ผู้รับสาร ด้านประชากรศาสตร์.....	22
แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง	25

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
3. ระเบียบวิธีวิจัย	38
ประชากรที่ศึกษา	38
กลุ่มตัวอย่าง	39
การสุ่มตัวอย่าง	40
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	42
การวัดค่าตัวแปร และเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบ	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	51
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	52
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
การศึกษาปริมาณการนำเสนอประเภทของการเนื้อหาข่าวในรายการสนทนา ข่าวทางโทรทัศน์	54
4. ผลการวิจัย	62
ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง	63
ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการรับชมรายการของกลุ่มตัวอย่าง	69
ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าว ทางโทรทัศน์	77
ส่วนที่ 4 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่าง	86
ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะที่มีต่อรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์	91
ส่วนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน	93
ผลการศึกษาปริมาณการนำเสนอประเภทของการเนื้อหาข่าวในรายการสนทนา ข่าวทางโทรทัศน์	123

5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	137
สรุปผลการวิจัยเชิงปริมาณ.....	139
สรุปผลการศึกษาปริมาณการนำเสนอประเภทของการเนื้อหาข่าวในรายการ สนทนาข่าวทางโทรทัศน์.....	145
อภิปรายผลการวิจัย.....	147
ข้อเสนอแนะโดยทั่วไป.....	160
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	161

ภาคผนวก

ก. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	163
ข. แบบบันทึกปริมาณการนำเสนอประเภทของการเนื้อหาข่าวในรายการสนทนา ข่าวทางโทรทัศน์.....	172
ค. ตัวอย่างลำดับการออกอากาศ จำแนกตามประเด็นข่าวในรายการสนทนาข่าว ทางโทรทัศน์.....	173
บรรณานุกรม.....	184
ประวัติการศึกษา.....	192

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ วัน และเวลาออกอากาศ.....	3
3.1	จำนวนนักศึกษาจำแนกตามรายสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ แบบจำกัดรับ	39
3.2	จำนวน ร้อยละของนักศึกษา และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายสถาบัน อุดมศึกษาของรัฐ แบบจำกัดรับ	41
4.1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	63
4.2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	64
4.3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภูมิลำเนา.....	64
4.4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มคณะที่กำลังศึกษา.....	65
4.5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา	66
4.6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนรัฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง ที่เคย หรือ กำลังศึกษา	67
4.7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน	68
4.8	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายการสนทนาข่าวทาง โทรทัศน์ที่รับชม อันดับ 1-3 ตามลำดับ	69
4.9	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่วงเวลาในการรับชมรายการ สนทนาข่าวทางโทรทัศน์.....	71
4.10	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความถี่ในการรับชมรายการ สนทนาข่าวทางโทรทัศน์.....	72
4.11	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาในการรับชมรายการ สนทนาข่าวทางโทรทัศน์.....	73
4.12	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเวลาที่ติดตามรับชมรายการ สนทนาข่าวทางโทรทัศน์.....	74
4.13	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเด็นข่าวในรายการสนทนา ข่าวทางโทรทัศน์ที่รับชมอันดับ1-3 ตามลำดับ.....	75
4.14	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลที่รับชมรายการสนทนา ข่าวทางโทรทัศน์อันดับ1-3 ตามลำดับ	76

4.15	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นต่อบทบาทด้านการรายงานข่าวสารการเมือง.....	78
4.16	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นต่อบทบาทด้านการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ การเมือง	80
4.17	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นต่อบทบาทด้านการให้ความรู้ด้านการเมือง.....	82
4.18	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นต่อบทบาทด้านการกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมือง	84
4.19	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม. ครั้งที่ผ่านมา	86
4.20	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความตั้งใจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. (6 กุมภาพันธ์ 2548).....	87
4.21	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง.....	88
4.22	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง	89
4.23	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นต่อการนำเสนอการสนทนาข่าวสารการเมืองในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์.....	91
4.24	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีต่อรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์	92
4.25	จำนวนและร้อยละของความเห็นในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาจำแนกตามเพศ	93
4.26	จำนวนและร้อยละของระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาจำแนกตามเพศ	95
4.27	จำนวนและร้อยละของเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาจำแนกตามเพศ	96
4.28	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างอายุของนักศึกษาและความเห็นในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์	97

4.29	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างอายุของนักศึกษาและระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์.....	98
4.30	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างอายุของนักศึกษาและเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์.....	99
4.31	จำนวนและร้อยละของความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาจำแนกตามภูมิภาค.....	100
4.32	จำนวนและร้อยละของระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาจำแนกตามภูมิภาค.....	101
4.33	จำนวนและร้อยละของเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาจำแนกตามภูมิภาค.....	102
4.34	จำนวนและร้อยละของความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาจำแนกตามกลุ่มคณะ.....	103
4.35	จำนวนและร้อยละของระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาจำแนกตามกลุ่มคณะ.....	105
4.36	จำนวนและร้อยละของเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาจำแนกตามกลุ่มคณะ.....	106
4.37	จำนวนและร้อยละของความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาจำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา.....	107
4.38	จำนวนและร้อยละของระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาจำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา.....	108
4.39	จำนวนและร้อยละของเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาจำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา.....	109
4.40	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างจำนวนวิชารัฐศาสตร์ การเมือง การปกครองที่เคยหรือกำลังศึกษา และความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์.....	110
4.41	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างจำนวนวิชารัฐศาสตร์ การเมือง การปกครองที่เคยหรือกำลังศึกษา และระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์.....	111

4.42	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างจำนวนนิชารัฐศาสตร์ การเมือง การปกครองที่เคยหรือกำลังศึกษา และเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนา ข่าวทางโทรทัศน์.....	112
4.43	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างรายได้ของครอบครัวนักศึกษา และความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์.....	113
4.44	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างรายได้ของครอบครัวนักศึกษา และระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์.....	114
4.45	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างรายได้ของครอบครัวนักศึกษา และเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์.....	115
4.46	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างความถี่ในการรับชมรายการ สนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาและการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	116
4.47	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างระยะเวลาในการรับชมรายการ สนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาและการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	117
4.48	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างเวลาที่ติดตามรับชมรายการ สนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาและการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	118
4.49	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Pearson ระหว่างความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทด้านการรายงานข่าวสารการเมืองของรายการสนทนาข่าวทาง โทรทัศน์และการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	119
4.50	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Pearson ระหว่างความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทด้านการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์การเมือง ของรายการ สนทนาข่าวทางโทรทัศน์และการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	120
4.51	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Pearson ระหว่างความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทการให้ความรู้ด้านการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ และการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	120
4.52	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Pearson ระหว่างความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทการกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมืองของรายการสนทนาข่าว ทางโทรทัศน์และการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	122
4.53	ปริมาณการนำเสนอประเภทของเนื้อหาข่าวในรายการ ข่าวเช้าไอทีวี.....	124
4.54	ปริมาณการนำเสนอประเภทของเนื้อหาข่าวในรายการ เรื่องเล่าเช้านี้.....	125

4.55	ปริมาณการนำเสนอประเภทของเนื้อหาข่าวในรายการ เข้าวันนี้ที่เมืองไทย...	127
4.56	ปริมาณการนำเสนอประเภทของเนื้อหาข่าวในรายการ ข่าวภาคเช้า ช่อง7....	129
4.57	ปริมาณการนำเสนอประเภทของเนื้อหาข่าวในรายการ ข่าวคุยคุ้ยข่าว (จ.-ศ.)	131
4.58	ปริมาณการนำเสนอประเภทของเนื้อหาข่าวในรายการ เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์	133
4.59	ปริมาณการนำเสนอประเภทของเนื้อหาข่าวในรายการ คุยคุ้ยข่าว(ส.-อา.)...	135

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
2.1	แบบจำลองความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรในการวิจัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เมื่อมีการส่งภาพโทรทัศน์ออกอากาศเป็นทางการครั้งแรกในปี พ.ศ. 2498¹ สื่อโทรทัศน์ก็เริ่มเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับสังคมไทย มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของผู้คน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมด้านต่าง ๆ กระทั่งปัจจุบัน Signorielli and Morgan² ได้กล่าวไว้ว่า "สังคมเราคือสังคมสื่อสารมวลชน เป็นสังคมซึ่งสื่อมวลชน โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์มีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวัน โทรทัศน์ถือเป็นแหล่งสร้างข่าวสารและภาพลักษณ์ร่วมที่กว้างขวางที่สุดในประวัติศาสตร์ ไม่ใช่แต่ในสหรัฐอเมริกาเท่านั้น แต่รวมถึงสังคมอื่น ๆ ทั่วโลกด้วย" และการที่สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่เข้าถึงประชาชนหรือผู้รับสารได้ทุกครั้งเร็ว ส่วนหนึ่งก็เนื่องมาจากคุณลักษณะเฉพาะของสื่อโทรทัศน์เอง ซึ่งเป็นสื่อที่มีทั้งภาพเคลื่อนไหวประกอบกับเสียง จึงดึงดูดใจได้มากกว่าสื่อวิทยุ ไม่จำเป็นต้องใช้ทักษะในการอ่านออกเขียนได้ซึ่งแตกต่างจากสื่อสิ่งพิมพ์ และสามารถรับชมได้อย่างสะดวกสบายอยู่กับบ้านโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายดังเช่นสื่อภาพยนตร์ จึงไม่แปลกเลยที่โทรทัศน์ซึ่งถือกำเนิดมาในโลกกว่าครึ่งศตวรรษนั้นยังเป็นสื่อมวลชนที่ครองใจผู้ชมตลอดมา

¹ จำนง รังสิกุล, ตำนานโทรทัศน์ไทยกับ จำนง รังสิกุล. (ม.ป.ท.: ม.ป.ป.), น. 53.

² นววรรณ ดันติเวชกุล, "การวิเคราะห์อิทธิพลของภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ตามแนวทฤษฎีการอบรมปมนิสัยทางวัฒนธรรมต่อเยาวชนในสถานศึกษา," วารสารนิเทศศาสตร์ 18 (มกราคม – มีนาคม 2543):37. อ้างถึงใน อารัง เต็มสุขสวัสดิ์, "ความสอดคล้องระหว่างนโยบายการเสนอข่าวกับความต้องการรับชมรายการข่าวของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครกรณีศึกษา สถานีโทรทัศน์ทีวีเสวี 'ไอทีวี'," (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544), น. 2.

สำหรับรายการที่ออกอากาศตามสถานีโทรทัศน์นั้น นักวิชาการได้จำแนกรายการโทรทัศน์ ออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้ คือ รายการข่าวสาร รายการความรู้และการศึกษา รายการบันเทิง และรายการโฆษณาประชาสัมพันธ์

โดยที่ผ่านมานั้นผู้บริหารสถานีโทรทัศน์ได้กำหนดให้มีการออกอากาศรายการประเภทต่าง ๆ อยู่บนพื้นฐานของพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์³ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530 ประกาศโดยกรมประชาสัมพันธ์ ณ วันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2539 ซึ่งมีใจความสำคัญดังนี้

สัดส่วนเวลาออกอากาศรายการวิทยุโทรทัศน์คิดเป็นร้อยละของเวลาออกอากาศทั้งหมด (ต่อวัน)

- ก. ประเภทข่าวและความรู้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 15
- ข. ประเภทบันเทิง ไม่เกินร้อยละ 65
- ค. ประเภทโฆษณา และบริการธุรกิจ ไม่เกินร้อยละ 20

จากสัดส่วนการออกอากาศดังกล่าว เห็นได้ชัดว่ารายการบันเทิงจะเป็นรายการโทรทัศน์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุดจากผู้ชม แต่ด้วยสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ทำให้ความตื่นตัวและความต้องการบริโภครายการข่าวทางโทรทัศน์ของประชาชนเพิ่มสูงขึ้น สถานีโทรทัศน์ทั้งหลายต่างก็แข่งขันกันนำเสนอข่าวสารด้วยรูปแบบรายการใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ชมไม่ว่าจะเป็น การเพิ่มเวลาในการนำเสนอข่าวประจำวัน การเสนอข่าวทุกต้นชั่วโมง รายการวิเคราะห์ข่าวเพิ่มความหลากหลายในเนื้อหา เพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และที่ได้รับความนิยมมากยิ่งขึ้น นั่นคือ รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ นับว่าเป็นรายการข่าวประเภทหนึ่งที่ได้รับความนิยมมากในขณะนี้ โดยเฉพาะรูปแบบในการนำเสนอรายการ เป็นการสนทนาถึงข่าวสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันด้านต่าง ๆ ทั้งด้าน เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา ศาสนา อาชญากรรม ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องและเป็นที่น่าสนใจของประชาชน ประเด็นที่นำมาสนทนานั้น มีทั้งนำ

³ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และ นิคม ทาแดง, "การจัดรายการวิทยุโทรทัศน์," ใน เอกสาร การสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิทยุและโทรทัศน์, หน่วยที่ 10 (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2537), น. 728-739.

⁴ กสิณเทพ คุณาเจริญ, "ตามหา...แก่นธรรม," (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546), น. 5.

มาจาก หนังสือพิมพ์รายวัน โดยผู้ดำเนินรายการจะนำหัวข้อข่าวมาสรุป ให้ผู้ชมทราบว่ามีกรายงานข่าวอะไรในหนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ การสนทนาถึงประเด็นปัญหา สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมซึ่งเป็นที่สนใจของประชาชน พร้อมกับเสนอความคิดเห็นเพื่อให้การนำเสนอที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น การแทรกภาพข่าวทางโทรทัศน์ หรือการรายงานข่าวประจำวันประกอบ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นรายการสด และจะมีผู้ดำเนินรายการอีกหนึ่งคนหรือมากกว่านั้นคอยนำเสนอประเด็นข่าวที่น่าสนใจสลับกันไป

จากการสำรวจการออกอากาศของสถานีวิทยุโทรทัศน์แบบไม่คิดค่าใช้จ่ายในการรับชมจากผังรายการโทรทัศน์ ทั้ง 5 ช่อง (3,5,7,9 และไอทีวี) ในช่วงเดือน พฤศจิกายน 2547 พบว่าแต่ละสถานีมีการนำเสนอรายการที่มีลักษณะการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ดังนี้

ตารางที่ 1.1
รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ วัน และเวลาออกอากาศ

สถานีโทรทัศน์	รายการ	วันและเวลาออกอากาศ
ไอทีวี	ข่าวเช้าไอทีวี	จ.- ศ. 06.00 – 08.00 น.
ช่อง 3	เรื่องเล่าเช้านี้	จ.- ศ. 06.30 – 08.30 น.
	เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์	ส. – อา. 07.30 – 08.30 น.
ช่อง 5	เช้าวันนี้ที่เมืองไทย	จ.- ศ. 06.15 – 07.45 น.
ช่อง 7	ข่าวภาคเช้า ช่อง 7	จ.- ศ. 06.15 – 07.30 น.
ช่อง 9	คุยคุ้ยข่าว (จ.-ศ.)	จ.- ศ. 21.30 – 22.00 น.
	คุยคุ้ยข่าว (ส.-อา.)	ส.- อา. 12.00 – 13.00 น.

Lasswell⁵ กล่าวถึงบทบาทของโทรทัศน์ในการเสนอข่าวสารว่า ในการสื่อสารมวลชนนั้น สื่อโทรทัศน์ นับเป็นสื่อหรือพาหนะนำข่าวสารซึ่งมีหน้าที่แจ้งข่าวสารให้สมาชิกในสังคมได้ทราบถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (Surveillance of the Environment of Information Function) กล่าว

⁵ ดวงทิพย์ วรพันธุ์, "ข่าวโทรทัศน์," (กรุงเทพมหานคร: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525). (ัดสำเนา)

อีกนัยหนึ่งก็คือ โทรทัศน์มีหน้าที่หลักในการถ่ายทอดสาระ ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และความเคลื่อนไหวของสังคมโลกให้เราได้ทราบ ช่วยให้ประชาชนสามารถนำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับชมมาช่วยในการตัดสินใจ ประมวลเรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งกับตัวเองและสังคมได้ด้วยตนเอง

จากที่ได้กล่าวไว้ว่า คุณสมบัติของสื่อโทรทัศน์ก็เหมือนกับสื่อมวลชนอื่น ๆ คือสามารถสื่อสารให้ประชาชนจำนวนมากได้รับทราบในเวลาอันรวดเร็ว จึงทำให้คุณสมบัตินี้ทางการสื่อสารดังกล่าวมีบทบาททางการเมืองด้วย เสรี วงษ์มณฑา⁶ กล่าวว่า การสื่อสารมีบทบาทด้านต่าง ๆ ทางการเมือง ดังนี้

1. สร้างทัศนคติทางการเมือง การพูดคุย อบรม เผยแพร่ ประชุม การแจกใบปลิว ติดป้ายประกาศ แจกแผ่นพับ ข่าวและบทความทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์และนิตยสาร สามารถช่วยสร้างสำนึก ค่านิยม และทัศนคติทางการเมืองให้แก่ประชาชนได้ การให้ข่าวสารเกี่ยวกับการทำงานของรัฐบาล เหตุผลของการออกกฎหมาย การออกนโยบาย การกำหนดให้ประชาชนเห็นผลงานของรัฐบาลนั้น นอกจากจะสร้างความนิยมในตัวรัฐบาลแล้วยังทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในระบบการปกครองที่เรากำลังใช้อยู่ด้วย
2. สร้างความสนใจทางการเมือง ในสมัยก่อนนั้นคนส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจการเมืองนัก เพราะไม่ค่อยได้รู้ข่าวคราวและไม่เคยพบเห็นนักการเมืองหรือผู้บริหาร แต่ในปัจจุบันนี้ข่าวคราวของรัฐบาลมีให้อ่านกันเป็นประจำ นักการเมืองจะเป็นข่าวให้เห็นทั้งในหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ เสียงพูดของเขาจะมีให้ได้ยินทางวิทยุกระจายเสียง เรื่องราวของเขาจะถูกวิพากษ์วิจารณ์ทางนิตยสารอยู่เป็นประจำ เพราะฉะนั้นคนในยุคนี้จะสนใจข่าวสารการบ้านการเมืองเพิ่มขึ้น
3. สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง การเผยแพร่ประชาธิปไตยโดยสื่อบุคคลหรือโดยสื่อมวลชนก็ดี ทำให้ประชาชนเข้าใจดีขึ้นว่าประชาธิปไตยคืออะไร การพูดถึงกฎหมายการออกพระราชบัญญัติต่าง ๆ โดยการนำเสนอข้อมูลข่าวสารสู่ประชาชนทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

⁶ เสรี วงษ์มณฑา, "การสื่อสารกับการพัฒนาประเทศ," ใน เอกสารการสอนชุดวิชา หลักและทฤษฎีการสื่อสาร, หน่วยที่ 9-15 (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2538), น. 720-723.

4. สร้างบทบาทการเมือง การที่ประชาชนมีความสนใจ มีความรู้ ได้นำไปสู่การกำหนดบทบาททางการเมือง ประชาชนในปัจจุบันได้รู้ถึงบทบาท สิทธิและหน้าที่ของตนดีขึ้น เช่น การเขียนจดหมายถึงสื่อมวลชนก็เป็นการแสดงบทบาททางการเมือง

5. เป็นการนำเอารัฐบาลไปอยู่ในบ้านของประชาชน ทั้งนี้เพราะสื่อมวลชนต่าง ๆ มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับรัฐบาล นักการเมืองต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา ทำให้ประชาชนรู้จักผู้บริหารได้ทั้ง ๆ ที่ไม่เคยพบตัวจริงก็ตาม

6. การสื่อสารมวลชน ทำให้ความสนใจของประชาชน มีลักษณะเป็นนานาชาติ (Cosmopolitan Oriented) เพราะการส่งข่าวผ่านดาวเทียมทำให้ความสนใจของประชาชนเปลี่ยนแปลงไป แทนที่จะสนใจเฉพาะสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวกลับสนใจสิ่งที่อยู่ไกลตัว ทำให้มีความคิดเป็นสากลมากขึ้น รัฐบาลจึงต้องตื่นตัวกับการสนองความต้องการของประชาชนตามมาตรฐานนานาชาติที่ประชาชนมีโอกาสได้พบเห็น

7. การสื่อสารมวลชนถูกนำมาใช้ในการรองรับสถานการณ์ ก่อนการเป็นนักการเมืองไม่มีใครรู้จัก แต่เมื่อสื่อมวลชนเขียนถึงเขาบ่อย ๆ คนที่ไม่มีความสำคัญ ก็มีความสำคัญมากขึ้น สถานภาพของเขาก็จะได้รับการยอมรับมากขึ้น เพราะฉะนั้นในการเสนอนักการเมืองให้รับใช้ประชาชนนั้นพรรคการเมืองจะสร้างการยอมรับโดยการเสนอบุคคลดังกล่าวนั้นในสื่อมวลชนด้วยความถี่สูง ให้คนรู้จักคุณสมบัติและผลงานต่าง ๆ ของเขา แม้คนบางคนจะมีผลงานมากกว่าความสามารถสูงกว่า แต่ถ้าไม่ได้รับการเสนอข่าวของสื่อมวลชน ไม่มีการกล่าวถึง คนก็ยอมรับไม่ยอมรับสถานการณ์

เมื่อพิจารณาจากแนวคิดดังกล่าว สิ่งที่น่าสนใจสำหรับรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ก็คือ บทบาทหน้าที่หลักในการรายงานข่าวสารโดยเฉพาะด้านการเมือง ประกอบกับลักษณะในการนำเสนอที่เป็นการสนทนา การแสดงความคิดเห็น ทำให้ผู้รับชมข่าวในประเด็นต่าง ๆ มีอรรถรส มีความรู้สึกเป็นกันเอง และยังเป็นรายการที่ส่วนใหญ่ออกอากาศในตอนเช้า คำถามที่ตามมา คือ เขวชนที่เป็นกลุ่มนักศึกษานั้นจะมีความคิดเห็นอย่างไรต่อบทบาทรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ในการนำเสนอข่าวการเมือง

เหตุที่เจาะจงเลือกนักศึกษานั้นเนื่องจากในประวัติศาสตร์การเมืองไทยที่ผ่านมา นักศึกษาได้มีเข้ามามีบทบาททางการเมืองหลายรูปแบบ ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองที่น่าสนใจซึ่งนักศึกษาได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง โดยลำดับประเด็นที่น่าสนใจได้ว่า

ในปี พ.ศ. 2500 จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ปฏิวัติยึดอำนาจจาก จอมพล ป. พิบูลสงคราม และจัดให้มีการเลือกตั้งขึ้น จนกลุ่มนักศึกษาได้ประท้วงการเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม

ในครั้งนั้น และนับตั้งแต่ที่ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ปกครองแบบเผด็จการ นิยมยกเลิกระบอบประชาธิปไตย สร้างความไม่พึงพอใจเป็นระยะ ที่สำคัญยังออกมาตรการห้ามไม่ให้เคลื่อนไหวกว้างขวางในเมือง แต่หลายปีต่อมากลุ่มนักศึกษาได้ร่วมกันจัดทำนิตยสาร วารสารหลายเล่มเพื่อแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ การเมือง จนคณะรัฐบาลยินยอมให้มีการเลือกตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2511⁷

1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2513 ได้มีการประกาศตั้งศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทยขึ้น ศูนย์ดังกล่าวได้แสดงบทบาทเป็นแกนนำของกลุ่มนิสิตนักศึกษาของทุกสถาบันในการแสดงบทบาทและความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองหลายครั้ง เช่น การรณรงค์ต่อต้านไม่ซื้อสินค้าญี่ปุ่น และสินค้าฟุ่มเฟือยจากต่างประเทศ จนขยายขอบเขตไปในเรื่องของการเมือง เช่น การเดินขบวนต่อต้านประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 299 ที่เปิดโอกาสให้ฝ่ายบริหารแทรกแซงการทำงานของฝ่ายตุลาการ การเปิดโปงการใช้เครื่องบินราชการไปใช้ลำสัตว์ที่ทุ่งใหญ่นเรศวร ซึ่งก่อให้เกิดเหตุตามมาอีกหลายกรณี คือ นักศึกษาประท้วงให้ลงโทษผู้นำทรัพย์สินราชการไปใช้ขณะที่รัฐบาลได้มีมติต่ออายุราชการจอมพลถนอมอีกหนึ่งปี จนกลุ่มนักศึกษานำไปวาดภาพการ์ตูนล้อเลียนในเอกสารชื่อ "มหาวิทยาลัยที่ไม่มีคำตอบ" ส่งผลให้นักศึกษา 9 คนที่เป็นผู้จัดทำถูกลบชื่อออกจากการเป็นนักศึกษา และการกระทำนี้ก็ได้ถูกรณรงค์ต่อต้านในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2516 จนรัฐบาลต้องยกเลิกตามข้อเรียกร้อง⁸

5 ตุลาคม พ.ศ. 2516 นักศึกษาได้ยื่นข้อเรียกร้องต่อรัฐบาลให้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญภายใน 6 เดือน และวันถัดมาได้มีจัดทำใบปลิวแจกจ่ายต่อประชาชนทั่วไป ซึ่งเป็นผลให้กลุ่มนักศึกษาดังกล่าวถูกจับทันที ศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทยเรียกร้องให้รัฐบาลปล่อยตัวนักศึกษา เริ่มมีการชุมนุมกันที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งได้รับความสนใจจากประชาชน กลุ่มกรรมกรเข้ามาร่วมชุมนุมอย่างมาก จนได้เกิดการชุมนุมคัดค้านขึ้นในอีกหลายสถาบัน เป็นการเคลื่อนไหวกว้างขวางที่มีจำนวนนิสิตนักศึกษาจากหลายสถาบันร่วมเดินขบวนมากที่สุดเท่าที่ปรากฏ เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 จอมพลประภาส จารุเสถียร ยินยอมปล่อยตัว

⁷ สุจิต บุญบงการ, การพัฒนาการเมืองไทย : ปฏิสัมพันธ์ระหว่างทหาร สถาบันทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531), น. 195-200.

⁸ ระดม วงษ์น้อย, นักเรียน นิสิต นักศึกษา กับการเมืองไทย (ม.ป.ท.: ม.ป.ป.), น. 28 - 65.

นักศึกษาและประกาศจะใช้รัฐธรรมนูญ ภายใน 1 ปี แต่ขณะที่ผู้เข้าร่วมชุมนุมกำลังเดินทางกลับผ่านถนนพหลโยธิน เกิดการปะทะกับตำรวจ จนกระทั่งบานปลายกลายเป็น "วันมหาวิปโยค" เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่นักศึกษาต่อสู้ด้วยมือเปล่ากับทหารตำรวจ ทำให้ นักเรียน นักศึกษา ประชาชนเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก ต่อมาวันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2516 จอมพลถนอม กิตติขจร และ จอมพลประภาส จารุเสถียร ออกจากราชการและเดินทางออกนอกประเทศ⁹

นักศึกษายังมีบทบาทเป็นแกนนำสำคัญในเหตุการณ์ทางการเมือง กรณีการประท้วง จอมพลถนอม กิตติขจร ที่เดินทางกลับเข้าประเทศ จนเป็นชนวนเหตุสำคัญทำให้เกิดการนองเลือด ในวันที่ '6 ตุลาคม 2519'¹⁰

และกรณีการประท้วง พล.อ.สุจินดา คราประยูร ที่ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ทั้งที่เคยให้สัญญาไว้แก่ประชาชนตอนที่เรียกร้องให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญว่าจะไม่รับตำแหน่งทางการเมือง กระทั่งมีผู้ประท้วงชุมนุมเป็นจำนวนมากขึ้นจนเกิดเหตุการณ์ 'พฤษภาทมิฬ' ในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2535 ในครั้งนั้นนักศึกษาก็ได้มีส่วนร่วมต่อต้านด้วยเช่นกัน¹¹

เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่กล่าวมาสะท้อนให้เห็นบทบาทของนักศึกษามหาวิทยาลัยต่อการเมืองไทยในอดีต ซึ่งมีส่วนสำคัญในการเป็นแกนนำเรียกร้องประชาธิปไตย การต่อต้าน หรือเข้าร่วมประท้วงในสิ่งที่พวกเขาเหล่านั้นเห็นว่าไม่ชอบธรรมทางการเมือง นอกจากนี้ยังเป็นตัวแทนของผู้รับสารที่มีความหลากหลาย และเป็นที่คาดหวังของสังคมในการเป็นพลังหรือคลื่นลูกใหม่ ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติต่อไป

⁹ สมบัติ ธำรงธัญวงศ์, การเมือง : แนวความคิดและการพัฒนา, พิมพ์ครั้งที่ 12 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เสมาธรรม, 2545), น. 410-415. อ้างถึงใน มลินี สมภพเจริญ, "อินเทอร์เน็ต และสื่อมวลชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร," (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547), น. 74-76.

¹⁰ กองนโยบายและแผนงานเยาวชน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, บทวิเคราะห์กิจกรรมนักเรียน นิสิต และนักศึกษา ในประเทศไทย (ม.ป.ท.: ม.ป.ป.), น. 30-43.

¹¹ สัมภาษณ์บนถนนประชาธิปไตย, "มือบมือถือ 18 พฤษภาคม 2535," <<http://www.geocities.com/thaifreeman/>>, กรกฎาคม 2546.

จากแนวคิดและปัญหาข้างต้น จึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาในหัวข้อ "ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง" เพื่อต้องการทราบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อบทบาทรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ในการนำเสนอข่าวการเมืองด้านต่าง ๆ เป็นอย่างไร นักศึกษามีการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างไร และมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ผลสะท้อนที่ได้รับก็จะทำให้เข้าใจถึงการทำหน้าที่ของสื่อโทรทัศน์มากขึ้นในสังคมยุคที่คนไทยทั่วประเทศใกล้จะต้องแสดงพลังแห่งประชาธิปไตยอีกครั้งกับการเลือกตั้ง ส.ส. ในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 โดยเฉพาะในบทบาทหน้าที่ของรายการโทรทัศน์ประเภทรายการข่าวที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลง รูปแบบการนำเสนอ และแข่งขันกันอย่างสูง จากความสำคัญของหัวข้อวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาประมวลเป็นประเด็นปัญหา วัตถุประสงค์ และสมมติฐานในการวิจัย ดังนี้

ปัญหานำวิจัย

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ หรือไม่ อย่างไร
2. พฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง หรือไม่ อย่างไร
3. ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง หรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมการรับชมสนทนาข่าวทางโทรทัศน์รายการของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์
3. เพื่อให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร กับพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

5. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมมารับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

6. เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ขอบเขตในการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ได้แก่ รายการ ข่าวเช้าไอทีวี เรื่องเล่าเช้านี้ เช้าวันนี้ที่เมืองไทย ข่าวภาคเช้า ช่อง7 คู่คุยข่าว(จ.-ศ.) เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์ และคู่คุยข่าว(ส.-อา.)

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2547 – มกราคม 2548

3. ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะ นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ แบบจำกัดรับ ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ไม่นับรวม นักศึกษามหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล และสถาบันราชภัฏทั้งหมด (ในขณะนั้น ยังไม่ถูกยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ) ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

4. ผู้วิจัยได้ทำการจัดบันทึกปริมาณการนำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทต่าง ๆ ที่ปรากฏในรายการดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ 15 พฤศจิกายน 2547 – 15 มกราคม 2548 เพื่อประกอบการศึกษาเพิ่มเติม

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ แบบจำกัดรับ ในเขตกรุงเทพมหานคร

รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ หมายถึง รายการข่าวที่มีลักษณะการนำเสนอข่าว เหตุการณ์ประจำวัน และการสนทนา เกี่ยวกับหัวข้อข่าวสำคัญตามหน้าหนังสือพิมพ์รายวัน หรือ ประเด็นที่ได้รับความสนใจในสังคมขณะนั้น ได้แก่ รายการ ข่าวเช้าไอทีวี เรื่องเล่าเช้านี้ เช้าวันนี้ที่เมืองไทย ข่าวภาคเช้าช่อง7 คู่คุยข่าว(จ.-ศ.) เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์ คู่คุยข่าว(ส.-อา.)

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ หมายถึง คุณลักษณะของประชากรที่ทำการศึกษาที่มีความแตกต่างกันในด้าน เพศ อายุ ภูมิลำเนา คณะที่ศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา วิชาเกี่ยวกับ รัฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง ที่เคย หรือ กำลังศึกษา รายได้ครอบครัว

พฤติกรรมการรับชมรายการ หมายถึง การรับชมรายการประเภทสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ได้แก่ ความถี่ในการรับชมรายการ ระยะเวลาในการรับชมรายการ และเวลาที่ติดตามรับชมรายการ

บทบาทรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ หมายถึง บทบาทในการนำเสนอข่าวสารการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. บทบาทด้านการรายงานข่าวสาร (Information) การเมือง หมายถึง การทำหน้าที่ของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ในการรายงานข่าวเหตุการณ์ ความเคลื่อนไหวทางการเมืองที่เกิดขึ้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับฝ่ายต่าง ๆ ในระบบการเมืองไทย ทั้งในระดับประเทศ ได้แก่ ฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายค้าน พรรคการเมืองอื่น ๆ ส.ส. ส.ว. กกต. รวมถึง การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการเมืองท้องถิ่น ได้แก่ กำนัน อบต.

2. บทบาทด้านการแสดงความเห็น วิพากษ์วิจารณ์ (Editorial) การเมือง หมายถึง การทำหน้าที่ของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ในการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับ เหตุการณ์ หรือประเด็นต่าง ๆ ทางการเมืองซึ่งเกี่ยวข้องกับฝ่ายต่าง ๆ ในระบบการเมืองไทย ทั้งในระดับประเทศ ได้แก่ ฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายค้าน พรรคการเมืองอื่น ๆ ส.ส. ส.ว. กกต. รวมถึง การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการเมืองท้องถิ่น ได้แก่ กำนัน อบต.

3. บทบาทการให้ความรู้ (Education) ด้านการเมือง หมายถึงการทำหน้าที่ของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ในการให้ความรู้พื้นฐานในระบบการเมืองไทยโดยทางตรงและทางอ้อม ประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับ ฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายค้าน การประชุมสภา กกต. และการเลือกตั้ง

4. บทบาทด้านการกระตุ้น (Mobilization) ให้เกิดความสนใจการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองด้วยความสมัครใจ ซึ่งการกระทำดังกล่าวมีทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยแบ่งได้ดังนี้ การติดตามข่าวสารทางการเมือง, การพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ทางการเมือง อย่างไม่เป็นทางการ การคัดค้าน ประท้วง ต่อนโยบายของรัฐบาลที่ท่าน ไม่เห็นด้วย หรือ คิดว่าไม่เป็นธรรม (ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ) การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองไปยังสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น นสพ. วารสาร การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองไปยังรายการวิทยุ การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองไปยังรายการโทรทัศน์ เช่น โทรทัศน์ จดหมาย SMS การแสดงความคิดเห็นในกระทู้ที่คุยเรื่องการเมืองทางอินเทอร์เน็ต การรับฟัง รับชม การปราศรัยหาเสียง การแถลงนโยบาย ของ ส.ส.พรรคต่าง ๆ การโน้มน้าว หรือ

ชักจูงผู้อื่นไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การร่วมกิจกรรมการณรงค์ต่าง ๆ ทางการเมือง การสนับสนุนพรรคการเมือง นักการเมือง ที่ท่านชื่นชอบ และการช่วยนักการเมือง พรรคการเมืองรณรงค์หาเสียง

สมมติฐานการวิจัย

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์
2. พฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
3. ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ตลอดจนความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกัน
2. ได้ทราบถึงความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อบทบาทด้านต่าง ๆ ในการนำเสนอข่าวด้านการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ และความสัมพันธ์ที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง
3. เพื่อเป็นแนวทางแก่ภาครัฐ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการเสริมสร้างกลยุทธ์ด้านสื่อโดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ที่จะสนับสนุนนักศึกษาให้เกิดความสนใจ ใส่ใจข่าวสารการเมือง และมีส่วนร่วมทางการเมืองให้มากยิ่งขึ้น

ข้อจำกัดในการวิจัย

ด้วยข้อจำกัดด้านเวลาและงบประมาณ ผู้วิจัยจึงได้เลือกศึกษาเฉพาะนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐแบบจำกัดรับที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น ผลการศึกษาจึงไม่อาจนำมาอ้างอิงเป็นข้อสรุปกับนักศึกษาได้ทั้งหมด แต่ผลการวิจัยที่ได้สามารถ

นำมาใช้เป็นแนวทางการในศึกษาอิทธิพลของสื่อมวลชน โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ ที่ส่งผลในด้านการเมืองต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง” ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังมีรายละเอียดที่จะนำเสนอตามลำดับต่อไปนี้

1. ทฤษฎีบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน
2. ทฤษฎีการเปิดรับสื่อและข่าวสาร
3. แนวคิดการวิเคราะห์ผู้รับสาร ด้านประชากรศาสตร์
4. แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ทฤษฎีบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน (Functional Theory)

ทฤษฎีบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนพัฒนามาจากทฤษฎีหน้าที่นิยม (Functionalism)¹ ซึ่งมีแนวคิดหลักในการเปรียบสังคมกับร่างกายมนุษย์ โดยถือว่าร่างกายทั้งหมดเป็นระบบใหญ่ ระบบใหญ่นี้จะประกอบด้วยระบบย่อย ๆ (เช่น อวัยวะทั้ง 32) ซึ่งต่างต้องพึ่งพาอาศัยกัน ประสานงานกัน (Interdependence) เพื่อให้ระบบทั้งระบบมีความสมดุล ทุกส่วนจะต้องมีการแบ่งงานกันทำตามหน้าที่ และต้องสอดประสานกัน (Harmony/Cohesive) เพื่อตอบสนองทั้งความต้องการเฉพาะส่วนและความต้องการโดยรวม Harold Lasswell นักรัฐศาสตร์และนักวิจัยสื่อสารมวลชน กล่าวว่า สื่อมวลชนในฐานะที่เป็นระบบย่อยจึงมีบทบาทหน้าที่เป็นไปตามความต้องการของสังคมในระบบสังคมใหญ่เพื่อการดำรงรักษาไว้ซึ่งเสถียรภาพของสังคม

¹ กาญจนา แก้วเทพ, สื่อสารมวลชน ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอ็ดดิสัน เพลส โปรดักส์ จำกัด, 2543), น. 197-219.

Lasswell² จึงได้กำหนดบทบาทหน้าที่ทางสังคมของสื่อมวลชนไว้ 3 ประการด้วยกัน คือ

1. หน้าที่ในการสังเกตและรายงานสภาพแวดล้อมทางสังคม (Surveillance of the Environment) ซึ่งหมายถึงหน้าที่ในด้านการสังเกต และติดตามเอาใจใส่เหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกในสังคม เท่ากับทำหน้าที่เก็บเกี่ยวรวบรวมและรายงานข่าว (News Reporting) หรือแจ้งข่าวสาร (Informing) ที่ควรแก่การสนใจไปสู่สมาชิกในสังคมให้ตระหนักถึงภัยอันตราย และมองเห็นโอกาสหรือช่องทางต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคม

2. หน้าที่ในการประสานส่วนต่าง ๆ ของสังคมให้สัมพันธ์กัน (Correlation of the Parts of Society in Responding to the Environment) ซึ่งหมายถึงการทำหน้าที่ชี้แจงให้เข้าใจว่ามีส่วนใดที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นโดยการศึกษารายละเอียดของเหตุการณ์ และเรื่องราวที่เกิดขึ้นอย่างรอบคอบ พร้อมทั้งทำหน้าที่ในการตีความและอธิบายเหตุการณ์ และเรื่องราวต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกของสังคม ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้สังคมมีปฏิกิริยาได้ตอบสนองต่อเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น หรืออีกนัยหนึ่ง คือ การวิพากษ์วิจารณ์สังคม³ ซึ่งเป็นผลพวงจากการให้คุณค่าของข่าวที่เกิดขึ้นภายในสังคม จึงไม่ใช่ข้อเท็จจริง แต่เป็นการแปลความหมาย (Interpretation) จากเนื้อหาของข่าวที่เกิดขึ้น ดังนั้น การวิพากษ์วิจารณ์ จึงเป็นการเชื่อมโยงปรากฏการณ์ของข่าวนั้น ๆ กับทัศนคติของผู้เขียน เพื่อหวังผลสอดคล้องทางความคิดและเอกภาพทางสังคม เท่ากับทำหน้าที่ในการชักจูงใจ โน้มน้าวใจ (Persuasion) หรือ บทบาทบรรณาธิการ (Editorial)

3. หน้าที่ในการถ่ายทอดมรดกทางสังคม จากรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง (Transmission of the Social Heritage) ซึ่งหมายถึงหน้าที่สืบทอดความคิดเห็น ความเชื่อ ค่านิยม และบรรทัดฐานทางสังคม เพื่อเป็นการอบรมให้สมาชิกใหม่ได้เรียนรู้บทบาทและสถานภาพทางสังคม หรือเรียกอีกอย่างว่าหน้าที่ในการให้ความรู้ในทางอ้อม หรือการให้การศึกษ (Education)

² Harold D. Lasswell, *The Communication of Ideas*, (New York: Harper and Brothers, 1948), pp. 37-51. อ้างถึงใน ประมะ สตะเวทิน, *หลักนิเทศศาสตร์*, พิมพ์ครั้งที่ 10 (กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, 2546), น. 136-137.

³ สุรพงษ์ โสภนะเสถียร, *การสื่อสารกับสังคม* (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533), น. 35.

Schramm⁴ และคนอื่น ๆ รวมทั้ง Wright⁵ ได้เสนอเพิ่มบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนอีก 1 ประการ ถูกรวมเป็นหน้าที่ที่ 4 ของสื่อสารมวลชน คือ

4. หน้าที่ในการให้ความบันเทิง (Entertainment) เป็นการสร้างสรรค์ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ให้แก่สมาชิกเพื่อเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดจากสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่สมาชิกแต่ละคนในสังคมประสบอยู่

McQuail⁶ ได้เพิ่มบทบาทหน้าที่ประการที่ 5 ของสื่อมวลชน คือ การกระตุ้นเร้า หรือ ผลักดัน (Mobilization) โดย แมคควอลเห็นว่าการกระตุ้นเร้าเป็นสิ่งที่สื่อมวลชนจะต้องปฏิบัติเพื่อการพัฒนาผลประโยชน์ของชาติ ส่งเสริมแบบแผน พฤติกรรม และคุณค่าที่สำคัญบางประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะวิกฤติ

โทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่งที่มีบทบาทหน้าที่หลักในสังคมตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น เนื่องจากสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีความได้เปรียบสื่ออื่น ๆ ด้วยคุณสมบัติที่สามารถสื่อสารได้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายเป็นจำนวนมาก มีความสมจริงทั้งภาพและเสียง สื่อโทรทัศน์จึงถูกกำหนดให้มีบทบาทเพิ่มเติมในการช่วยพัฒนาสังคมในด้านต่าง ๆ และด้วยการพัฒนาเทคนิคใหม่ ๆ และ รูปแบบในการนำเสนอ ในปัจจุบันจึงเห็นได้ว่าสื่อโทรทัศน์ได้มีบทบาททางการเมืองมากขึ้นทุกขณะ และจากบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนตามที่ได้กล่าวไว้ ผู้วิจัยจึงได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา และเพื่อให้สอดคล้องกับหัวข้อและวัตถุประสงค์ในการวิจัย จึงได้สรุปบทบาทหน้าที่ของโทรทัศน์สำหรับการศึกษาครั้งนี้ได้ 4 ประการ คือ

1. การรายงานข้อมูลข่าวสาร (Information)
2. การแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ (Editorial)
3. การให้ความรู้ (Education)
4. การกระตุ้นเร้า (Mobilization)

⁴ Wilbur Schramm, Mass Communication and National Development (Stanford: Stanford University Press, 1964), pp. 39-40.

⁵ Charles R. Wright, Mass Communication : A Sociological Perspective (New York: Random House, 1975), p. 7.

⁶ Denis McQuail, Mass Communication Theory 2nd ed. (London: Sage Publication, 1978).

บทบาทของโทรทัศน์กับการเมือง

ก่อนที่จะได้กล่าวถึงแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อผู้วิจัยขอเสนอแนวคิดบทบาทหน้าที่ของสื่อโทรทัศน์กับการเมือง เพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของโทรทัศน์ในด้านนี้ให้มากยิ่งขึ้น

McNair⁷ ได้สรุปแนวคิดบทบาทหน้าที่ของโทรทัศน์ในด้านการเมืองไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. สื่อมีหน้าที่แจ้งข่าวสารแก่ประชาชน (Inform) ถึงสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัวในลักษณะที่เป็นการสังเกตสภาพแวดล้อม (Surveillance) หรือการเฝ้าดูเหตุการณ์ (Monitor)
2. สื่อต้องให้การศึกษาแก่ประชาชน (Educate) โดยให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ หรือข้อเท็จจริง (Fact)
3. สื่อต้องเป็นเวที (Platform) สำหรับวาทกรรมทางการเมืองในสาธารณะ เปิดให้มีการสำรวจประชามติและความคิดเห็นของสาธารณะชนในเรื่องสำคัญ
4. หน้าที่ที่ต้องรายงานข่าวและการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลและสถาบันทางการเมืองแก่ประชาชนในลักษณะการเป็นสุนัขเฝ้ายาม (Watchdog)
5. สื่อมวลชนในฐานะประชาธิปไตยต้องสามารถใช้เป็นช่องทางการสนับสนุนการแสดงทัศนะในทางการเมือง

นพดล ชาติประเสริฐ⁸ กล่าวถึงสื่อโทรทัศน์ไทยว่า ควรทำหน้าที่ในรูปแบบต่าง ๆ ต่อการเมืองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีใจความสำคัญ ดังนี้

⁷ Brain McNair, *An Introduction to Political Communication* (London and New York: Routledge, 1995). อ้างถึงใน รัตนา ทิมเมือง, "บทบาทของสื่อมวลชนในฐานะเวทีสาธารณะในการหาเสียงเลือกตั้งทั่วไป 17 พฤศจิกายน 2539," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541), น. 9.

⁸ นพดล ชาติประเสริฐ, "สรุปรายงานการสัมมนาทางวิชาการ ที่วี...ตลาดเสรีประชาธิปไตย," (คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535). (อัดสำเนา)

1. การเสนอข่าวสารต่าง ๆ ที่ครอบคลุมความเห็นที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม โทรทัศน์จะสะท้อนความคิดเห็นทั้งจาก ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ รัฐบาล ฝ่ายค้าน ซึ่งประชาชนจะเป็นผู้ตัดสิน หรือประเมินปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้น ด้วยตนเองจากข้อมูลที่ได้รับ

2. การให้ความรู้โดยตรงเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย เช่น การรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ไม่ซื้อสิทธิ ขายเสียง

3. การให้ความรู้ทางอ้อมเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย โดยการสอดแทรกเข้าไปในรายการต่าง ๆ เช่น รายการเพลง รายการละคร ฯลฯ

4. การเปิดให้มีการหาเสียงเพื่อการเลือกตั้งทางโทรทัศน์ เช่น พรรคการเมืองต่าง ๆ แถลงนโยบายพรรคทางโทรทัศน์ต่อประชาชน

5. การรายงานผลการเลือกตั้ง การเลือกตั้งเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดในระบอบประชาธิปไตย ผลการเลือกตั้งจึงเป็นที่สนใจแก่ประชาชน โทรทัศน์จึงควรมีบทบาทรายงานผลการเลือกตั้งให้รวดเร็ว และเที่ยงตรงที่สุด

6. การถ่ายทอดประชุมรัฐสภา ไม่ว่าจะเป็นการประชุมวุฒิสภา หรือสภาผู้แทนราษฎรก็ตาม ถือได้ว่าเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่สำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากรัฐสภามีหน้าที่ออกกฎหมาย และควบคุมการทำงานของรัฐบาล ดังนั้นประชาชนจึงควรที่จะได้มีโอกาสรับทราบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้แทนของตนว่าปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด

จากทฤษฎีบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน และแนวคิดบทบาทหน้าที่ของโทรทัศน์ต่อการเมืองไทยที่ควรจะเป็น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อบทบาทด้านต่าง ๆ ทางการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ได้แก่ หน้าที่ในการสอดส่องดูแลสังคมหรือรายงานข่าวสารการเมืองที่เกิดขึ้น (Information) ต่อมา คือ หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์(Editorial) ประเด็นทางการเมืองซึ่งเป็นข่าวหรือเป็นที่สนใจในขณะนั้น และการให้ความรู้ในทางตรงหรือทางอ้อมเกี่ยวกับการเมือง (Education) เช่น ความรู้ในการเลือกตั้ง ระบบการเมืองไทย เป็นต้น สุดท้าย คือหน้าที่ในการกระตุ้น (Mobilization) ให้เกิดความสนใจการเมือง

ทฤษฎีการเปิดรับสื่อและข่าวสาร (Media Exposure Theory)

ในปัจจุบัน ข้อมูลข่าวสารมีความสำคัญที่จะทำให้คนเรารู้เท่าทันกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้เราก้าวหน้าทันสังคมและโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างเข้าใจ ช่วยในการตัดสินใจ สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และยังทำให้คนเรามีความต้องการข่าวสารมากขึ้นตามไปด้วย

ดังที่ Atkin⁹ ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลยิ่งเปิดรับข่าวสารมากเท่าใด ก็ยิ่งมีความรู้และเท่าทันสภาวะแวดล้อมมากขึ้นเป็นเงาตามตัวเท่านั้น และข่าวสารที่ลดความไม่รู้ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมภายนอกนั้นจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการตัดสินใจ ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความคิด และการแก้ปัญหาต่าง ๆ

ในความเป็นจริงเราไม่สามารถจะเปิดรับข่าวสารที่ส่งผ่านเข้ามาได้ทั้งหมด แต่จะเลือกเพียงบางส่วน Klapper¹⁰ ได้มีแนวความคิดซึ่งเรียกว่า "กระบวนการเลือกสรร หรือเลือกรับสาร" (Selective Processes) ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. การเลือกเปิดรับ หรือเลือกใช้ (Selective Exposure)

บุคคลจะเลือกเปิดรับสาร หรือเลือกใช้สื่อที่ตรงกับความคิดเห็น ความเชื่อ และทัศนคติของตนที่มีอยู่ก่อนแล้ว และพยายามหลีกเลี่ยงข่าวสารที่ขัดแย้งกับความคิดเห็น ความเชื่อ และทัศนคติเพื่อความสบายใจ และความพึงพอใจในการเปิดรับสาร

2. การเลือกรับรู้ (Selective Perception)

หลังจากผ่านขั้นตอนการเปิดรับ หรือเลือกใช้แล้ว บุคคลก็จะเลือกรับรู้เฉพาะเนื้อหาสารที่มีความสอดคล้องกับความคิดเห็น ความเชื่อ ทัศนคติ ความเข้าใจ ประสบการณ์ของเขา

⁹ Charles K. Atkin, Communication Research (New York: Free Press, 1973).

อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, การวิเคราะห์สื่อ : แนวคิดและเทคนิค (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540), น. 187.

¹⁰ Joseph T. Klapper, Mass Communication Research : An Old Road Resurveyed (Indianapolis: Boff-Merill, 1958), pp. 19-25.

3. การเลือกจดจำ หรือเลือกเก็บรักษาสาร (Selective Retention)

เมื่อบุคคลได้เลือกรับรู้ในสารแล้วก็จะเลือกจดจำเนื้อหาสาระของสารที่ตรงกับความคิดเห็นของเขา ความเชื่อ ทศนคติ ความเข้าใจ ประสบการณ์มากกว่าที่จะจดจำในสิ่งที่ขัดแย้งเพื่อที่จะนำไปใช้ในโอกาสต่อไป

Schramm¹¹ กล่าวเพิ่มเติมไว้ว่า องค์ประกอบที่มีบทบาทต่อการเลือกสรรของมนุษย์ก็เป็นสิ่งสำคัญต่อกระบวนการเลือกสรรสารหรือการเลือกเปิดรับสารของผู้รับสารแต่ละคน ทำให้ผู้รับสารแสวงหาข่าวสารแตกต่างกันไป หนึ่งในองค์ประกอบที่สำคัญดังกล่าว คือ ลักษณะปัจจัยทางด้านประชากรที่แตกต่างกันของผู้รับสาร ซึ่งจะได้กล่าวถึงในตอนต่อไป

Mccombs and Becker¹² ได้ทำการศึกษาชุดตัวแปรความต้องการที่ผู้รับสารต้องการจากสื่อมวลชน และ McQuail, Blumber and Brown¹³ ได้ศึกษาการใช้สื่อมวลชนของผู้รับสารพบว่าผู้รับสารต่างรับชมหรือเลือกใช้สื่อมวลชน เนื่องจากมีความต้องการต่าง ๆ ดังนี้

1. ความต้องการสารสนเทศ

1.1 เพื่อทราบเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตัวเอง สภาพปัจจุบันที่อยู่รอบตัว สังคมและโลก

1.2 เป็นเครื่องมือในการแสวงหาข้อแนะนำในการปฏิบัติ หรือความคิดเห็นและเพื่อการตัดสินใจ

1.3 สนองความต้องการอยากรู้อยากเห็นและสนองความสนใจ เป็นการเรียนรู้และศึกษาด้วยตนเอง

1.4 สร้างความรู้สึกที่มั่นคง โดยใช้ความรู้ที่ได้มาจากสื่อมวลชน

¹¹ Wilbur Schramm, The Process and Effects of Mass Communication (Urbana: University of Illinois Press, 1971), pp. 121-122.

¹² Maxwell E. Mccomb and Lee B. Becker, Using Mass Communication Theory (New Jersey: Prentice-Hall, 1979), pp. 51-52.

¹³ Denis McQuail, Jay G. Blumber, and JR. Brown. The Television Audience: A revised Perspective in Sociology of Mass Communication (Harmondsworth: Penguin, 1972), pp. 135-165.

2. ความต้องการสร้างควมมีเอกลักษณ์ให้แก่บุคคล
 - 2.1 ให้แรงเสริมค่านิยมส่วนบุคคล
 - 2.2 ให้ตัวแบบทางพฤติกรรม
 - 2.3 แสดงออกพร้อมกับค่านิยมของคนอื่น ๆ
 - 2.4 เพื่อความเข้าใจตัวเอง
3. ความต้องการรวมตัวและปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
 - 3.1 เพื่อความเข้าใจผู้อื่น
 - 3.2 แสดงออกพร้อมกับผู้อื่น
 - 3.3 นำไปใช้ในการสนทนาและปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
 - 3.4 ใช้เพื่อเป็นเพื่อน
 - 3.5 ช่วยในการดำเนินตามบทบาทของสังคม
 - 3.6 สร้างสายสัมพันธ์กับครอบครัว เพื่อน และผู้อื่น
4. ความต้องการความบันเทิง
 - 4.1 เพื่อหลีกเลี่ยง หรือหลีกเลี่ยงจากปัญหาต่าง ๆ
 - 4.2 เพื่อผ่อนคลาย
 - 4.3 ได้วัฒนธรรมที่เป็นของแท้ ความสนุกสนานทางสุนทรีย์
 - 4.4 ได้มีอะไรทำเพื่อใช้เวลาให้หมดไป
 - 4.5 ปลดปล่อยอารมณ์
 - 4.6 เป็นการกระตุ้นทางเพศ

เมื่อทราบถึงความต้องการด้านต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการเปิดรับสื่อหรือการรับชมรายการโทรทัศน์แตกต่างกันไป สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งในการศึกษาพฤติกรรมกาเปิดรับสื่อ คือ การหาเกณฑ์ต่าง ๆ มาวัดพฤติกรรมเหล่านั้น งานวิจัยของ Mcleod และคณะ¹⁴ ได้ระบุว่า

¹⁴ Mcleod and Others, Current Perspectives in Mass Communication Research (London: Sage Publication, 1972), p. 123. อ้างถึงใน จิตรา เอื้อจิตรบารุง, “การเปิดรับข่าวสาร การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารยาแก้ปวดลดไข้ ที่โฆษณาผ่านสื่อมวลชนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544), น. 19.

ตัวชี้วัด (Index) ที่ใช้ในการวัดพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ โดยส่วนใหญ่ประกอบด้วยการวัดจาก 2 ตัวแปรด้วยกัน

1. วัดจากเวลาที่ใช้สื่อ
2. วัดจากเวลาความถี่ของการใช้สื่อโดยแยกตามประเภทของเนื้อหา

Rogers and Svenning¹⁵ ได้ทำการศึกษาการพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชน 5 ประเภท คือ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ นิตยสาร และโทรทัศน์ และตัวอย่างของดัชนีในการวัดการเปิดรับสื่อดังกล่าว ได้แก่ จำนวนรายการวิทยุที่รับฟังต่อสัปดาห์ การอ่านหนังสือพิมพ์ต่อสัปดาห์ ภาพยนตร์ที่ดูต่อปี เป็นต้น

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดกระบวนการเลือกสรร หรือเลือกรับสารดังกล่าวมาศึกษาว่า นักศึกษาจะเลือกรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์รายการใด เลือกรับชมประเด็นใดในรายการก็เนื่องมาจากความสนใจ ความต้องการของตน และการใช้แนวคิดดัชนีการวัดพฤติกรรมการเปิดรับสื่อดังกล่าวเพื่อประกอบการศึกษาในครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ว่ามีการรับชมรายการดังกล่าวบ่อยครั้งเพียงใด (ความถี่) รับชมรายการแต่ละครั้งเป็นเวลาเท่าใด (ระยะเวลา) และติดตามรับชมรายการมานานเพียงใด (เวลาที่ติดตามรับชม) นอกจากนั้น แนวคิดความต้องการทั้ง 4 ด้านที่ผู้รับสารต้องการจากสื่อโทรทัศน์ ยังทำให้ทราบว่านักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต้องการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์เพราะเหตุใด

¹⁵ Everett M. Rogers and Lynne Svenning, Communication Strategies for Family Planning (New York: The Press, 1971), p. 43.

แนวคิดการวิเคราะห์ผู้รับสาร ด้านประชากรศาสตร์ (Demographic Characteristics Analysis)

การวิเคราะห์ผู้รับสารนั้น เป็นสิ่งที่เราจะต้องคำนึงถึงอยู่เสมอ เพราะผู้รับสารเป็นตัวกำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการสื่อสาร ดังนั้น เราทำการวิเคราะห์ผู้รับสารด้วยประโยชน์ 2 ประการด้วยกัน¹⁶ คือ

1. เพื่อทราบว่าใครเป็นผู้รับสารเป้าหมายของเรา (Target Audience or Intended Recievers) ผู้รับสารเหล่านี้มีลักษณะอย่างไร มีความต้องการอย่างไร มีความสนใจอย่างไร และจะมีพฤติกรรมตอบสนองต่อสารอย่างไร

2. เมื่อทราบว่าผู้รับสารเป้าหมายของเราเป็นใครแล้ว เราจะต้องวางแผนล่วงหน้าเพื่อเตรียมปรับการสื่อสารของเราให้เหมาะสมกับผู้รับสารเป้าหมายก่อนลงมือทำการสื่อสาร

การวิเคราะห์ผู้รับสารที่มีจำนวนน้อย เราสามารถวิเคราะห์เป็นคน ๆ ไปได้ แต่ในกรณี que ผู้รับสารประกอบไปด้วยกลุ่มคนจำนวนมากหรือมีลักษณะเป็นมวลชน วิธีการที่ดีที่สุด คือ การจำแนกผู้รับสารออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามลักษณะประชากรศาสตร์¹⁷ (Demographic Characteristics) ลักษณะดังกล่าวจะบอกว่า ผู้รับสารเป็นใคร อายุเท่าใด เพศอะไร มีฐานะอย่างไร ในขณะที่ลักษณะทางด้านจิตวิทยาจะบอกว่า มีความรู้สึกนึกคิดอย่างไร มีรสนิยม และความต้องการอย่างไร แนวคิดทางด้านประชากรศาสตร์เชื่อในความคิดที่ว่า การสื่อสารจัดเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ เมื่อบุคคลที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมต่างๆ ไปแตกต่างกัน ดังนั้น นักวิชาการสื่อสารบางกลุ่ม จึงเชื่อว่าพฤติกรรมเกี่ยวกับการสื่อสารของบุคคลนั้น จึงน่าจะแตกต่างกันด้วย

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่สำคัญที่นิยมนำมาใช้เป็นตัวแปรเพื่อศึกษาพฤติกรรมการรับชมและการใช้สื่อ มีดังนี้

¹⁶ ปรมะ สตะเวทิน, หลักนิเทศศาสตร์, น. 111-112.

¹⁷ ยุกต บุญจริงกิจ, การวิเคราะห์ผู้รับสาร (กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534), น. 65.

1. เพศ (Sex) จากผลการศึกษาวิจัยด้านผู้รับสารกับสื่อมวลชนที่ผ่านมา พบว่า มีความแตกต่างกันระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย เพศหญิงมีความต้องการที่จะใช้เวลาดูโทรทัศน์ และฟังวิทยุมากกว่าเพศชาย โดยนิยมดูรายการละคร ในขณะที่เพศชายนิยมดูรายการข่าว และโทรทัศน์¹⁸

2. อายุ (Age) กาญจนา แก้วเทพ¹⁹ ได้อธิบายว่า ปริมาณและแบบแผนการใช้สื่อจะสัมพันธ์กับช่วงชีวิตที่เปลี่ยนไป เนื่องจากในแต่ละช่วงชีวิตคนเราจะเปลี่ยนสถานที่ที่ใช้เวลาอยู่เป็นส่วนใหญ่ เช่น เด็กเล็กจะใช้สื่อในบ้านเป็นส่วนใหญ่ และใช้เพื่อความบันเทิง วัยรุ่นจะใช้สื่อนอกบ้าน ใช้สื่อพร้อมกลุ่ม และใช้สื่อเพื่อความบันเทิง ผู้ใหญ่จะใช้สื่อทั้งในบ้านและนอกบ้าน แต่จะมีเป้าหมายการใช้เพื่อประโยชน์ในการใช้งานมากกว่า คนชราจะหันมาใช้สื่อในบ้านเป็นส่วนใหญ่อีกครั้งหนึ่ง แต่จะใช้เพื่อฆ่าเวลาหรือเป็นเพื่อนเป็นหลัก

ประมะ สตะเวทิน²⁰ กล่าวว่า คนที่มีอายุต่างกันส่งผลให้ความรู้สึกนึกคิดต่างกันและพฤติกรรมต่างกัน ลักษณะการใช้สื่อมวลชนก็ต่างกัน คนที่มีอายุมากมักจะใช้สื่อเพื่อแสวงหาข่าวสารหนัก ๆ มากกว่าเพื่อความบันเทิง เช่น การฟังรายการวิทยุคนที่มีอายุมากมักจะฟังรายการเนื้อหาหนัก ๆ ไม่ค่อยฟังดนตรีสมัยใหม่

3. การศึกษา (Education) ได้มีงานวิจัยด้านสื่อมวลชนมากมายที่สำรวจพบว่า "การศึกษา" มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อ ซึ่ง Komstock และคณะ²¹ อธิบายว่าการเลือกเปิดรับสื่อมวลชนและระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กันในทางบวก คนที่มีการศึกษาน้อยฟังวิทยุมากกว่าคนที่มีการศึกษาสูง ผู้ที่มีการศึกษาสูงใช้เวลากับสื่อสิ่งพิมพ์มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำ และ พีระ จิระโสภณ²² กล่าวว่า คนที่มีการศึกษาสูงโดยทั่วไปสนใจข่าวสารบ้านเมืองมากกว่าความบันเทิง

¹⁸ เรื่องเดียวกัน, น. 64 -71.

¹⁹ กาญจนา แก้วเทพ, สื่อสารมวลชน : ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา, น. 302.

²⁰ ประมะ สตะเวทิน, หลักนิเทศศาสตร์, น. 113-114.

²¹ ยุกต เบ็ญจรงค์กิจ, การวิเคราะห์ผู้รับสาร, น. 64 -71.

²² พีระ จิระโสภณ, "ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน," ใน เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร, หน่วยที่ 11 (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2537).

4. ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ (Social and Economic Status) โดยดูจาก²³ รายได้ อาชีพ เชื้อชาติ พื้นฐานของครอบครัว และสถานะในสังคม เป็นต้น เช่น คนที่มีฐานะดีอาศัยอยู่ในเมือง อาจมีโอกาสจะเปิดรับสื่อได้หลากหลายประเภทกว่า และบ่อยครั้งกว่า โดยเฉพาะสื่อที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการใช้งาน

การศึกษากลุ่มนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่รับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ในครั้งนี้มีจำนวนมาก จึงต้องจัดแบ่งเป็นกลุ่มตามแนวคิดลักษณะทางประชากรศาสตร์ และจากแนวคิดดังกล่าว นักศึกษาที่มีเพศ อายุ ภูมิภาคการศึกษา รายได้ครอบครัวที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้เกิดการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ แตกต่างกันไป เนื่องจากกลุ่มผู้รับสารอยู่ในช่วงวัยที่กำลังศึกษา ผู้วิจัยจึงได้กำหนดลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้าน "การศึกษา" เพิ่มเติม ได้แก่ ตัวแปรชั้นปีที่ศึกษา กลุ่มคณะที่ศึกษา และจำนวนวิชาเกี่ยวกับรัฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง ที่ได้เคย หรือกำลังศึกษา

²³ เรืองเดียวกัน.

แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation)

คำว่า "การมีส่วนร่วมทางการเมือง" นั้นมีการอ้างอิงความหมาย หรือ คำจำกัดความปรากฏอยู่ในเอกสารและรายงานการศึกษาค้นคว้าที่ศึกษาในประเด็นนี้อยู่พอสมควร โดยที่ใจความสำคัญของความหมายที่อ้างอิงนั้นส่วนใหญ่คล้ายคลึงกัน มีความแตกต่างกันบ้างในรายละเอียดของลักษณะกิจกรรมหรือพฤติกรรมที่กำหนดให้เป็นการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น²⁴ ในที่นี้ผู้วิจัยจะขอกล่าวถึงใจความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่น่าสนใจและเกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งมีผู้ให้คำอธิบายไว้ดังนี้

Roberts²⁵ กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง กิจกรรมโดยสมัครใจของแต่ละบุคคลในกิจการทางการเมือง รวมทั้งการลงคะแนนเสียง การเป็นสมาชิก และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมือง เช่น ความเคลื่อนไหวของพรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ ผู้นำที่สถาปนากองการเมือง กิจกรรมที่ไม่เป็นทางการ เช่น การอภิปรายทางการเมืองหรือร่วมฟังเหตุการณ์ทางการเมือง การชักชวนทางการเมืองของเจ้าหน้าที่หรือสมาชิกกลุ่มการเมือง

Townsend²⁶ กล่าวว่า มีความเชื่อถือเกือบจะเป็นสากลว่ามนุษย์ในสังคมควรจะเข้าไปมีส่วนร่วม และเกี่ยวข้องกับระบบการเมือง โดยได้แบ่งลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

1. ลักษณะแบบตะวันตกในประเทศที่มีระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย คือ การที่ประชาชนมักจะเกี่ยวข้องกับการเมืองอยู่เสมอ ๆ โดยสมัครใจ
2. ลักษณะการเกี่ยวข้องตามแบบสังคมนิยมวิวัตน์ คือ ประชาชนถูกบังคับให้เข้ามาเกี่ยวข้องในเรื่องและในลักษณะที่รัฐบาลเห็นว่าจำเป็น

²⁴ จรุง สุธาภาพ, หลักรัฐศาสตร์ฉบับพื้นฐาน (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2527), น. 310.

²⁵ Geoffrey K. Roberts, A Dictionary of Political Analysis, (London: Longman, 1971), อ้างถึงใน ปาริชาติ นิติมานพ, "ความสัมพันธ์ระหว่างกาเปิดรับสื่อมวลชน ความทันสมัยกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยพุทธและสตรีไทยมุสลิม," (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534), น. 11.

²⁶ James R. Townsend, Political Participation in Communist China (Berkeley and Los Angeles: University of California Press, 1967), pp. 25-29.

McCrosky²⁷ ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่า เป็นการกระทำโดยความสมัครใจของสมาชิกในสังคม เพื่อมีส่วนร่วมในการคัดเลือกผู้ปกครองและการกำหนดนโยบายสาธารณะทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม กิจกรรมเหล่านี้ได้แก่การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การติดตามข่าวสารการเมือง การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง และการติดต่อสัมพันธ์กับผู้แทนราษฎร นอกจากนี้ลักษณะของความกระตือรือร้นในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง ยังพิจารณาได้จากการสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง อย่างเป็นทางการ การช่วยเขียนสุนทรพจน์ในการหาเสียง การรณรงค์หาเสียง การแข่งขันกันเป็นเจ้าหน้าที่พรรค หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ไม่รวมถึงกิจกรรมที่ไม่สมัครใจ เช่น การเสียภาษี การเป็นทหาร และหน้าที่ด้านตุลาการ

MilBrath²⁸ กล่าวว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมือง (Political Involvement) โดยได้เรียงลำดับความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากน้อยไปหามากได้ดังนี้

1. การที่บุคคลสนองตอบต่อสิ่งเร้าทางการเมือง
2. การที่บุคคลลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
3. การที่บุคคลริเริ่มการอภิปรายถกเถียงทางการเมือง

²⁷ Herbert McCrosky, "Political Participation," *International Encyclopedia of the Social Science* 12 (1968):77-79. อ้างถึงใน ปาริชาติ นิติมานพ, ความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองเปิดรับสื่อมวลชน ความทันสมัย กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยพุทธและสตรีไทยมุสลิม, น. 11.

²⁸ วรงค์ รุ่งรุจีไพศาล, "การสื่อสารกับความตื่นตัวทางการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านหาดโนนสูง อำเภอภินทรบุรี จังหวัดปราจีนบุรี และหมู่บ้านนิคมเกษตรกรรมทหารผ่านศึกเชียงราย อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย," (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527), น. 10-11. อ้างถึงใน จิตกานต์ ธนาโอฬาร, "การสื่อสารกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย : ศึกษาเฉพาะกรณีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์," (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537), น. 50.

4. การที่บุคคลพยายามพูดจาหว่านล้อมให้ผู้อื่นออกเสียงเลือกตั้งในทางใดทางหนึ่ง
5. การที่บุคคลติดเครื่องหมายหรือแผ่นป้ายโฆษณาทางการเมืองบนเสื้อผ้า
6. การที่บุคคลติดต่อขอร้องเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ระดับสูงของพรรค
7. การที่บุคคลช่วยเหลือทางการเงินต่อพรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง
8. การที่บุคคลเข้าร่วมในการประชุมทางการเมือง
9. การที่บุคคลสละเวลาเพื่อช่วยหาเสียงเลือกตั้ง
10. การที่บุคคลเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง
11. การที่บุคคลเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคหรือการประชุมวางแผน

ของพรรค

12. การที่บุคคลช่วยหาทุนให้กับพรรค
13. การที่บุคคลเป็นผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้ง
14. การที่บุคคลได้รับเลือกเข้าดำรงตำแหน่งของรัฐและพรรคการเมือง

และงานวิจัยของดุชฎี²⁹ ได้ทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา เพื่อค้นหาตัวแปรในการวัดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา พบว่า มีตัวแปรที่น่าสนใจเพิ่มเติม ได้แก่ การพึ่งคำปราศรัยของนักการเมือง การเขียนจดหมายถึงบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับเรื่องการเมือง และสังคม

มลินี สมภพเจริญ³⁰ ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมไว้ว่า กิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในปัจจุบัน เพิ่มมากขึ้น และหลากหลายมากขึ้น ตามความเข้มข้นของการพยายามหาวิธี และสร้างกลยุทธ์ในการรณรงค์ทางการเมืองของพรรคการเมืองที่กระทำทั้งในช่วงที่มีการเลือกตั้ง และไม่มีการเลือกตั้ง ตัวอย่างเช่น การรับฟังการถ่ายทอดการประชุมสภา, การรับฟัง

²⁹ ดุชฎี สุทธปรียาศรี และ วรรณ ปุรณโชติ, "รายงานการวิจัยกระบวนการปลูกฝังค่านิยมและวิถีประชาธิปไตยในสถาบันอุดมศึกษา," (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชน, 2540).

³⁰ มลินี สมภพเจริญ, "อินเทอร์เน็ตและสื่อมวลชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร," (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547), น. 238.

การถ่ายทอดการประชุมคณะรัฐมนตรี, การตั้งกระทู้บนเว็บเกี่ยวกับพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักการเมือง

จากแนวคิดต่าง ๆ ที่กล่าวมา ผู้วิจัยได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา และเพื่อให้เหมาะสมกับหัวข้อ วัตถุประสงค์การวิจัย โดยเฉพาะการคำนึงถึงความเป็นไปได้ที่นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครจะมีส่วนร่วมทางการเมืองในลักษณะต่าง ๆ ในระบอบการเมืองการปกครองของไทยในปัจจุบัน ดังนั้น จึงสรุปเป็นใจความสำคัญได้ว่า

การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองด้วยความสมัครใจ ซึ่งการกระทำกิจกรรมดังกล่าวมีทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยแบ่งลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมือง ได้ดังนี้

1. การติดตามข่าวสารทางการเมือง
2. การพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ทางการเมือง อย่างไม่เป็นทางการ
3. การคัดค้าน ประท้วง ต่อนโยบายของรัฐบาลที่ท่าน ไม่เห็นด้วย หรือคิดว่าไม่เป็นธรรม (ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ)
4. การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองไปยังสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น นสพ., วารสาร
5. การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองไปยังรายการวิทยุ
6. การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองไปยังรายการโทรทัศน์ เช่น โทรทัศน์, จดหมาย, SMS
7. การแสดงความคิดเห็นในกระทู้ที่คุยเรื่องการเมืองทางอินเทอร์เน็ต
8. การรับฟัง รับชม การปราศรัยหาเสียง การแถลงนโยบาย ของ ส.ส.พรรคต่าง ๆ
9. การโน้มน้าว หรือชักจูงผู้อื่นไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
10. การร่วมกิจกรรมการรณรงค์ต่าง ๆ ทางการเมือง
11. การสนับสนุนพรรคการเมือง/ นักการเมือง ที่ท่านชื่นชอบ
12. การช่วยนักการเมือง พรรคการเมือง รณรงค์หาเสียง

นอกจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งของนักศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาเพิ่มเติม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาวิจัยเรื่องสื่อมวลชนกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ผ่านมา ได้มีผู้ศึกษา งานวิจัยดังกล่าวไว้เป็นจำนวนมาก แต่ผลงานวิจัยซึ่งตรงกับเรื่องที่ถูกวิจัยกำลังศึกษานั้น พบว่า เป็นผลงานวิจัยที่ศึกษาในหัวข้อที่ใกล้เคียงกัน จึงได้นำผลงานวิจัยดังกล่าวมาสรุปอ้างอิงไว้โดย การศึกษาวิจัยต่อไปนี้เป็นผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็น ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ กับการ มีส่วนร่วมทางการเมือง” ดังต่อไปนี้

มลินี สมภพเจริญ (2547)³¹ ศึกษา พฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนของนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 400 คน พบว่า การเปิดรับข่าวสารการเมืองผ่านสื่อ โทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และจากการวิเคราะห์การจัดกลุ่ม พบว่า นักศึกษามีการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับสูงเพียงร้อยละ 11.5 รวมทั้งมีทัศนคติเชิงลบต่อระบบ การเมืองไทย

ภาคภูมิ หวังชัย (2546)³² ศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนมุสลิมที่อาศัยอยู่ในชุมชนมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 300 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า นโยบายพรรคการเมืองเป็นปัจจัยที่มีส่วนช่วยในการตัดสินใจเลือก ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส., ส.ว., ผู้ว่าฯ กทม., ส.ก. และ ส.ข. ในครั้งล่าสุด และไปใช้สิทธิลงคะแนน เสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) มากที่สุด ส่วนการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง นอกเหนือจากการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างมักจะมีส่วนร่วมในเรื่องการ พุดคุย ถกเถียงในประเด็นทางการเมืองในหมู่คนรู้จักมากที่สุด โดยในภาพรวมแล้วการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของคนมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับปานกลาง

³¹ มลินี สมภพเจริญ, เรื่องเดียวกัน, น. บทคัดย่อ.

³² ภาคภูมิ หวังชัย, “ความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมทางการเมือง กับการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจในด้านการเมืองทางสื่อโทรทัศน์ของประชาชนมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546), น. บทคัดย่อ.

ศิริพร วุฒิทวี (2542)³³ ศึกษา ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ชมรายการข่าวภาคค่ำ ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล พบว่า อายุ, การศึกษา และรายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการข่าวภาคค่ำ ส่วนเพศและอาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการ

พรธณพิลาส วีระสุโข (2541)³⁴ ศึกษา พฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ของประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไปในเขตกรุงเทพมหานคร จากกลุ่มตัวอย่าง 500 คน พบว่า

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ อายุ, การศึกษา และอาชีพ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการเมืองจากรายการโทรทัศน์ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากขึ้น มีการเปิดรับข่าวสารมากขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการเมืองมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ อาจารย์ และทำงานองค์การระหว่างประเทศมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการเมืองมากกว่านักเรียนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มักจะรับทราบข่าวสารการเมืองจากรายการโทรทัศน์ และมีรูปแบบการรับชมข่าวสารการเมืองเฉพาะช่วงที่หัวข้อข่าว นั้น ๆ เป็นที่น่าสนใจแก่อีโสมวลชนและประชาชน

อัจฉราภรณ์ สามิภักดิ์ (2541)³⁵ ศึกษา เยาวชนทั้งในระบบ และนอกระบบการศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยของในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้การเปิดรับข่าวสารผ่าน

³³ ศิริพร วุฒิทวี, "การสำรวจพฤติกรรมการรับชม และความพึงพอใจของผู้ชมในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อรายการข่าวภาคค่ำ ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7," (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542) น. 191.

³⁴ พรธณพิลาส วีระสุโข, "ความต้องการที่จะรู้ข่าวสารบ้านเมือง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการเมือง และการใช้ประโยชน์ข่าวสารการเมือง จากรายการโทรทัศน์ของประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปในเขตกรุงเทพมหานคร," (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541), น. บทคัดย่อ.

³⁵ อัจฉราภรณ์ สามิภักดิ์, "พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารกับความรู้ ทศนคติ และการมีส่วนร่วมส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย ของเยาวชนทั้งในระบบ/นอกระบบการศึกษา," (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541), น. บทคัดย่อ.

พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้การเปิดรับข่าวสารผ่านสื่อโทรทัศน์จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยมากที่สุด รองลงมา คือ สื่อวิทยุ และสื่อสิ่งพิมพ์

จริญญา เจริญสุขใส (2539)³⁶ ศึกษาพบว่า การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลของเยาวชนกลุ่มตัวอย่าง มีความสัมพันธ์กับความรู้ ความเข้าใจทางการเมือง ความสนใจทางการเมือง ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมือง ความไว้วางใจทางการเมือง ความสำนึกทางการเมือง และการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ฐิตกานต์ ธนาโอฬาร (2537)³⁷ ศึกษา จากการสำรวจเจตคติของนิสิตนักศึกษาจำนวน 611 คน พบว่า พฤติกรรมการณ์สื่อสารของนิสิตนักศึกษา ได้แก่ การเปิดรับสื่อมวลชน คือ โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ และการสื่อสารกับสื่อบุคคล คือ บุคคลในครอบครัวและกลุ่มเพื่อน มีผลต่อการพัฒนาทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยและพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ สื่อมวลชนที่เป็นแหล่งข่าวสารสำคัญที่นักศึกษาส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารเป็นประจำ คือ โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ ในส่วนของพฤติกรรมการณ์สื่อสารทางการเมือง พบว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มีการสื่อสารทางการเมืองอยู่ในระดับที่ไม่สูงนัก เนื่องจากความสนใจที่จะเปิดรับข่าวสารทางการเมืองค่อนข้างน้อย แต่พบว่ามีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมค่อนข้างสูง

³⁶ จริญญา เจริญสุขใส, "การเปิดรับข่าวสารทางการเมือง วัฒนธรรมทางการเมืองกับการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งของเยาวชน ในกรุงเทพมหานคร ปี 2538," (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539), น. บทคัดย่อ.

³⁷ ฐิตกานต์ ธนาโอฬาร, การสื่อสารกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัย : ศึกษาเฉพาะกรณีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, น. บทคัดย่อ.

เจตน์ศักดิ์ แสงสิงแก้ว (2520)³⁸ ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสื่อสารกับกระบวนการสังคมประกิตทางการเมืองของประชาชนในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพในโรงงานพบว่า การเปิดรับสื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อความสนใจทางการเมืองมากที่สุด รองลงมา คือ การมีประสบการณ์ทางการเมือง และการสื่อสารระหว่างบุคคลตามลำดับ

พนม คลีฉายา (2539)³⁹ ศึกษา ผู้มีสิทธิเลือกตั้งอายุ 18-19 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 455 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี เปิดรับสื่อโทรทัศน์ มากที่สุด โดย สื่อดังกล่าวมีประสิทธิภาพในการเผยแพร่ข่าวสารเลือกตั้ง (2 กรกฎาคม 2538) มากที่สุด และเป็นสื่อที่มีอิทธิพลในระดับความรู้และทัศนคติต่อกลุ่มตัวอย่าง

สลินี หลีหเจริญกุล (2539)⁴⁰ ศึกษา ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไป ครั้งที่ 18 กลุ่มอายุ 18 – 20 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมี กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน พบว่า ระดับการศึกษา รายได้ของผู้ที่ทำงาน กับรายได้ของบิดามารดาของผู้ที่กำลังศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับการชมข่าวสารทางการเมือง ยกเว้นเพศและอาชีพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ทางการเมืองอยู่ในระดับสูง ปัจจัยด้านพฤติกรรมการสื่อสารที่มีอิทธิพลต่อความรู้ทางการเมือง ได้แก่ การชมข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งจากโทรทัศน์ การพูดคุยเกี่ยวกับปัญหาทางการเมืองช่วงเลือกตั้ง และการได้รับข่าวสารทางการเมืองเกี่ยวกับการเลือกตั้งเฉพาะกิจ การชมข่าวสารทางการเมืองเกี่ยวกับการเลือกตั้งทางโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

³⁸ เจตน์ศักดิ์ แสงสิงแก้ว, "ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสื่อสารกับกระบวนการสังคมประกิตทางการเมืองของประชาชนในท้องที่บางชั้น เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร," (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), น. บทคัดย่อ.

³⁹ พนม คลีฉายา, "อิทธิพลและประสิทธิภาพของสื่อเกี่ยวกับข่าวสารการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งอายุ 18-19 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2538," (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539), น. บทคัดย่อ.

⁴⁰ สลินี หลีหเจริญกุล, "พฤติกรรมการสื่อสาร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งทั่วไป ครั้งที่ 18 ของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกลุ่มอายุ 18-20 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร," (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539), น. บทคัดย่อ.

สุภาวดี เตียพิริยะกิจ (2538)⁴¹ ศึกษาพบว่า เยาวชนกลุ่มตัวอย่าง อายุ 18-19 ปี จำนวน 458 คน ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชน คือ กลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการเปิดรับสื่อโทรทัศน์มากที่สุด โดยชอบรับชมเนื้อหาประเภทบันเทิงมากที่สุด รองลงมา คือ รายการประเภทข่าว โดยบทบาทการรายงานข่าวสารการเลือกตั้ง ได้แก่ การรายงานกิจกรรมต่างของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาล และเอกชนที่รณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งของกลุ่มตัวอย่าง

Vincent and Basil (1997)⁴² ศึกษา การใช้สื่อ และความรู้ในเหตุการณ์ปัจจุบันของ นักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวน 1,209 คน ผลการศึกษาพบว่านักศึกษากลุ่มดังกล่าวมีการใช้สื่อ และการติดตามข่าวสารมากขึ้นตามจำนวนปีที่ศึกษาในวิทยาลัย ความแตกต่างด้าน คุณลักษณะประชากร เป็นตัวแปรผลักดันให้เกิดพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ถ้าผู้รับสารต้องการ ความบันเทิงจากการชมข่าว ผู้รับสารจะเปิดรับรายการข่าวทางโทรทัศน์ และชมรายการข่าว CNN ถ้าหากผู้รับสารต้องการรู้ข่าวสารเหตุการณ์ปัจจุบันจะเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์ และรายการข่าว CNN

Hundt (1996)⁴³ ได้ศึกษาเรื่อง การปรับปรุงระบอบประชาธิปไตยในยุคข้อมูลข่าวสาร พบว่าในการสำรวจการเลือกตั้งในสหรัฐอเมริกาปี ค.ศ.1992 ผู้สมัครรับเลือกตั้งเสียค่าใช้จ่ายไปกับการเลือกตั้งโดยเฉลี่ยถึง 2,400,000 ดอลลาร์ โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ ซึ่งได้รับการคาดหวังว่าจะกระตุ้นให้มวลชนเกิดการวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับประเด็นการเลือกตั้ง และนโยบายที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งนำเสนอ ทั้งนี้เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้แก่ประชาชนนั่นเอง และสื่อโทรทัศน์ก็ทำหน้าที่ดังกล่าวได้เป็นอย่างดี สิ่งสำคัญในการสร้างสังคมประชาธิปไตย ก็คือ

⁴¹ สุภาวดี เตียพิริยะกิจ, "ความพึงพอใจต่อรูปแบบการนำเสนอและเนื้อหาข่าวสาร เกี่ยวกับการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2538 ของเยาวชนอายุ 18-19 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร," (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539), น. 2.

⁴² Richard C. Vincent and Micheal D. Basil, "College Students' News Gratifications, Media Use, and Current Events Knowledge," *Journal of Broadcasting & Electronic Media* 41 (Summer 1997):380-392.

⁴³ Reed Hundt, "Revitalizing Democracy in the Information Age," *Vital Speeches of the Day* 62 (15 January 1996):194-197.

การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งอย่างเพียงพอ ที่จะทำให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือก สามารถใช้ข้อมูลเหล่านั้น มาพิจารณาตัดสินใจเลือกผู้แทนของเขา

Zhao and Chaffee (1995)⁴⁴ ได้ศึกษาเกี่ยวกับการโฆษณาทางการเมืองในโทรทัศน์ กับการเสนอข่าวทางโทรทัศน์ อันเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่สำคัญ จากการสัมภาษณ์ ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในการรณรงค์ทางการเมืองเพื่อการเลือกตั้งระหว่างปี 1984 ถึง 1992 จำนวน 6 ครั้ง เพื่อเปรียบเทียบว่าผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้รับความรู้เกี่ยวกับประเด็นหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งจากการโฆษณาทางโทรทัศน์ หรือจากข่าวทางโทรทัศน์มากกว่ากันเพียงไร ผลการวิจัยพบว่าในช่วงเวลาปกติที่ไม่ได้มีการเลือกตั้ง การนำเสนอข่าวทางโทรทัศน์ จะมีอิทธิพลมากกว่าการโฆษณาทางการเมือง แต่ถ้าในช่วงที่มีการเลือกตั้ง ซึ่งมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง จึงทำให้การนำเสนอข่าวสารทางการเมืองผ่านการโฆษณาในโทรทัศน์ มีผลกระทบมากกว่ารายการข่าวทางโทรทัศน์

งานวิจัยของ Greenberg and Brand (1993)⁴⁵ ได้สนับสนุนงานวิจัยของ Nobutami ในด้านการเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์กับการส่งเสริมความรู้ทางการเมืองของกลุ่มวัยรุ่น โดยได้ ทำการศึกษาการเปิดรับข่าวโทรทัศน์และโฆษณาในรายการ "The Channel One" (เสนอรายการข่าว 10 นาที และโฆษณา 2 นาที) จากกลุ่มวัยรุ่นในโรงเรียนของรัฐมิชิแกน โอไฮโอ เพนซิลวาเนีย และเท็กซัส โดยผู้วิจัยอ้างถึง Garramone & Atkin (1986) ซึ่งมีความเชื่อว่าการเปิดรับข่าวโทรทัศน์เป็นสิ่งทำนายนที่สำคัญถึงความรู้ทางการเมืองในกลุ่มวัยรุ่น และอ้างถึง Atkin และ Ganz (1978) ที่ทำการศึกษา พบว่า การเปิดรับข่าวทางโทรทัศน์ส่งผลให้เพิ่มความรู้ทางด้านกิจกรรมทางการเมืองและเหตุการณ์ปัจจุบันในกลุ่มวัยรุ่น และจากผลการวิจัยของ Greenberg and Brand พบประเด็นที่น่าสนใจ ได้แก่ กลุ่มวัยรุ่นที่รับชมรายการ Channel One จะเรียนรู้เกี่ยวกับ

⁴⁴ Xinsu Zhao and Steven H. Chaffee, "Campaign Advertisements Versus Television News as Sources of Political Issue Information," *Public Opinion Quarterly* 59 (1995):41-43.

⁴⁵ Bradley S. Greenberg and Jeffrey E. Brand, "Television and Advertising in Schools : The "Channel One" Controversy," *Journal of Communication* 43 (Winter 1993):143-149. อ้างถึงใน พรพนพิลาส วีระสุโข, ความต้องการที่จะรู้ข่าวสารบ้านเมือง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการเมือง และการใช้ประโยชน์ข่าวสารการเมือง จากรายการโทรทัศน์ของประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไปในเขตกรุงเทพมหานคร, น. 35.

เหตุการณ์ข่าวที่น่าเสนอในรายการมากกว่ากลุ่มวัยรุ่นที่ไม่เปิดรับชมรายการดังกล่าว กลุ่มวัยรุ่นที่รับชมรายการ Channel One จะแสดงความสนใจอย่างมากในข่าว และเหตุการณ์ปัจจุบันมากกว่ากลุ่มวัยรุ่นที่ไม่เปิดรับชมรายการนี้ และกลุ่มวัยรุ่นที่เปิดรับชมรายการ Channel One จะเปิดรับชมข่าวและกิจกรรมทางการเมืองจากสื่ออื่น ๆ บ่อยครั้งด้วย ซึ่งจะเปิดรับมากกว่ากลุ่มวัยรุ่นที่ไม่เปิดรับชมรายการดังกล่าว

Palmgreen และ Rayburn (1982)⁴⁶ ศึกษา พฤติกรรมการรับชม สถานีโทรทัศน์ 3 ช่อง ได้แก่ ABC, CBS, และ NBC ของกลุ่มตัวอย่าง 327 คนจากเมือง Lexington รัฐ Kentucky ในปี 1979 พบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ (เพศ รายได้ครอบครัวและการศึกษา) มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อ และความชอบในตัวผู้ประกาศข่าว (Anchor person) รูปแบบรายการ (Program Format) คุณภาพของข่าว (News Quality) มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับชม

Nobutami Shimomoto (1981)⁴⁷ ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนกับเทคโนโลยีการสื่อสาร ได้แก่ โทรทัศน์ ดาวเทียม และระบบเคเบิลในรัฐเท็กซัส พบว่า ปัญหาของระบบประชาธิปไตยในสมัยนั้น คือ ประชาชนขาดความสนใจทางการเมือง และการมีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องกับการเมือง และจากการวิจัยประเมินผลสื่อต่าง ๆ สื่อโทรทัศน์ก็ยังมีบทบาทในการสนับสนุนประชาธิปไตยให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ สื่อโทรทัศน์มีประสิทธิผลในการกระตุ้นให้ประชาชนเกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั่นเอง

Robert D. McClure และ Thomas E. Patterson (1974)⁴⁸ ได้ทำการศึกษาบทบาทของสื่อโทรทัศน์ในการรายงานข่าวสารทางการเมืองโดยเปรียบเทียบระหว่างข่าวสารโฆษณาทางการเมือง ในช่วงที่มีการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ปี 1972 กับช่วงการนำเสนอข่าวสารการเมืองตามปกติ จากการศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมือง ขณะมีการรณรงค์โฆษณาทางการเมืองระหว่างการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้ที่เปิดรับข่าวสาร

⁴⁶ Phillip Palmgreen and J. D. Rayburn "Gratification Sought and Media Exposure Value Model," Communication Research 9 (October 1982):451-478.

⁴⁷ Nobutami Shimomoto, Citizen Participation and Communication Technologies (May 1981):1-22.

⁴⁸ Robert D. McClure and Thomas E. Patterson, "Television News and Political Advertising : The Impact of Exposure on Vote Beliefs," Communication Research (January 1974):13-34.

โฆษณาทางการเมือง (political advertising) มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงความคิดของผู้เปิดรับมากกว่ารายการข่าวทางโทรทัศน์ (Television news)

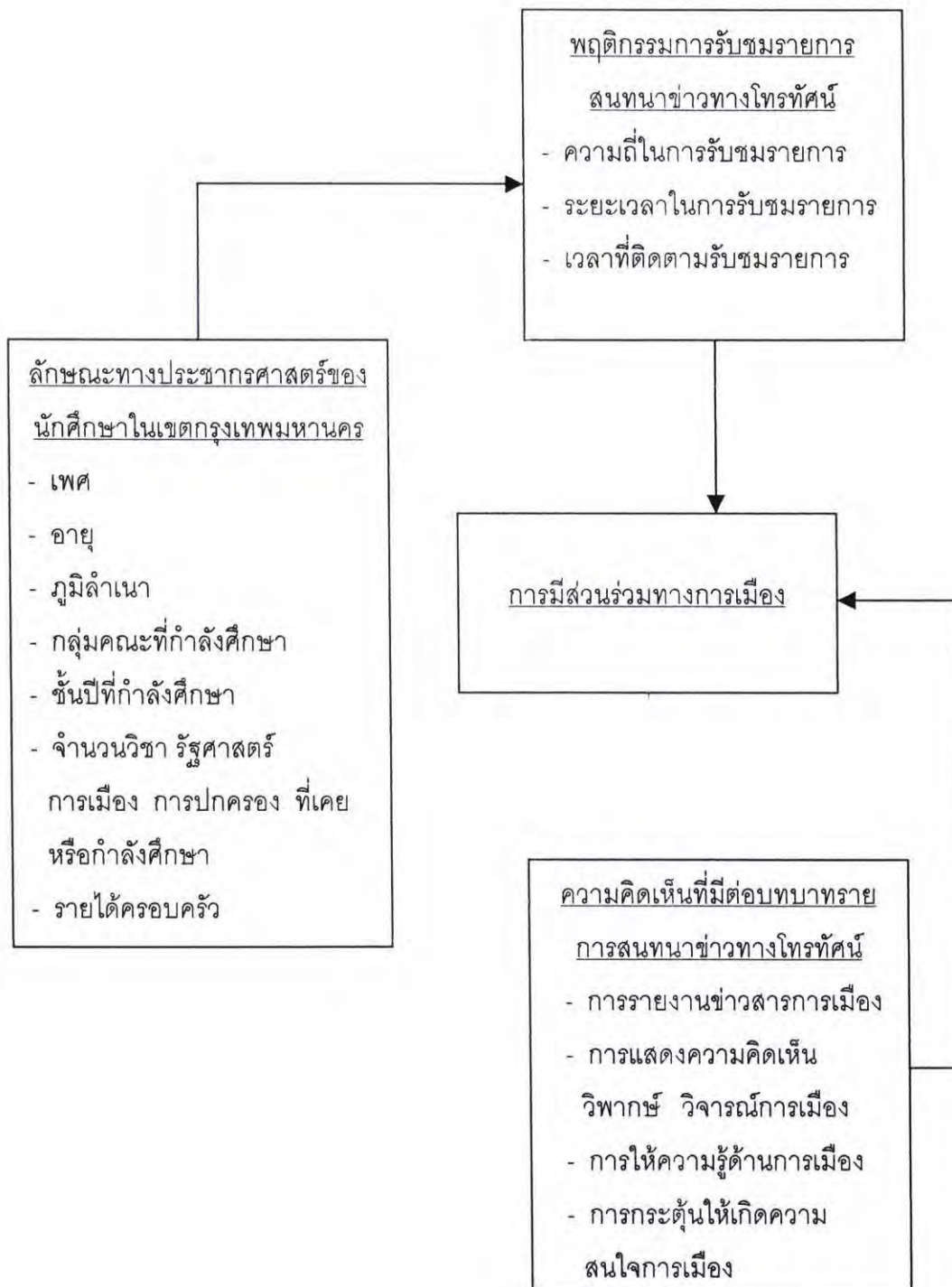
Gabrial และ Verba (1965)⁴⁹ ได้ทำการศึกษาวัฒนธรรมของพลเมืองด้าน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองและประชาธิปไตยใน 5 ประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ เยอรมัน อิตาลี และเม็กซิโก ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์(เพศ และการศึกษา)มีความสัมพันธ์การเปิดรับข่าวสารทางการเมือง โดย เพศชายมีการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเพศหญิง กลุ่มที่มีการศึกษาสูงมักจะติดตามข่าวสารทางการเมืองมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาดำกว่า และเพศชายกับเพศหญิงในกลุ่มที่มีการศึกษาสูงมีการพูดคุยปัญหาเกี่ยวกับการเมืองไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาสรุปเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ อันได้แก่ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พฤติกรรมการรับชมรายการ ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ และการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังจะเห็นได้จากแบบจำลองความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรที่จะกล่าวถึงในหน้าถัดไป และยังนำมาเป็นกรอบในการอภิปรายผลการศึกษาก็ด้วย

⁴⁹ Almond A. Gabrial, and Sydney Verba, The Civil Culture : Political Attitudes and Democracy in Five Nations (Boston: Little Brown and Company, 1965), pp. 387-400.

แผนภาพที่ 2.1

แบบจำลองความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรในการวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง" มีระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นหลัก เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบวัดผลครั้งเดียว (One - shot Case Study) โดยใช้แบบสอบถามแบบให้ผู้ตอบตนเอง (Self-Administered Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

นอกจากนั้นผู้วิจัยยังได้ศึกษาปริมาณการนำเสนอประเภทของเนื้อหาข่าวในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ เพื่อนำผลที่ได้มาประกอบการศึกษาวิเคราะห์เพิ่มเติม ทั้งนี้เพื่อให้การศึกษาวิจัยมีความรัดกุมมากยิ่งขึ้น และสามารถตอบคำถามสมมติฐานการวิจัยได้

สามารถแบ่งขั้นตอนการศึกษาตามระเบียบวิธีวิจัยได้ดังนี้

ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ แบบจำกัดรับ ในเขตกรุงเทพมหานคร จากจำนวนทั้งสิ้น 127,518 คน¹ ทั้งนี้ไม่นับรวมนักศึกษามหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล และสถาบันราชภัฏทั้งหมด (ในขณะนั้น ยังไม่ถูกยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ) ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

¹ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย สำนักนโยบายและแผนการศึกษา, "ตารางจำนวนนิสิต/นักศึกษาทั้งหมด จำแนกตามประเภทของสถาบัน และระดับการศึกษาปีการศึกษา 2546," <<http://www.mua.go.th>>, 2546.

ตารางที่ 3.1

จำนวนนักศึกษาจำแนกตามรายสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ แบบจำกัตรีบ

ประเภทสถาบัน/ รายสถาบัน	จำนวนนักศึกษา (คน)
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มหาวิทยาลัย/ สถาบันจำกัตรีบ	
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	18,005
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	28,714
3. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	22,259
4. มหาวิทยาลัยมหิดล	11,398
5. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	9,787
6. มหาวิทยาลัยศิลปากร	9,208
7. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	14,056
8. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	14,091
รวม	127,518

กลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรของนักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐแบบจำกัตรีบ ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 127,518 คน ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ 0.05 หรือ 5% โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane² ขนาดของตัวอย่างที่ใช้จึงมีจำนวน 400 หน่วยตัวอย่าง ดังนี้

² Taro Yamane, *Statistics : An Introductory Analysis* (New York : Harper and Row, 1967). pp. 886-887. อ้างถึงใน วิเชียร เกตุสิงห์, *การวิจัยเชิงปฏิบัติการ* (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537), น. 29.

	n	=	$\frac{N}{1 + Ne^2}$
โดยที่	e	=	ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง
	N	=	จำนวนประชากร
	n	=	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
แทนค่า	n	=	$\frac{127,518}{1 + 127,518 (0.05)^2}$
		=	$\frac{127,518}{127,519(0.0025)}$
	n	=	399.997
ดังนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่าง		=	400 คน

การสุ่มตัวอย่าง

เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างที่ได้เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรที่ต้องการศึกษา ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Sampling) ตามลำดับ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบ Stratified Random Sampling โดยแบ่งประชากรออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามพื้นที่ที่ประชากรอยู่ คือ มหาวิทยาลัย แล้วเทียบสัดส่วนจำนวนนักศึกษารวมแต่ละมหาวิทยาลัย จะได้กลุ่มตัวอย่างแต่ละมหาวิทยาลัย ดังนี้

ตารางที่ 3.2

จำนวน ร้อยละของนักศึกษา และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม
 วิทยาลัยอุดมศึกษาของรัฐ แบบจำกัดรับ

ประเภทสถาบัน/ วิทยาลัย	จำนวน นักศึกษา (คน)	ร้อยละ ของ ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)
วิทยาลัยอุดมศึกษาของรัฐ มหาวิทยาลัย/ วิทยาลัยจำกัดรับ			
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	8,005	4.12	57
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	8,714	2.52	90
3. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2,259	7.46	70
4. มหาวิทยาลัยมหิดล	1,398	8.94	36
5. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	9,787	7.67	60
6. มหาวิทยาลัยศิลปากร	9,208	7.22	29
7. สถาบันเทคโนโลยีเจ้าพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	4,056	1.02	44
8. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	4,091	1.05	44
รวม	127,518	100	400

ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษาทั้ง 8 แห่ง โดยสอบถามก่อนการเก็บข้อมูล ว่าเคยรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์หรือไม่

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

จากสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ 3 ข้อ ดังนี้

สมมติฐาน ข้อที่ 1

- ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

ตัวแปรต้น

- ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ ภูมิภาคไหน คณะที่ศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา จำนวนวิชาเกี่ยวกับรัฐศาสตร์ การเมือง การปกครองที่เคยหรือกำลังศึกษา และรายได้ครอบครัว

ตัวแปรตาม

- พฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ความถี่ในการรับชมรายการ ระยะเวลาในการรับชมรายการ และเวลาที่ติดตามรับชมรายการ

สมมติฐาน ข้อที่ 2

- พฤติกรรมการเปิดรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตัวแปรต้น

- พฤติกรรมการเปิดรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ความถี่ในการรับชมรายการ ระยะเวลาในการรับชมรายการ และเวลาที่ติดตามรับชมรายการ

ตัวแปรตาม

- การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐาน ข้อที่ 3

- ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตัวแปรต้น

- ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ได้แก่ บทบาทด้านการรายงานข่าวสารการเมือง บทบาทด้านการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ การเมือง บทบาทในการให้ความรู้ด้านการเมือง และบทบาทด้านการกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมือง

ตัวแปรตาม

- การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

การวัดค่าตัวแปร และเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบ

1. การวัดตัวแปรลักษณะทางประชากรศาสตร์ ผู้วิจัยจะแบ่งข้อมูลออกเป็นกลุ่ม ๆ ในตัวแปรที่ประกอบเป็นลักษณะทางประชากรศาสตร์ดังต่อไปนี้

1.1 เพศของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

- เพศชาย
- เพศหญิง

1.2 อายุของกลุ่มตัวอย่าง กำหนดเป็นคำถามปลายเปิด จากนั้นแบ่งออกเป็น

- 18 – 20 ปี
- 21 - 23 ปี
- 24 ปีขึ้นไป

1.3 ภูมิลำเนา กำหนดให้เป็นคำถามปลายเปิด จากนั้นแบ่งออกเป็น

- กรุงเทพฯ และปริมณฑล
- ต่างจังหวัด

1.4 คณะที่ศึกษา กำหนดเป็นคำถามปลายเปิด จากนั้นแบ่งออกเป็น

- สายสังคมศาสตร์ ได้แก่ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะรัฐศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ และคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน

- สายมนุษยศาสตร์ ได้แก่ คณะอักษรศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะโบราณคดี

- สายวิทยาศาสตร์ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

1.5 ชั้นปีที่ศึกษา แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

- ปี 1

- ปี 2

- ปี 3

- ปี 4

1.6 จำนวนวิชาที่ เกี่ยวกับ รัฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง ที่กลุ่มตัวอย่าง เคย หรือกำลังศึกษา กำหนดให้เป็นคำถามปลายเปิด จากนั้นแบ่งออกเป็น

- (ไม่เคย) 0 วิชา

- 1 – 5 วิชา

- 6 – 10 วิชา

- 11 – 15 วิชา

- 16 – 20 วิชา

- 21 วิชา ขึ้นไป

1.7 รายได้ของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่

- ต่ำกว่า 20,000 บาท

- 20,001 – 25,000 บาท

- 25,001 – 30,000 บาท

- 30,001 – 45,000 บาท

- 45,001 – 50,000 บาท

- 50,001 บาท ขึ้นไป

2. การวัดพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรดังต่อไปนี้

2.1 ความถี่ในการรับชมรายการ แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่

- เดือนละครั้ง
- 2-3 ครั้ง ต่อเดือน
- 2-4 ครั้ง ต่อสัปดาห์
- 5-7 ครั้ง ต่อสัปดาห์
- 2-3 ครั้ง ต่อวัน
- 4-5 ครั้ง ต่อวัน

2.2 ระยะเวลาในการรับชมรายการ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

- 5-10 นาที
- 11-20 นาที
- 21-30 นาที
- 31-60 นาที ขึ้นไป

2.3 เวลาที่ติดตามรับชมรายการ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

- น้อยกว่า 1 เดือน
- 1-2 เดือน
- 3-4 เดือน
- มากกว่า 4 เดือน

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ถามถึงพฤติกรรมอื่นๆ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบด้วย โดยจะนำเสนอข้อมูลในรูปความถี่และร้อยละ ซึ่งมีข้อคำถาม ดังนี้

รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ที่รับชม (เลือกตอบเพียง 3 ข้อโดยเรียงลำดับ จากมากไปน้อย ใส่หมายเลข เริ่มจากหมายเลข 1-3)

- ข่าวเช้าไอทีวี
- เรื่องเล่าเช้านี้
- เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์
- เช้าวันนี้ที่เมืองไทย
- ข่าวภาคเช้า ช่อง 7
- คู่คุยข่าว (จ.- ศ.)

- คุยคุ้ยข่าว (ส. – อว.)

ช่วงเวลาที่ติดตามรับชมรายการ

- เช้า 06.00 – 08.30 น.
- บ่าย 12.00 – 13.00 น.
- 21.00 – 22.00 น.
- หลัง 22.00 น

ประเด็นข่าวโด่งดังที่ติดตามชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ (เลือกตอบเพียง 3

ข้อโดยเรียงลำดับ จากมากไปน้อย ใส่นำหมายเลข เริ่มจากหมายเลข 1 -3)

- ข่าว/ ประเด็นปัญหา/ เหตุการณ์ประจำวัน ที่เกิดขึ้นในสังคม
- รัฐบาล/ การเมือง
- เศรษฐกิจ
- อาชญากรรม
- กีฬา
- ข่าวต่างประเทศ
- อื่น ๆ โปรดระบุ

เหตุผลที่รับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ (เลือกตอบเพียง 3 ข้อโดยเรียงลำดับ

จากมากไปน้อย ใส่นำหมายเลข เริ่มจากหมายเลข 1 -3)

- รูปแบบของรายการ น่าสนใจ
- รวดเร็ว ทันเหตุการณ์
- ผู้ประกาศ หรือผู้ดำเนินรายการมีความน่าเชื่อถือ และน่าสนใจ
- เนื้อหาข้อมูลข่าวสาร มีความถูกต้อง ชัดเจน
- นำเสนอมุมมองที่หลากหลาย
- เพื่อติดตามข่าวสารประจำวัน
- ต้องการทราบประเด็นปัญหาสังคม/เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
- เพื่อนำเรื่องราวไปสนทนากับผู้อื่น
- เพื่อประกอบการศึกษา เช่น ทำรายงาน
- ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- เพื่อเป็นการผ่อนคลายความเครียด
- อื่น ๆ โปรดระบุ

3. การวัดความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ได้แก่

3.1 บทบาทด้านการรายงานข่าวสารการเมือง 12 ข้อ

3.2 บทบาทด้านการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์การเมือง 12 ข้อ

3.3 บทบาทในการให้ความรู้ด้านการเมือง 12 ข้อ

3.4 บทบาทด้านการกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมือง 12 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ซึ่งมีคะแนน 5 ระดับ ดังนี้

ข้อความด้านบวก

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

ข้อความด้านลบ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}^3}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.8$$

ผลของความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ได้จากการนำคะแนนของแบบสอบถามในส่วนดังกล่าว มารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยในระดับต่าง ๆ ดังนี้

³ สุจิตรา บุญยะรัตนพันธ์, ระเบียบวิธีวิจัย สำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ (กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิ 30 ปี สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2534).

ค่าเฉลี่ย	ระดับ	4.21 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ค่าเฉลี่ย	ระดับ	3.41 – 4.20	หมายถึง	เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย	ระดับ	2.61 – 3.40	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
ค่าเฉลี่ย	ระดับ	1.81 – 2.60	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย	ระดับ	1.00 – 1.80	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4. การวัดการมีส่วนร่วมทางการเมือง ได้แก่ การทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีจำนวนทั้งสิ้น 12 ข้อ โดยกลุ่มตัวอย่างจะเลือกประเมินจากความบ่อยครั้งในการทำกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งมีคะแนน 5 ระดับ ดังนี้

เป็นประจำ	ให้	5	คะแนน
บ่อย	ให้	4	คะแนน
เป็นครั้งคราว	ให้	3	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ให้	2	คะแนน
ไม่เคย	ให้	1	คะแนน

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.8$$

ผลของความบ่อยครั้งในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ได้จากการนำคะแนนของแบบสอบถามในส่วนดังกล่าว มารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยในระดับต่าง ๆ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับ	4.21 – 5.00	หมายถึง	เป็นประจำ
ค่าเฉลี่ย	ระดับ	3.41 – 4.20	หมายถึง	บ่อย
ค่าเฉลี่ย	ระดับ	2.61 – 3.40	หมายถึง	เป็นครั้งคราว
ค่าเฉลี่ย	ระดับ	1.81 – 2.60	หมายถึง	นาน ๆ ครั้ง
ค่าเฉลี่ย	ระดับ	1.00 – 1.80	หมายถึง	ไม่เคย

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ถามถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านอื่น ๆ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการวิจัยด้วย โดยจะนำเสนอข้อมูลในรูปความถี่และร้อยละ ซึ่งมีข้อคำถาม ดังนี้

การไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม. ครั้งที่ผ่านมา

- ไป
- ไม่ไป
- ไม่มีสิทธิ

ความตั้งใจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. ในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548

- ไม่ไป
 - ไม่ค่อยอยากไป
 - ไม่แน่ใจ
 - ไปเพราะเป็นหน้าที่
 - ไปแน่ๆ เพราะต้องการมีส่วนร่วมทางการเมือง
- สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากที่สุด

- สื่อสิ่งพิมพ์ (หนังสือพิมพ์, นิตยสาร)
- วิทยุ
- โทรทัศน์
- คนในครอบครัว
- เพื่อน
- ตัวเอง
- อื่น ๆ โปรดระบุ

5. การประเมินข้อเสนอแนะต่อรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดจำนวน 2 ข้อ ได้แก่

- ความคิดเห็น ต่อ การนำเสนอ การสนทนาประเด็นข่าวสารการเมือง ในรายการ
- ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณนี้ ได้แก่ แบบสอบถามประเภทให้กลุ่มตัวอย่างกรอกคำตอบเอง (Self-Administered Questionnaire) ประกอบไปด้วยชุดคำถามปลายปิด (Closed Ended Question) และชุดคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) โดยคำถามที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยส่วนของคำถาม 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1

เป็นคำถามเกี่ยวกับ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ แบบเลือกตอบ และเติมคำลงในช่องว่าง จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2

เป็นคำถามเกี่ยวกับ พฤติกรรมการเปิดรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่าง แบบเลือกตอบ ได้แก่ ความถี่ในการเปิดรับชมรายการ ระยะเวลาในการรับชมรายการ และเวลาที่ติดตามชมรายการ และคำถามเพิ่มเติม แบบเลือกตอบ รวมทั้งสิ้น 7 ข้อ

ส่วนที่ 3

เป็นคำถามเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อบทบาทรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ โดยใช้มาตรวัดแบบ Likert Scale ที่มีส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เรียงลำดับจากมากไปน้อย กำหนดให้คะแนนเป็น 5 4 3 2 1 แล้วนำคะแนนรวมมาเฉลี่ยเพื่อหาระดับความคิดเห็นดังกล่าว โดยความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทรายการแบ่งออกเป็น 4 ด้านด้วยกัน ได้แก่

- 3.1 บทบาทด้านการรายงานข่าวสารการเมือง 12 ข้อ
- 3.2 บทบาทด้านการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ การเมือง 12 ข้อ
- 3.3 บทบาทการให้ความรู้ ด้านการเมือง 12 ข้อ
- 3.4 บทบาทด้านการกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมือง 12 ข้อ

ส่วนที่ 4

เป็นคำถามเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนทั้งสิ้น 12 ข้อ ประเมินจากความบ่อยครั้งในการทำกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยใช้มาตรวัด Likert Scale ที่มีส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เรียงลำดับจากมากไปน้อยแล้วนำคะแนนรวมมาเฉลี่ยเพื่อหาระดับความบ่อยครั้งในการมีส่วนร่วมทางการเมือง และคำถามเพิ่มเติมแบบเลือกตอบ มีจำนวน 3 ข้อ

ส่วนที่ 5

เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีต่อรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ จำนวน 2 ข้อ

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยจึงมีการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ของเครื่องมือในการวิจัย ก่อนทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การทดสอบความเที่ยงตรง โดยผู้วิจัยทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาจัดทำแบบสอบถาม และขอคำแนะนำจากอาจารย์และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาโครงสร้างแบบสอบถาม เนื้อหาและภาษาที่ใช้

2. การทดสอบความเชื่อถือได้ โดยใช้วิธีทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง (Pre - test) จำนวน 30 ชุด จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือโดยใช้สูตร Cronbach's Alpha⁴

- ข้อคำถามวัดบทบาทด้านการรายงานข้อมูลข่าวสาร ด้านการเมือง

ได้ค่า alpha 0.8125

- ข้อคำถามวัดบทบาทด้านการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ การเมือง

ได้ค่า alpha 0.8011

- ข้อคำถามวัดบทบาทการให้ความรู้ด้านการเมือง

ได้ค่า alpha 0.7942

- ข้อคำถามวัดบทบาทด้านการกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมือง

ได้ค่า alpha 0.8063

- ข้อคำถามวัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ได้ค่า alpha 0.8373

⁴ ชินนะพงษ์ บำรุงทรัพย์, "เอกสารประกอบการศึกษา วิชา วส. 601 สถิติประยุกต์ สำหรับการวิจัยสื่อสาร," คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

เพื่ออธิบายลักษณะของข้อมูล ซึ่งได้แก่ ค่าความถี่(Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ และการมีส่วนร่วมทางการเมือง

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามในสมมติฐานต่าง ๆ
ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการ

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.1 นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันจะมีพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

ใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test)

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.2 อายุของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน (Spearman's Correlation Analysis)

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.3 นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

ใช้การทดสอบไคสแควร์

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.4 นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในกลุ่มคณะแตกต่างกันมีพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

ใช้การทดสอบไคสแควร์

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.5 นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในชั้นปีแตกต่างกันมีพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

ใช้การทดสอบไคสแควร์

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.6 จำนวนวิชาเกี่ยวกับการเมืองที่นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครเคย หรือกำลังศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.7 รายได้ของครอบครัวนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าว

ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน

สมมติฐานข้อที่ 2 พฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

สมมติฐานย่อยข้อที่ 2.1 ความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน

สมมติฐานย่อยข้อที่ 2.2 ระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน

สมมติฐานย่อยข้อที่ 2.3 เวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน

สมมติฐานข้อที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

สมมติฐานย่อยข้อที่ 3.1 ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ด้านรายงานข่าวสารการเมืองมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา

ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Analysis)

สมมติฐานย่อยข้อที่ 3.2 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทด้านแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์การเมือง ของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

สมมติฐานย่อยข้อที่ 3.3 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทด้านให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

สมมติฐานข้อที่ 3.4 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทการกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง และตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้จัดกระทำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาเพื่อการวิเคราะห์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ให้คะแนนข้อคำตอบในแต่ละข้อโดยการลงรหัสในแบบการลงรหัส (Coding Sheet) เพื่อจัดระเบียบข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่พร้อมจะนำไปวิเคราะห์
2. ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for Social Science) ในการประมวลผล คำนวณค่าทางสถิติต่าง ๆ และอธิบายผลการวิจัย

การศึกษาปริมาณการนำเสนอประเภทของเนื้อหาข่าวในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

การศึกษาในส่วนนี้ เป็นการเก็บข้อมูลด้านปริมาณในการนำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทต่าง ๆ ที่ออกอากาศทางรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ และเพื่อให้การศึกษาดังกล่าวมีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ที่ศึกษา

ได้แก่ รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์แบบไม่คิดค่าใช้จ่ายในการรับชม (Free TV) ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3, 5, 7, 9 และไอทีวี โดยมีรายการดังต่อไปนี้

เข้าวันนี้ที่เมืองไทย เดือน พฤศจิกายน 2547 (06.15 – 07.45 น.)

วัน จันทร์ 15, พุธ 17, ศุกร์ 19, อังคาร 23, พฤหัสบดี 25 และจันทร์ 29

เดือน ธันวาคม 2547 (06.15 – 07.45 น.)

วัน พุธ 1, ศุกร์ 3, อังคาร 7, พฤหัสบดี 9, จันทร์ 13, พุธ 15, ศุกร์ 17, อังคาร 21, พฤหัสบดี 23, จันทร์ 27, พุธ 29 และศุกร์ 31

เดือน มกราคม 2548 (06.00 – 07.50 น.)

วัน อังคาร 4, พฤหัสบดี 6, จันทร์ 10, พุธ 12 และศุกร์ 14

ข่าวภาคเช้า ช่อง 7 เดือน พฤศจิกายน 2547 (06.15 – 07.30 น.)

วัน อังคาร 16, พฤหัสบดี 18, จันทร์ 22, พุธ 24, ศุกร์ 26 และอังคาร 30

เดือน ธันวาคม 2547 (06.15 – 07.30 น.)

วัน พฤหัสบดี 2, จันทร์ 6, พุธ 8, ศุกร์ 10, อังคาร 14, พฤหัสบดี 16, จันทร์ 20, พุธ 22, ศุกร์ 24, อังคาร 28 และพฤหัสบดี 30

เดือน มกราคม 2548 (06.15 – 07.30 น.)

วัน จันทร์ 3, พุธ 5, ศุกร์ 7, อังคาร 11 และพฤหัสบดี 13

* ทั้ง 4 รายการข้างต้นเป็นรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ที่ออกอากาศในช่วงเช้าทุกวันจันทร์ – ศุกร์ ผู้วิจัยจึงได้เก็บข้อมูลแบบวันเว้นวันสลับกันไป

คุยคุ้ยข่าว (จ.-ศ.) เดือน พฤศจิกายน 2547 (21.30 – 22.00 น.)

วัน จันทร์ 15, อังคาร 16, พุธ 17, พฤหัสบดี 18, ศุกร์ 19, จันทร์ 22, อังคาร 23, พุธ 24, พฤหัสบดี 25, ศุกร์ 26, จันทร์ 29 และอังคาร 30

เดือน ธันวาคม 2547 (21.30 – 22.00 น.)

วัน พุธ 1, พฤหัสบดี 2, ศุกร์ 3, จันทร์ 6, อังคาร 7, พุธ 8, พฤหัสบดี 9, ศุกร์ 10, จันทร์ 13, อังคาร 14, พุธ 15, พฤหัสบดี 16, ศุกร์ 17, จันทร์ 20, อังคาร 21, พุธ 22, พฤหัสบดี 23, ศุกร์ 24, จันทร์ 27, อังคาร 28, พุธ 29, พฤหัสบดี 30 และศุกร์ 31

เดือน มกราคม 2548 (21.30 – 22.00 น.)

วัน จันทร์ 3, อังคาร 4, พุธ 5, พฤหัสบดี 6, ศุกร์ 7, จันทร์ 10, อังคาร 11, พุธ 12, พฤหัสบดี 13 และศุกร์ 14

<u>เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์</u>	เดือน พฤศจิกายน 2547	(07.30 – 8.30 น.)
วัน เสาร์ 20, อาทิตย์ 21, เสาร์ 27 และอาทิตย์ 28		
	เดือน ธันวาคม 2547	(07.30 – 8.30 น.)
วัน เสาร์ 4, อาทิตย์ 5, เสาร์ 11, อาทิตย์ 12, เสาร์ 18, อาทิตย์ 19, เสาร์ 25 และอาทิตย์ 26		
	เดือน มกราคม 2548	(07.30 – 8.30 น.)
วัน เสาร์ 1, อาทิตย์ 2, เสาร์ 8, อาทิตย์ 9 และเสาร์ 15		
<u>คุยคุ้ยข่าว(ส. – อ.)</u>	เดือน พฤศจิกายน 2547	(12.00 – 13.00 น.)
วัน เสาร์ 20, อาทิตย์ 21, เสาร์ 27, อาทิตย์ 28		
	เดือน ธันวาคม 2547	(12.00 – 13.00 น.)
วัน เสาร์ 4, อาทิตย์ 5, เสาร์ 11, อาทิตย์ 12, เสาร์ 18, อาทิตย์ 19, เสาร์ 25 และอาทิตย์ 26		
	เดือน มกราคม 2548	(12.00 – 13.00 น.)
วัน เสาร์ 1, อาทิตย์ 2, เสาร์ 8, อาทิตย์ 9 และเสาร์ 15		

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ได้แก่ แบบบันทึกปริมาณการนำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทต่าง ๆ ในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

การกำหนดหน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of Content Analysis)

หน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) คือ ประเภทของเนื้อหาข่าวที่ออกอากาศในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

สำหรับการแบ่งประเภทของข่าวนั้น พิศิษฐ์ ชวลาธวัช และปราโมทย์ ฝ่ายอุประ⁵ ได้จำแนกประเภทของข่าวต่าง ๆ ที่สื่อมวลชนให้ความสำคัญไว้ดังนี้

⁵ พิศิษฐ์ ชวลาธวัช, วิ่งไปกับข่าวก้าวไปกับโลก (กรุงเทพมหานคร: อินฟอรมีเดียส์ บั๊คส์, 2546), น. 179 - 294.

1. ข่าวการเมือง
2. ข่าวการเลือกตั้ง
3. ข่าวเศรษฐกิจ
4. ข่าวอาชญากรรม
5. ข่าวศาลยุติธรรม
6. ข่าวการเงิน - การธนาคาร
7. ข่าวตลาดหุ้น
8. ข่าวการศึกษา
9. ข่าววิทยาศาสตร์และการวิจัย
10. ข่าวภูมิภาค

วีรพงษ์ พลนิกรกิจ⁶ กล่าวเพิ่มเติมว่า การแบ่งประเภทของข่าวนอกจากจะแบ่งตามคุณลักษณะและความสำคัญของข่าว ได้แก่ ข่าวหนัก ข่าวเบา และข่าวเชิงสืบสวน แล้วยังสามารถแบ่งตามเนื้อหาของข่าวได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ เนื้อหาข่าวที่เป็นข้อมูลข่าวสารและความเป็นจริง (Information/ Reality Content) เนื้อหาข่าวที่เป็นเรื่องความบันเทิง (Fantasy/ Entertainment Content) และเนื้อหาข่าวโฆษณาธุรกิจ (Advertisement/ Commercial Content) รายละเอียด ดังนี้

1. เนื้อหาข่าวที่เป็นข้อมูลข่าวสารและความเป็นจริง ได้แก่ ข่าวในพระราชสำนัก ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวเกษตร ข่าวการศึกษาข่าวสังคม ข่าวสุขภาพอนามัย ข่าวอาชญากรรม ข่าวพยากรณ์อากาศ
2. เนื้อหาข่าวที่เป็นเรื่องความบันเทิง ได้แก่ ข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง ฯลฯ
3. เนื้อหาข่าวโฆษณาธุรกิจ ได้แก่ ข่าวเปิดตัวสินค้า ข่าวแนะนำบริการใหม่ของธุรกิจ

ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดประเภทของเนื้อหาข่าวในการวิเคราะห์สอดคล้องกับข่าวประเภทต่าง ๆ ที่ปรากฏในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ จึงสามารถแบ่งประเภทของเนื้อหาข่าว เพื่อใช้ในการศึกษาได้ดังนี้

⁶ วีรพงษ์ พลนิกรกิจ, การเขียนข่าววิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เบื้องต้น (กรุงเทพมหานคร: เอดิสันเพรสโปรดักส์, 2545), น. 8-10.

1. ชาวการเมือง
2. ชาวเศรษฐกิจ
3. ชาวอาชญากรรม
4. ชาวอุบัตินัย และภัยพิบัติ
5. ชาวต่างประเทศ
6. ชาวกีฬา
7. ชาวสังคม บ้านเทิง
8. ชาวอื่น ๆ (ชาวจรรยา ชาวสภาพภูมิอากาศ ชาวบริการ ชาวการศึกษา

ชาวศิลปวัฒนธรรม ชาวปกิณกะ)

หน่วยในการระบุจำนวน (Unit of Enumeration) คือ การกำหนดหน่วยวัด ปริมาณ การนำเสนอชาวการเมืองและชาวประเภทอื่น ๆ โดยมีหน่วยวัดเป็นนาทิจำนวน เพื่อนำมา เปรียบเทียบ การนำเสนอ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมโดยทำการจดบันทึก ประกอบกับให้ผู้ช่วยวิจัยบันทึกเทปรายการ จาก รายการสนทนาชาวที่ออกอากาศทางโทรทัศน์ เพื่อจับประเด็นประเภทเนื้อหาข่าว ในส่วนของ ระยะเวลาการนำเสนอข่าว ผู้วิจัยจะวัดเวลาที่ชาวการเมือง(รวมทั้งการรายงาน การแสดง ความคิดเห็น และวิพากษ์วิจารณ์ชาวการเมือง) และชาวประเภทต่าง ๆ ที่ถูกนำเสนอโดยเทียบกับ เวลาทั้งหมดของรายการ จากนั้นแปลงตัวเลข(นาทิจำนวน) เป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ เพื่อความสะดวกในการ นำเสนอผล และการอภิปรายผลการวิจัย

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เนื่องจากผู้วิจัยได้ใช้แบบบันทึกปริมาณการนำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทต่าง ๆ ใน รายการสนทนาชาวทางโทรทัศน์เป็นเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยจึงมีการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบบันทึกดังกล่าว ก่อนทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การทดสอบความเที่ยงตรง โดยผู้วิจัย ได้ขอคำแนะนำจากอาจารย์และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้ได้ใจความถูกต้องสมบูรณ์
2. การทดสอบความเชื่อถือได้ ใช้วิธีให้ผู้ช่วยวิจัย 2 คน ลองเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบบันทึกดังกล่าว โดยให้จัดบันทึกจากรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์วันและเวลาเดียวกัน แต่ทำการบันทึกคนละสถานที่ โดยสุ่มจากรายการทั้ง 7 รายการ รายการละ 5 ครั้ง รวมจำนวนทั้งสิ้น 35 ครั้ง จากนั้นนำค่าการลงรหัสที่ได้มาคำนวณโดยใช้สูตร Ole R. Holsti⁷

$$R = \frac{N (C_{1,2,3...n})}{(C_1+C_2+C_3+...C_N)}$$

โดยที่ R = ความน่าเชื่อถือ

N = จำนวนผู้ลงรหัส

$(C_{1,2,3...n})$ = จำนวนรายการที่ผู้ลงรหัส มีความเห็นตรงกัน

$(C_1+C_2+C_3+...C_N)$ = จำนวนรายการทั้งหมดที่ผู้ลงรหัสได้ลงไว้

ทั้งนี้ค่าที่คำนวณได้ไม่ควรต่ำกว่า 0.75 จึงนับว่า เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีความน่าเชื่อถือ

จากนั้นนำผลที่ได้มาแทนค่าตามสูตร ดังนี้

$$\begin{aligned} R &= \frac{2(28)}{70} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ดังนั้น ค่าความน่าเชื่อถือที่ได้ของแบบบันทึกปริมาณการนำเสนอประเภทของเนื้อหาข่าวในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์คือ 0.8

⁷ ศุภิสรา เปี่ยมราศี, "การวิเคราะห์เนื้อหาในแง่ส่งเสริมคุณธรรมเด็ก ในหนังสือพิมพ์รายวันฉบับภาษาไทย," (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546), น. 58.

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายปริมาณการนำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทต่าง ๆ ที่ออกอากาศในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง" ได้แบ่งการศึกษาวิจัยเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และส่วนของการศึกษาปริมาณการนำเสนอประเภทของเนื้อหาข่าวในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

ในส่วนของการวิจัยปริมาณ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่รับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ จำนวน 400 คน ผลการวิจัยที่ได้แบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่	1	ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง
ส่วนที่	2	พฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่าง
ส่วนที่	3	ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์
ส่วนที่	4	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่าง
ส่วนที่	5	ข้อเสนอแนะที่มีต่อรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์
ส่วนที่	6	การทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ, อายุ, ภูมิลำเนา, คณะที่ศึกษา, ชั้นปีที่กำลังศึกษา, จำนวนวิชาด้าน รัฐศาสตร์ การเมือง การปกครองที่เคยหรือกำลังศึกษา และ รายได้ครอบครัว โดยนำเสนอ ข้อมูลเป็นจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางที่ 4.1 – 4.7 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	143	35.75
หญิง	257	64.25
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่านักศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย กล่าว คือ เพศหญิงจำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 64.25 และมีเพศชายจำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 35.75

ตารางที่ 4.2

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
18 – 20 ปี	194	48.5
21 – 23 ปี	194	48.5
24 ปี ขึ้นไป	12	3
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 18 – 20 ปี กับกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 21- 23 ปี มีจำนวนเท่ากัน คือ 194 คน คิดเป็น ร้อยละ 48.5 และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 24 ปีขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3

ตารางที่ 4.3

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภูมิลำเนา

ภูมิลำเนา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กรุงเทพฯ และปริมณฑล	198	49.5
ต่างจังหวัด	202	50.5
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีภูมิลำเนาจากต่างจังหวัดมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล กล่าวคือ มีภูมิลำเนาจากต่างจังหวัด จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 และมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 49.5

ตารางที่ 4.4

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มคณะที่กำลังศึกษา

กลุ่มคณะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สายสังคมศาสตร์	202	50.5
สายมนุษยศาสตร์	119	29.75
สายวิทยาศาสตร์	79	19.75
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในกลุ่มคณะสายสังคมศาสตร์มีจำนวนมากที่สุด คือ 202 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในกลุ่มคณะสายมนุษยศาสตร์ 119 คน คิดเป็นร้อยละ 29.75 และกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในกลุ่มคณะสายวิทยาศาสตร์จำนวนน้อยที่สุด คือ 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.75

ตารางที่ 4.5
จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา

ชั้นปีที่กำลังศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปีที่ 1	84	21.0
ปีที่ 2	71	17.75
ปีที่ 3	152	38.0
ปีที่ 4	92	23.0
ปีที่ 5	1	0.25
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.5 พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในชั้นปีที่ 3 มีจำนวนมากที่สุด คือ 152 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในชั้นปีที่ 4 มีจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 กลุ่มตัวอย่างในชั้นปีที่ 1 มีจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในชั้นปีที่ 2 มีจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.75 และกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในชั้นปีที่ 5 มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.25 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนวิชา รัฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง ที่เคย หรือ กำลังศึกษา

จำนวนวิชา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
(ไม่เคย) 0 วิชา	196	49.0
1 – 5 วิชา	169	42.3
6 – 10 วิชา	6	1.5
11 – 15 วิชา	7	1.8
16 – 20 วิชา	1	0.3
21 วิชา ขึ้นไป	21	5.3
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.6 พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยศึกษาวิชา รัฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง มีจำนวนมากที่สุด คือ 196 คน คิดเป็นร้อยละ 49.0 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่เคยศึกษา หรือกำลังศึกษาวิชา รัฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง จำนวน 1 – 5 วิชา มีจำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 42.3 กลุ่มตัวอย่างที่เคยศึกษา หรือกำลังศึกษาวิชา รัฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง จำนวน 21 วิชาขึ้นไป มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3 กลุ่มตัวอย่างที่เคยศึกษา หรือกำลังศึกษาวิชา รัฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง จำนวนปานกลาง 11 – 15 วิชา มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 กลุ่มตัวอย่างที่เคยศึกษา หรือกำลังศึกษาวิชา รัฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง จำนวน 6 – 10 วิชา มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 และกลุ่มตัวอย่างที่เคยศึกษา หรือกำลังศึกษากลุ่มวิชา รัฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง จำนวน 16 – 20 วิชา มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

รายได้ครอบครัว/เดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20,000 บาท	117	29.32
20,001 – 25,000 บาท	47	11.78
25,001 – 30,000 บาท	60	15.04
30,001 – 45,000 บาท	42	10.53
45,001 – 50,000 บาท	35	8.77
50,001 บาท ขึ้นไป	98	24.56
รวม	399	100

จากตารางที่ 4.7 พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด คือ 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.32 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวมีรายได้ต่อเดือน 50,001 บาท ขึ้นไป มีจำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.56 กลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวมีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 25,001 – 30,000 บาท มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.04 กลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวมีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 20,001 – 25,000 บาท มีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 11.78 กลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวมีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 30,001 – 45,000 บาท มีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.53 และกลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวมีรายได้ต่อเดือน 45,001 – 50,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.77 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ที่รับชม, ช่วงเวลาที่รับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์, ความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์, ระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์, เวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์, ประเด็นข่าวในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ที่รับชม และเหตุผลที่รับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ซึ่งจะแสดงผลที่ได้ตามตารางที่ 4.8 - 4.14

ตารางที่ 4.8

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ที่รับชม
อันดับ 1-3 ตามลำดับ

รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ที่รับชม	อันดับ 1		อันดับ 2		อันดับ 3	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เรื่องเล่าเช้านี้	200	51.15	57	14.69	64	16.75
เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์	5	1.28	28	7.22	42	10.99
เช้าวันนี้ที่เมืองไทย	7	1.79	22	5.67	32	8.38
ข่าวภาคเช้า ช่อง 7	15	3.84	36	9.28	44	11.52
คุยคุ้ยข่าว (จ.- ศ.)	72	18.41	93	23.97	63	16.49
คุยคุ้ยข่าว (ส. - อา.)	59	15.09	110	28.35	62	16.23
ข่าวเช้าไอทีวี	33	8.44	42	10.82	75	19.63
รวม จำนวน (คน)	391		388		382	
ร้อยละ	100		100		100	
ไม่ตอบ	9		12		18	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ที่นักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างชอบรับชมมากที่สุดในอันดับ 1 คือ รายการเรื่องเล่าเช้านี้ จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 51.15 รองลงมา คือ รายการคุยคุ้ยข่าว (จ. - ศ.) จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.41 และรายการคุยคุ้ยข่าว (ส. - อา.) จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 15.09

รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างชอบรับชมมากที่สุดในอันดับ 2 คือ รายการคุยคุ้ยข่าว (ส.-อา.) จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 28.35 รองลงมา คือ รายการคุยคุ้ยข่าว (จ. - ศ.) จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.97 และ รายการเรื่องเล่าเช้านี้ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.69

และรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างชอบรับชมมากที่สุดในอันดับ 3 คือ รายการข่าวเช้าไอทีวี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 19.63 รองลงมา คือ รายการเรื่องเล่าเช้านี้ จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.75 และรายการคุยคุ้ยข่าว (จ. - ศ.) จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 16.49

ตารางที่ 4.9
จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่วงเวลาในการรับชม
รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

ช่วงเวลาในการรับชม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เช้า 06.00 - 08.30 น.	136	34.34
บ่าย 12.01 - 13.00 น.	16	4.04
21.00 - 22.00 น.	176	44.44
หลัง 22.00 น.	68	17.17
รวม	396	100
ไม่ตอบ	4	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ช่วงเวลาที่นักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์มากที่สุด คือ ช่วง 21.00 - 22.00 น. มีจำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมาคือ ช่วงเช้า 06.00 - 08.30 น. มีจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34.34 ช่วงหลัง 22.00 น. มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.17 และช่วงบ่าย 12.01 - 13.00 น. มีจำนวนน้อยที่สุด 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.04 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความถี่ในการรับชม
รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

ความถี่ในการรับชม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2 - 3 ครั้ง/เดือน	23	5.91
2 - 4 ครั้ง/สัปดาห์	111	28.53
5 - 7 ครั้ง/สัปดาห์	102	26.22
2 - 3 ครั้ง/วัน	122	31.36
4 - 5 ครั้ง/วัน	31	7.97
รวม	389	100
ไม่ตอบ	11	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่รับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ 2-3 ครั้งต่อวัน มีจำนวนมากที่สุด คือ 122 คน คิดเป็นร้อยละ 31.36 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่รับชมรายการ 2 - 4 ครั้งต่อสัปดาห์มีจำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 28.53 กลุ่มตัวอย่างที่รับชมรายการ 5 - 7 ครั้งต่อสัปดาห์ มีจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 26.22 กลุ่มตัวอย่างที่รับชมรายการ 4 - 5 ครั้งต่อวัน มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.97 กลุ่มตัวอย่างที่รับชมรายการ 2 - 3 ครั้งต่อเดือน มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.91 และไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่รับชมรายการเดือนละครั้ง ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาในการรับชม
รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

ระยะเวลาในการรับชม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5 - 10 นาที	24	6.28
11 - 20 นาที	48	12.57
21 - 30 นาที	134	35.08
31 - 60 นาทีขึ้นไป	176	46.07
รวม	382	100
ไม่ตอบ	18	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างรับชมรายการสนทนาข่าวระยะเวลา 31 - 60 นาทีขึ้นไป มีจำนวนมากที่สุด คือ 176 คน คิดเป็นร้อยละ 46.07 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่รับชมรายการสนทนาข่าวระยะเวลา 21 - 30 นาที มีจำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 35.08 กลุ่มตัวอย่างที่รับชมรายการสนทนาข่าวระยะเวลา 11 - 20 นาที มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.57 และกลุ่มตัวอย่างที่รับชมรายการสนทนาข่าวระยะเวลา 5 - 10 นาที มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.28 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12
จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเวลาที่ติดตามรับชม
รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

เวลาที่ติดตามรับชม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 เดือน	23	5.97
1 – 2 เดือน	46	11.95
3 – 4 เดือน	73	18.96
มากกว่า 4 เดือน	243	63.12
รวม	385	100
ไม่ตอบ	15	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างติดตามชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์มากกว่า 4 เดือน มีจำนวนมากที่สุด คือ 243 คน คิดเป็นร้อยละ 63.12 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างติดตามชมรายการสนทนาข่าว 3 – 4 เดือน มีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.96 เวลาที่กลุ่มตัวอย่างติดตามชมรายการสนทนาข่าว 1 – 2 เดือน มีจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.95 และกลุ่มตัวอย่างติดตามชมรายการสนทนาข่าวน้อยกว่า 1 เดือน มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.97 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเด็นข่าวในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์
ที่รับชมอันดับ 1-3 ตามลำดับ

ประเด็นข่าวในรายการที่รับชม	อันดับ 1		อันดับ 2		อันดับ 3	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ข่าว/ประเด็นปัญหา/เหตุการณ์ประจำวัน ที่เกิดขึ้นในสังคม	299	75.13	68	17.13	20	5.06
รัฐบาล/การเมือง	19	4.77	130	32.75	62	15.70
เศรษฐกิจ	12	3.02	32	8.06	67	16.96
อาชญากรรม	16	4.02	79	19.90	95	24.05
กีฬา	39	9.80	45	11.34	61	15.44
ข่าวต่างประเทศ	11	2.76	39	9.82	81	20.51
อื่นๆ	2	0.50	4	1.01	9	2.28
รวม	จำนวน (คน)		398		397	
	ร้อยละ		100		100	
	ไม่ตอบ		2		3	
					5	

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ประเด็นข่าวในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ที่นักศึกษา
กลุ่มตัวอย่างชอบรับชมมากที่สุดในอันดับ 1 คือ ข่าว ประเด็นปัญหา หรือเหตุการณ์ประจำวัน
ที่เกิดขึ้นในสังคม จำนวน 299 คน คิดเป็นร้อยละ 75.13 รองลงมา คือ ข่าวกีฬา จำนวน 39 คน
คิดเป็นร้อยละ 9.80 และ ข่าวรัฐบาล/การเมือง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.77

ประเด็นข่าวที่นักศึกษาชอบรับชมมากที่สุดในอันดับ 2 คือ ข่าวรัฐบาล/การเมือง
จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.75 รองลงมา คือ ข่าวอาชญากรรม จำนวน 79 คน คิด
เป็นร้อยละ 19.90 และข่าว ประเด็นปัญหา หรือเหตุการณ์ประจำวันที่เกิดขึ้นในสังคม จำนวน
68 คน คิดเป็น ร้อยละ 17.13

และประเด็นข่าวที่นักศึกษาชอบรับชมมากที่สุดในอันดับ 3 คือ ข่าวอาชญากรรม
จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 24.05 รองลงมา คือ ข่าวต่างประเทศ จำนวน 81 คน คิดเป็น
ร้อยละ 20.51 และ ข่าวเศรษฐกิจ 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.96

ตารางที่ 4.14

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลที่รับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์
อันดับ 1-3 ตามลำดับ

ประเด็นข่าวในรายการที่รับชม	อันดับ 1		อันดับ 2		อันดับ 3	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รูปแบบของรายการน่าสนใจ	52	13.03	30	7.54	28	7.04
รวดเร็ว ทันเหตุการณ์	83	20.80	66	16.58	44	11.06
ผู้ประกาศ หรือผู้ดำเนินรายการมีความ น่าเชื่อถือ และน่าสนใจ	41	10.28	24	6.03	47	11.81
เนื้อหาข้อมูลข่าวสารมีความถูกต้อง ชัดเจน	27	6.77	50	12.56	35	8.79
นำเสนอมุมมองที่หลากหลาย	18	4.51	63	15.83	63	15.83
เพื่อติดตามข่าวสารประจำวัน	97	24.31	59	14.82	55	13.82
ต้องการทราบประเด็นปัญหาสังคม/ เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น	67	16.79	71	17.84	56	14.07
เพื่อนำเรื่องราวไปสนทนากับผู้อื่น	0	0	7	1.76	26	6.53
เพื่อประกอบการศึกษา เช่น ทำรายงาน	0	0	1	.25	8	2.01
ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	6	1.50	16	4.02	12	3.02
เพื่อเป็นการผ่อนคลายความเครียด	6	1.50	11	2.76	23	5.78
อื่น ๆ	2	0.50	0	0	1	0.25
รวม	จำนวน (คน)	399	398	398	398	
	ร้อยละ	100	100	100	100	
	ไม่ตอบ	1	2	2		

จากตารางที่ 4.14 พบว่า เหตุผลที่นักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์มากที่สุดในอันดับ 1 คือ เพื่อต้องการติดตามข่าวสารประจำวัน จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.31 เหตุผลรองลงมา คือ รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 และ เพื่อต้องการทราบประเด็นปัญหาสังคม เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.79

17.84 เหตุผลรองลงมา คือ รวดเร็วทันเหตุการณ์ จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.58 และ นำเสนอมุมมองที่หลากหลาย จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.83

และเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์มากที่สุดในอันดับ 3 คือ นำเสนอมุมมองที่หลากหลาย จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.83 รองลงมา คือ เพื่อต้องการทราบประเด็นปัญหาสังคม เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.07 และเพื่อติดตามข่าวสารประจำวัน จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 13.82

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

ความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์นั้น ได้ทำการศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ความคิดเห็นต่อบทบาทด้านการรายงานข่าวสารการเมือง (Inform), ความคิดเห็นต่อบทบาทด้านการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์การเมือง (Editorial), ความคิดเห็นต่อบทบาทการให้ความรู้ด้านการเมือง (Education), ความคิดเห็นต่อบทบาทด้านการกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมือง (Mobilize) ผลที่ได้ปรากฏตามตารางที่ 4.15 – 4.18

ตารางที่ 4.15

จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นต่อบทบาท

ด้านการรายงานข่าวสารการเมือง

รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ทำให้ท่าน	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	รวม	ค่าเฉลี่ย และระดับ ความ คิดเห็น
1. ทราบข่าว การทำงาน การแก้ไข ปัญหาของรัฐบาล โดยตลอด	24 (6.0)	204 (51.0)	141 (35.25)	25 (6.3)	6 (1.5)	400 (100)	3.54 เห็นด้วย
2. ทราบข่าว ผลงาน โครงการต่าง ๆ ของรัฐบาล ไม่บ่อยนัก *	9 (2.25)	126 (31.5)	130 (32.5)	122 (30.5)	13 (3.25)	400 (100)	2.99 ไม่แน่ใจ
3. ทราบข่าว การทำหน้าที่ตรวจสอบ รัฐบาลของฝ่ายค้าน โดยตลอด	16 (4.02)	97 (24.37)	177 (44.47)	91 (22.86)	17 (4.27)	398 (100)	3.01 ไม่แน่ใจ
4. ทราบข่าว ความเคลื่อนไหว นโยบายของพรรคการเมืองอื่น ๆ ไม่บ่อยนัก *	29 (7.25)	153 (38.25)	133 (33.25)	80 (20.0)	5 (1.25)	400 (100)	3.30 ไม่แน่ใจ
5. ทราบข่าว การทำงาน ของส.ว. โดยตลอด	7 (1.75)	49 (12.25)	155 (38.75)	146 (36.5)	43 (10.75)	400 (100)	2.58 ไม่เห็นด้วย
6. ทราบข่าว การทำงาน ของส.ส./การ ประชุมสภา ไม่บ่อยนัก *	20 (5.01)	151 (37.84)	136 (34.09)	87 (21.80)	5 (1.25)	399 (100)	3.24 ไม่แน่ใจ
7. ทราบข่าว การทำงาน ของ กกต. โดยตลอด	14 (3.51)	148 (37.09)	140 (35.09)	88 (22.06)	9 (2.26)	399 (100)	3.18 ไม่แน่ใจ
8. ทราบ ข่าว การเลือกตั้ง ส.ส. (วันที่ 6 ก.พ. '48) ไม่บ่อยนัก *	25 (6.25)	108 (27.0)	78 (19.5)	130 (32.5)	59 (14.75)	400 (100)	2.78 ไม่แน่ใจ
9. ทราบข่าว เกี่ยวกับการเมือง ท้องถิ่น (กำนัน, อบต.) โดยตลอด	10 (2.51)	69 (17.29)	125 (31.33)	126 (31.58)	69 (17.29)	399 (100)	2.56 ไม่เห็นด้วย
10. ทราบ ข่าว ด้าน นโยบาย / การหาเสียงของพรรครัฐบาล ไม่บ่อยนัก *	12 (3.0)	77 (19.3)	91 (22.75)	158 (39.5)	62 (15.5)	400 (100)	2.55 ไม่เห็นด้วย
11. ทราบ นโยบาย การหาเสียงของ พรรคฝ่ายค้าน/ พรรคอื่น ๆ โดยตลอด	24 (6.0)	155 (38.75)	117 (29.25)	81 (20.25)	23 (5.75)	400 (100)	3.19 ไม่แน่ใจ
12. ทราบ ข่าว การลงสมัคร ส.ส. ท้องถิ่นต่าง ๆ ไม่บ่อยนัก *	21 (5.26)	112 (28.07)	146 (36.59)	101 (25.31)	19 (4.76)	399 (100)	3.04 ไม่แน่ใจ

ค่าเฉลี่ยรวม = 3.0136 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม = 0.4172

* หมายถึงข้อความด้านลบ

จากตารางที่ 4.15 พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ด้านการรายงานข่าวสารการเมือง (Information) ในประเด็นที่น่าสนใจ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ทำให้ทราบข่าว การทำงาน การแก้ไขปัญหาของรัฐบาลโดยตลอด กลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจว่าการรับชมรายการทำให้ทราบข่าว ความเคลื่อนไหว นโยบายของพรรคการเมืองอื่น ๆ ไม่บ่อยนัก แต่ในข้อคำถามที่ว่า การรับชมรายการ ทำให้ทราบ ข่าว เกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่น (ก้านัน, อบต.) โดยตลอด และการรับชมรายการทำให้ทราบข่าวด้านนโยบาย การหาเสียงของพรรครัฐบาล ไม่บ่อยนัก กลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วย

ตารางที่ 4.16

จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นต่อบทบาท

ด้านการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์ วิจารณ์ การเมือง

รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ได้ทำหน้าที่	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	รวม	ค่าเฉลี่ย และระดับ ความ คิดเห็น
1. แสดงความคิดเห็น/วิพากษ์ วิจารณ์ การทำงาน การแก้ไข ปัญหาของ รัฐบาล	36 (9.0)	251 (62.75)	82 (20.5)	27 (6.75)	4 (1.0)	400 (100)	3.72 เห็นด้วย
2. แสดงความคิดเห็น / วิพากษ์ วิจารณ์ ผลงาน โครงการ ต่าง ๆ ของรัฐบาล ไม่บ่อยนัก*	28 (7.0)	141 (35.25)	102 (25.5)	119 (29.75)	10 (2.5)	400 (100)	3.15 ไม่แน่ใจ
3. แสดงความคิดเห็น / วิพากษ์ วิจารณ์ การทำหน้าที่ตรวจ สอบรัฐบาลของฝ่ายค้าน โดยตลอด	14 (3.5)	131 (32.8)	136 (34.0)	96 (24.0)	23 (5.8)	400 (100)	3.04 ไม่แน่ใจ
4. แสดงความคิดเห็น / วิพากษ์ วิจารณ์ ความเคลื่อนไหว/ นโยบายของ พรรคการเมือง อื่น ๆ ไม่บ่อยนัก*	27 (6.77)	137 (34.34)	115 (28.82)	111 (27.82)	9 (2.26)	399 (100)	3.16 ไม่แน่ใจ
5. แสดงความคิดเห็น/วิพากษ์ วิจารณ์ การทำงาน ของ ส.ว.	15 (3.8)	119 (29.8)	166 (41.5)	82 (20.5)	18 (4.5)	400 (100)	3.08 ไม่แน่ใจ
6. แสดงความคิดเห็น/วิพากษ์ วิจารณ์ การทำงานของส.ส./ การประชุมสภา ไม่บ่อยนัก*	18 (4.5)	126 (31.5)	149 (37.25)	100 (25.0)	7 (1.75)	400 (100)	3.12 ไม่แน่ใจ
7. แสดงความคิดเห็น/วิพากษ์ วิจารณ์ การดูแลการเลือกตั้ง ของ กกต.	20 (5.0)	226 (56.5)	113 (28.3)	36 (9.0)	5 (1.3)	400 (100)	3.55 เห็นด้วย
8. แสดงความคิดเห็น/วิพากษ์ วิจารณ์การเมืองท้องถิ่น (กำนัน, อบต.) ไม่บ่อยนัก*	28 (7.02)	162 (40.6)	144 (36.09)	63 (15.79)	2 (0.5)	399 (100)	3.38 ไม่แน่ใจ
9. แสดงความคิดเห็น/วิพากษ์ วิจารณ์ ผู้สมัคร ส.ส.เขตต่าง ๆ	37 (9.3)	221 (55.3)	101 (25.3)	34 (8.5)	7 (1.8)	400 (100)	3.62 เห็นด้วย

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ได้ทำหน้าที่	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	รวม	ค่าเฉลี่ย และระดับ ความคิด เห็น
10. แสดงความคิดเห็น/วิพากษ์ วิจารณ์ การเลือกตั้ง ส.ส. ครั้งนี้ ไม่บ่อยนัก*	15 (3.77)	97 (24.37)	107 (26.88)	153 (38.44)	26 (6.53)	398 (100)	2.80 ไม่แน่ใจ
11. แสดงความคิดเห็น/วิพากษ์วิจารณ์ นโยบาย การหาเสียง ของ พรรคฝ่ายค้านและพรรคอื่น ๆ	27 (6.8)	204 (51.0)	109 (27.2)	53 (13.2)	7 (1.7)	400 (100)	3.48 เห็นด้วย
12. แสดงความคิดเห็น/วิพากษ์วิจารณ์ นโยบาย การหาเสียง ของพรรค รัฐบาล ไม่บ่อยนัก*	15 (3.76)	101 (25.31)	105 (26.32)	138 (34.59)	40 (10.03)	399 (100)	2.78 ไม่แน่ใจ

ค่าเฉลี่ยรวม = 3.1750 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม = 0.4254

* หมายถึงข้อความด้านลบ

จากตารางที่ 4.16 พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ด้านการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์การเมือง (Editorial) ในประเด็นที่น่าสนใจ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่ารายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แสดงความคิดเห็น/วิพากษ์วิจารณ์ การทำงาน การแก้ไขปัญหาของรัฐบาล และเห็นด้วยว่ารายการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ ผู้สมัครส.ส. เขตต่าง ๆ แต่ในข้อคำถามที่ว่ารายการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ นโยบาย การเลือกตั้งส.ส. ครั้งนี้ไม่บ่อยนัก และรายการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ นโยบาย การหาเสียง ของพรรครัฐบาลโดยตลอด กลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจ

ตารางที่ 4.17

จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นต่อบทบาท
ด้านการให้ความรู้ด้านการเมือง

รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ได้ทำให้ท่าน	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	รวม	ค่าเฉลี่ย และระดับ ความคิด เห็น
1. ได้รับความรู้ ในการทำงานของ รัฐบาล (ประชุมกรรม., ครม. สัญจร)	37 (9.25)	239 (59.75)	89 (22.25)	31 (7.75)	4 (1.0)	400 (100)	3.69 เห็นด้วย
2. ไม่ได้รับความรู้ เรื่องการ อภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล *	20 (5.0)	94 (23.5)	129 (32.25)	146 (36.5)	11 (2.75)	400 (100)	2.92 ไม่แน่ใจ
3. ได้รับความรู้ ด้านการทำงานของ รัฐสภา (ประชุมสภา ส.ส., ส.ว.)	19 (4.75)	206 (51.5)	117 (29.25)	52 (13.0)	6 (1.5)	400 (100)	3.45 เห็นด้วย
4. ไม่ได้รับความรู้ เรื่องการเมือง ไทยในปัจจุบัน *	24 (6.0)	70 (17.5)	69 (17.25)	188 (47.0)	49 (12.25)	400 (100)	2.58 ไม่เห็นด้วย
5. ได้รับความรู้ เรื่องการเมือง ท้องถิ่น (กำนัน, อบต.)	12 (3.01)	100 (25.06)	145 (36.34)	120 (30.08)	22 (5.51)	399 (100)	2.90 ไม่แน่ใจ
6. ไม่ได้ความรู้ ในการทำงาน ด้านการเลือกตั้ง ของ กกต. *	14 (3.5)	82 (20.5)	127 (31.75)	166 (41.5)	11 (2.75)	400 (100)	2.81 ไม่แน่ใจ
7. ได้รับความรู้เรื่อง การเลือกตั้ง ผู้ว่า กทม. ครั้งที่ผ่านมา	89 (22.25)	227 (56.75)	58 (14.5)	22 (5.5)	4 (1.0)	400 (100)	3.94 เห็นด้วย
8. ไม่ได้ความรู้ เรื่องการเลือกตั้ง ส.ส. (แบบปาร์ตี้ลิสต์, แบบแบ่ง เขต) *	11 (2.76)	73 (18.3)	122 (30.56)	167 (41.85)	26 (6.52)	399 (100)	2.69 ไม่แน่ใจ
9. ได้รับความรู้ ด้านการใช้สิทธิ์ เลือกตั้ง ส.ส.ล่วงหน้า	33 (8.25)	169 (42.25)	111 (27.75)	64 (16.0)	23 (5.75)	400 (100)	3.31 ไม่แน่ใจ
10. ไม่ได้รับความรู้ ว่า การไป เลือกตั้ง ทำให้รักษาสีบท่าง การเมือง *	24 (6.0)	79 (19.75)	88 (22.0)	157 (39.25)	52 (13.0)	400 (100)	2.67 ไม่แน่ใจ

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ได้ทำให้ท่าน	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	รวม	ค่าเฉลี่ย และระดับ ความคิด เห็น
11. ได้ความรู้เรื่องระบอบ ประชาธิปไตย ของไทย	67 (16.75)	195 (48.75)	104 (26.0)	28 (7.0)	6 (1.5)	400 (100)	3.72 เห็นด้วย
12. ไม่ได้รับความรู้ เรื่อง การใช้ สิทธิลงชื่อถอดถอนผู้แทนฯ ได้*	31 (7.75)	118 (29.5)	129 (32.25)	94 (23.5)	28 (7.0)	400 (100)	3.08 ไม่แน่ใจ

ค่าเฉลี่ยรวม = 3.3570 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม = 0.4718

* หมายถึงข้อความด้านลบ

จากตารางที่ 4.17 พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ในการให้ความรู้ด้านการเมือง(Education) ในประเด็นที่น่าสนใจ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าการรับชมรายการทำให้ได้รับความรู้เรื่อง การเลือกตั้ง ผู้ว่าฯ กทม. ครั้งที่ผ่านมา และเห็นด้วยว่า ทำให้ได้ความรู้เรื่องระบอบประชาธิปไตย ของไทย แต่ในข้อคำถามว่า การรับชมรายการทำให้ไม่ได้รับความรู้ ว่าการไปเลือกตั้งทำให้รักษา สิทธิทางการเมือง และไม่ได้รับความรู้เรื่องการเมืองไทยในปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจ

ตารางที่ 4.18

จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นต่อบทบาท
ด้านการกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมือง

รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ได้ทำให้ท่าน	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	รวม	ค่าเฉลี่ย และระดับ ความ คิดเห็น
1. สนใจ การทำงาน การแก้ไข ปัญหาของรัฐบาล	54 (13.57)	253 (63.57)	61 (15.33)	26 (6.53)	4 (1.01)	398 (100)	3.82 เห็นด้วย
2. เบื่อหน่าย กับผลงาน โครง การต่าง ๆ ของรัฐบาล *	52 (13.07)	139 (34.92)	118 (29.65)	78 (19.60)	11 (2.76)	398 (100)	3.36 ไม่แน่ใจ
3. สนใจ การถ่ายทอด การ อภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล	33 (8.29)	165 (41.46)	123 (30.9)	66 (16.58)	11 (2.76)	398 (100)	3.36 ไม่แน่ใจ
4. เบื่อหน่ายกับ ข่าว/นโยบาย ของพรรคการเมืองอื่น ๆ *	34 (8.56)	116 (29.22)	113 (28.46)	124 (31.23)	10 (2.52)	397 (100)	3.10 ไม่แน่ใจ
5. สนใจเรื่อง การเมืองท้องถิ่น (กำนัน, อบต.)	13 (3.27)	95 (23.87)	143 (35.93)	116 (29.15)	31 (7.79)	398 (100)	2.86 ไม่แน่ใจ
6. เบื่อหน่ายข่าวการทำหน้าที่ของ กทต.*	34 (8.54)	122 (30.65)	129 (32.41)	104 (26.2)	9 (2.26)	398 (100)	3.17 ไม่แน่ใจ
7. สนใจ การถ่ายทอด ประชุมสภา (ส.ส., ส.ว.)	26 (6.53)	153 (38.44)	124 (31.16)	70 (17.59)	25 (6.28)	398 (100)	3.21 ไม่แน่ใจ
8. เบื่อหน่ายข่าว การลงสมัครส.ส. ท้องที่ต่าง ๆ *	28 (7.04)	99 (24.87)	127 (31.91)	134 (33.67)	10 (2.51)	398 (100)	3.00 ไม่แน่ใจ
9. สนใจ นโยบาย การหาเสียงของ พรรครัฐบาล	38 (9.55)	205 (51.51)	84 (21.11)	51 (12.81)	20 (5.03)	398 (100)	3.48 เห็นด้วย
10. เบื่อหน่ายนโยบาย การหาเสียง ของพรรคฝ่ายค้าน และพรรคอื่น ๆ *	29 (7.29)	97 (24.37)	109 (27.39)	133 (33.42)	30 (7.54)	398 (100)	2.90 ไม่แน่ใจ
11. เห็นความสำคัญของการเลือก ตั้ง ในระบอบประชาธิปไตย	136 (34.17)	199 (50.0)	46 (11.56)	17 (4.27)	0 (0)	398 (100)	4.14 เห็นด้วย
12. ไม่อยากไป เลือกตั้ง ส.ส. *	20 (5.04)	31 (7.81)	70 (17.63)	114 (28.72)	162 (40.81)	397 (100)	2.08 ไม่เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ยรวม = 3.2713 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม = 0.4735

* หมายถึงข้อความด้านลบ

จากตารางที่ 4.18 พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ด้านการกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมือง (Mobilize) ในประเด็นที่น่าสนใจ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่ารายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ทำให้เห็นความสำคัญของการเลือกตั้งในระบบประชาธิปไตย และเห็นด้วยว่าทำให้สนใจการทำงาน การแก้ไขปัญหาของรัฐบาล แต่ในข้อคำถามที่ว่า รายการทำให้สนใจเรื่องการเมืองท้องถิ่น (กำนัน, อบต.) และรายการทำให้ไม่อยากไปเลือกตั้งส.ส. กลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วย

ส่วนที่ 4 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่าง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ การไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม. ครั้งที่ผ่านมา, ความตั้งใจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. (6 กุมภาพันธ์ 2548), สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. โดยนำเสนอข้อมูลเป็น จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง และกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง นำเสนอข้อมูลเป็นจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ผลที่ได้ปรากฏตามตารางที่ 4.19 – 4.22 ดังนี้

ตารางที่ 4.19

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม. ครั้งที่ผ่านมา

การไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม. ครั้งที่ผ่านมา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไป	165	41.25
ไม่ไป	44	11.0
ไม่มีสิทธิ	191	47.75
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.19 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีสิทธิในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม. ครั้งที่ผ่านมา มีจำนวนมากที่สุด คือ 191 คน คิดเป็นร้อยละ 47.75 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม. ครั้งที่ผ่านมา มีจำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.25 และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม. ครั้งที่ผ่านมา มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0

ตารางที่ 4.20
จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความตั้งใจ
ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. (6 กุมภาพันธ์ 2548)

ความตั้งใจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. (6 กุมภาพันธ์ 2548)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ไป	11	2.78
ไม่ค่อยอยากไป	9	2.27
ไม่แน่ใจ	27	6.82
ไปเพราะเป็นหน้าที่	99	25.0
ไปแน่ ๆ เพราะต้องการมีส่วนร่วมใน การปกครอง	250	63.13
รวม	396	100
ไม่ตอบ	4	

จากตารางที่ 4.20 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไปแน่ ๆ เพราะต้องการมีส่วนร่วมในการปกครอง มีจำนวนมากที่สุด คือ 250 คน คิดเป็นร้อยละ 63.13 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่ไปเพราะเป็นหน้าที่ มีจำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 อันดับที่ 3 ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่แน่ใจ มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.82 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ไป มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.78 และกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ค่อยอยากไป มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.27

ตารางที่ 4.21
จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสิ่งที่มีอิทธิพล
ต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หนังสือพิมพ์	20	5.08
วิทยุ	5	1.27
โทรทัศน์	181	45.94
คนในครอบครัว	56	14.21
เพื่อน	14	3.55
ตัวเอง	108	27.41
อื่น ๆ	10	2.54
รวม	394	100
ไม่ตอบ	6	

จากตารางที่ 4.21 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดว่า โทรทัศน์มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากที่สุด คือ จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 45.94 รองลงมาคือตัวเอง มีจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 27.41 คนในครอบครัว มีจำนวน 56คน คิดเป็นร้อยละ 14.21 หนังสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 5.08 เพื่อน มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.55 สิ่งอื่น ๆ (ได้แก่ ตัดสินใจเลือกหลังจากนำข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ มาวิเคราะห์รวมกัน) มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.54 และสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งของกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุด คือ วิทยุ มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.27

ตารางที่ 4.22

จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม
กิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ท่านทำกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้บ่อย ครั้งเพียงใด	เป็น ประจำ	บ่อย	เป็นครั้ง คราว	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย	รวม	ค่าเฉลี่ย และระดับ ความถี่ ในการทำ กิจกรรม
1. ติดตามข่าวสารทางการเมือง	49 (12.31)	122 (30.65)	198 (49.75)	27 (6.78)	2 (0.5)	398 (100)	3.47 บ่อย
2. พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในประเด็นต่าง ๆ ทางการเมือง	19 (4.77)	83 (20.85)	150 (37.69)	125 (31.41)	21 (5.28)	398 (100)	2.88 เป็นครั้ง คราว
3. คัดค้าน ประท้วง ต่อนโยบายของ รัฐบาลที่ท่านไม่เห็นด้วย หรือ คิดว่าไม่เป็นธรรม (ทั้งที่เป็น ทางการเมืองและไม่เป็นทางการเมือง)	20 (5.05)	36 (9.09)	116 (29.29)	79 (19.95)	145 (36.62)	396 (100)	2.26 นาน ๆ ครั้ง
4. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ การ เมือง ไปยังสื่อ สิ่งพิมพ์ เช่น นสพ., วารสาร	9 (2.26)	38 (9.55)	69 (17.34)	58 (14.57)	224 (56.28)	398 (100)	1.87 นาน ๆ ครั้ง
5. แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับ การเมือง ไปยังรายการวิทยุ	7 (1.76)	14 (3.53)	39 (9.82)	31 (7.81)	306 (77.08)	397 (100)	1.45 ไม่เคย
6. แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการ เมือง ไปยังรายการโทรทัศน์ เช่น โทรศัพท์, จดหมาย, SMS	6 (1.51)	15 (3.77)	34 (8.54)	45 (11.31)	298 (74.87)	398 (100)	1.46 ไม่เคย
7. แสดงความคิดเห็นในกระทู้ที่คุย เรื่องการเมืองทางอินเทอร์เน็ต	8 (2.02)	25 (6.30)	43 (10.83)	63 (15.87)	258 (64.99)	397 (100)	1.64 ไม่เคย
8. รับฟัง/รับชม การปราศรัยหาเสียง การแถลงนโยบาย ของ ส.ส. พรรคต่าง ๆ	14 (3.52)	36 (9.05)	92 (23.12)	92 (23.12)	164 (41.21)	398 (100)	2.11 นาน ๆ ครั้ง
9. ไ้มน้ำหรือชักจูงผู้อื่นไปใช้สิทธิ เลือกตั้ง	15 (3.77)	54 (13.57)	105 (26.38)	89 (22.36)	135 (33.92)	398 (100)	2.31 นาน ๆ ครั้ง

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

ท่านทำกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ บ่อยครั้งเพียงใด	เป็น ประจำ	บ่อย	เป็นครั้ง คราว	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย	รวม	ค่าเฉลี่ย และระดับ ความถี่ ในการทำ กิจกรรม
10. ร่วมกิจกรรมการรณรงค์ต่าง ๆ ทางการเมือง	7 (1.76)	34 (8.54)	74 (18.59)	81 (20.35)	202 (50.75)	398 (100)	1.90 นาน ๆ ครั้ง
11. สนับสนุนพรรคการเมือง/ นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบ	14 (3.53)	40 (10.08)	75 (18.89)	64 (16.13)	204 (51.39)	397 (100)	1.98 นาน ๆ ครั้ง
12. ช่วยนักการเมือง/ พรรคการเมือง รณรงค์หาเสียง	8 (2.01)	14 (3.52)	27 (6.78)	23 (5.78)	326 (81.91)	398 (100)	1.38 ไม่เคย

ค่าเฉลี่ยรวม = 2.0606 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม = 0.6618

* หมายถึงข้อความด้านลบ

จากตารางที่ 4.22 พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างมีการทำกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในด้านต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ได้แก่ การติดตามข่าวสารการเมือง บ่อยครั้ง พุดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ทางการเมือง เป็นครั้งคราว ในขณะที่ ไม่เคยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองไปยังรายการวิทยุ และไม่เคยช่วยนักการเมือง พรรคการเมือง รณรงค์หาเสียง

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะที่มีต่อรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างเสนอ ข้อเสนอแนะต่อรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ดังนี้
 ความคิดเห็นต่อการนำเสนอ การสนทนาประเด็นข่าวสารการเมืองในรายการ และ ข้อเสนอแนะ
 อื่นๆ ที่มีต่อรายการ ผลที่ได้ นำเสนอข้อมูลเป็นจำนวน และร้อยละ ดังแสดงจากตารางที่
 4.23 – 4.24

ตารางที่ 4.23

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นต่อการนำเสนอ
 การสนทนาข่าวสารการเมืองในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

การนำเสนอ การสนทนา ข่าวสารการเมือง ในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ควรนำเสนอข่าวสารการเมืองทั้งฝ่ายรัฐบาล และฝ่าย อื่น ๆ อย่างเป็นกลาง	97	44.50
การนำเสนอข่าวการเมืองในรูปแบบการสนทนาทำให้ ไม่น่าเบื่อ	55	25.23
ผู้ดำเนินรายการควรแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นกลาง ควรติดตามนำเสนอประเด็นทางการเมืองที่กำลังเป็น ปัญหา หรือเป็นที่สนใจของประชาชนอย่างต่อเนื่อง	34	15.60
ไม่เข้าใจในบางประเด็น	21	9.63
	11	5.05
รวม	218	100

จากตารางที่ 4.23 พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการนำเสนอ
 การสนทนาข่าวสารการเมือง ในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ในประเด็นที่ว่า ควรนำเสนอ
 ข่าวสารการเมืองทั้งฝ่ายรัฐบาล และฝ่ายอื่น ๆ อย่างเป็นกลาง มากที่สุด จำนวน 97 คน คิดเป็น
 ร้อยละ 44.5 รองลงมา คือ การนำเสนอข่าวการเมืองในรูปแบบการสนทนาทำให้ไม่น่าเบื่อ

จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 25.23 รองลงมา คือ ผู้ดำเนินรายการควรแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นกลาง จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 15.6 รองลงมา คือ ควรติดตามนำเสนอประเด็นทางการเมืองที่กำลังเป็นปัญหา หรือเป็นที่สนใจของประชาชน อย่างต่อเนื่อง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 9.63 และอันดับสุดท้าย คือ ไม่เข้าใจในบางประเด็น จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.05

ตารางที่ 4.24

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อเสนอแนะอื่นๆ
ที่มีต่อรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีต่อรายการ สนทนาข่าวทางโทรทัศน์	จำนวน	ร้อยละ
ควรติดตามประเด็นข่าวที่นำมาสนทนาอย่างจริงจังและทันเหตุการณ์	84	46.15
ควรปรับเปลี่ยนรูปแบบรายการไม่ให้ซ้ำกัน	57	31.32
บางครั้งนำเสนอประเด็นข่าว ที่ไม่น่าสนใจ	41	22.53
รวม	182	100

จากตารางที่ 4.24 พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ในประเด็นที่ว่า ควรติดตามประเด็นข่าวที่นำมาสนทนาอย่างจริงจังและทันเหตุการณ์ มากที่สุด จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 รองลงมา คือ ควรปรับเปลี่ยนรูปแบบรายการไม่ให้ซ้ำกัน จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 31.32 และสุดท้าย คือ บางครั้งนำเสนอประเด็นที่ไม่น่าสนใจ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 22.53

ส่วนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 : ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

สมมติฐานข้อที่ 1.1 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.1.1 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

H_0 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.25

จำนวนและร้อยละของความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์
ของนักศึกษาจำแนกตามเพศ

ความถี่ในการรับชม รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
2 - 3 ครั้ง/เดือน	5 (1.3)	18 (4.6)	23 (5.9)
2 - 4 ครั้ง/สัปดาห์	36 (9.3)	75 (19.3)	111 (28.5)
5 - 7 ครั้ง/สัปดาห์	38 (9.8)	64 (16.5)	102 (26.2)
2 - 3 ครั้ง/วัน	50 (12.9)	72 (18.5)	122 (31.4)
4 - 5 ครั้ง/วัน	12 (3.1)	19 (4.9)	33 (8.0)
รวม	141 (36.2)	248 (43.8)	389 (100)

Chi - Square = 4.105

D.F. = 4

Significance = 0.392

* ไม่มีนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครทั้งเพศชายและหญิงที่รับชมรายการเดือนละครั้ง

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเพศของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.392 > $\alpha = .05$ ดังนั้น ยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.1.2 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

H_0 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.26

จำนวนและร้อยละของระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์
ของนักศึกษาจำแนกตามเพศ

ระยะเวลาในการรับชม รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
5 – 10 นาที	8 (2.1)	16 (4.2)	24 (6.3)
11 – 20 นาที	17 (4.5)	31 (8.1)	48 (12.6)
21 – 30 นาที	43 (11.3)	91 (23.8)	134 (35.1)
31 – 60 นาทีขึ้นไป	68 (17.8)	108 (28.3)	176 (46.1)
รวม	136 (35.6)	246 (64.4)	382 (100)

Chi – Square = 1.482

D.F. = 3

Significance = 0.686

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเพศของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.686 > α = .05 ดังนั้น ยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.1.3 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

H_0 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.27

จำนวนและร้อยละของเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์
ของนักศึกษาจำแนกตามเพศ

เวลาที่ติดตามรับชม รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
น้อยกว่า 1 เดือน	7 (1.8)	16 (4.2)	23 (6.0)
1 - 2 เดือน	16 (4.2)	30 (7.8)	46 (11.9)
3 - 4 เดือน	23 (6.0)	50 (13.0)	73 (19.0)
มากกว่า 4 เดือน	92 (23.9)	151 (39.2)	243 (63.1)
รวม	138 (35.8)	247 (64.2)	385 (100)

Chi - Square = 1.342

D.F. = 3

Significance = 0.720

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเพศของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.720 > $\alpha = .05$ ดังนั้น ยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.2 : อายุของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.2.1 : อายุของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

$$H_0 : \rho_s = 0$$

$$H_1 : \rho_s \neq 0$$

ตารางที่ 4.28

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างอายุของนักศึกษาและความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

ความสัมพันธ์ระหว่าง	ระดับความสัมพันธ์	2-tailed p-value
อายุ และความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์	0.063	0.214

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.214 > $\alpha = .05$ ดังนั้น ยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ อายุของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครไม่มีความสัมพันธ์ กับความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.2.2 : อายุของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

$$H_0 : \rho_s = 0$$

$$H_1 : \rho_s \neq 0$$

ตารางที่ 4.29

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างอายุของนักศึกษาและระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

ความสัมพันธ์ระหว่าง	ระดับความสัมพันธ์	2-tailed p-value
อายุ และระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์	0.140	0.006

จากตารางที่ 4.29 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.006 < α = .05 ดังนั้น ปฏิเสธ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ อายุของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์ กับระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

และจากค่าสหสัมพันธ์ที่ระดับ 0.140 สามารถประมาณการความสัมพันธ์ระหว่างอายุของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ได้ว่ามีความสัมพันธ์ทิศทางบวกในระดับต่ำ

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.2.3 : อายุของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

$$H_0 : \rho_s = 0$$

$$H_1 : \rho_s \neq 0$$

ตารางที่ 4.30

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างอายุของนักศึกษาและเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

ความสัมพันธ์ระหว่าง	ระดับความสัมพันธ์	2-tailed p-value
อายุ และความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์	0.006	0.913

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.913 > $\alpha = .05$ ดังนั้น ยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ อายุของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครไม่มีความสัมพันธ์ กับเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

สมมติฐานข้อที่ 1.3 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีพฤติกรรมในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.3.1 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

H_0 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.31

จำนวนและร้อยละของความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์
ของนักศึกษาจำแนกตามภูมิลำเนา

ความถี่ในการรับชม รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์	ภูมิลำเนา		รวม
	กรุงเทพฯ และปริมณฑล	ต่างจังหวัด	
2 - 3 ครั้ง/เดือน	6 (1.5)	17 (4.4)	23 (5.9)
2 - 4 ครั้ง/สัปดาห์	52 (13.4)	59 (15.2)	111 (28.5)
5 - 7 ครั้ง/สัปดาห์	60 (15.4)	42 (10.8)	102 (26.2)
2 - 3 ครั้ง/วัน	57 (14.7)	65 (16.7)	122 (31.4)
4 - 5 ครั้ง/วัน	17 (4.4)	14 (3.6)	31 (8.0)
รวม	192 (49.4)	197 (50.6)	389 (100)

Chi - Square = 9.631 D.F. = 4 Significance = 0.048

* ไม่มีนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ ปริมณฑล และต่างจังหวัดที่รับชมรายการเดือนละครั้ง

จากตารางที่ 4.31 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิลำเนาของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.048 < α = .05 ดังนั้น ปฏิเสธ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ นักศึกษาในเขต

กรุงเทพมหานครที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.3.2 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

H_0 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.32

จำนวนและร้อยละของระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์
ของนักศึกษาจำแนกภูมิลำเนา

ระยะเวลาในการรับชม รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์	ภูมิลำเนา		รวม
	กรุงเทพฯ และปริมณฑล	ต่างจังหวัด	
5 – 10 นาที	10 (2.6)	14 (3.7)	24 (6.3)
11 – 20 นาที	26 (6.8)	22 (5.8)	48 (12.6)
21 – 30 นาที	70 (18.3)	64 (16.8)	134 (35.1)
31 – 60 นาที ขึ้นไป	84 (22.0)	92 (24.1)	176 (46.1)
รวม	190 (49.7)	192 (50.3)	382 (100)

Chi – Square = 1.622

D.F. = 3

Significance = 0.654

จากตารางที่ 4.32 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิลำเนาของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.654 > α = .05 ดังนั้น ยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.3.3 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

H_0 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.33

จำนวนและร้อยละของเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์
ของนักศึกษาจำแนกภูมิลำเนา

เวลาที่ติดตามรับชม รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์	ภูมิลำเนา		รวม
	กรุงเทพฯ และปริมณฑล	ต่างจังหวัด	
น้อยกว่า 1 เดือน	8 (2.1)	15 (3.9)	23 (6.0)
1 - 2 เดือน	19 (4.9)	27 (7.0)	46 (11.9)
3 - 4 เดือน	43 (11.2)	30 (7.8)	73 (19.0)
มากกว่า 4 เดือน	122 (31.7)	121 (31.4)	243 (63.1)
รวม	192 (49.9)	193 (50.1)	385 (100)

Chi - Square = 5.838

D.F. = 3

Significance = 0.12

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิลำเนาของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.12 > α = .05 ดังนั้น ยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.4 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในกลุ่มคณะแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.4.1 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในกลุ่มคณะแตกต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

H_0 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในกลุ่มคณะแตกต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในกลุ่มคณะแตกต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.34

จำนวนและร้อยละของความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์
ของนักศึกษาจำแนกตามกลุ่มคณะ

ความถี่ในการรับชม รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์	กลุ่มคณะ			รวม
	สาย สังคมศาสตร์	สาย มนุษยศาสตร์	สาย วิทยาศาสตร์	
2 - 3 ครั้ง/เดือน	13 (3.3)	6 (1.5)	4 (1.0)	23 (5.9)
2 - 4 ครั้ง/สัปดาห์	57 (14.7)	37 (9.5)	17 (4.4)	111 (28.5)
5 - 7 ครั้ง/สัปดาห์	50 (12.5)	30 (7.7)	22 (5.7)	102 (26.2)
2 - 3 ครั้ง/วัน	58 (14.9)	36 (9.3)	28 (7.2)	122 (31.4)
4 - 5 ครั้ง/วัน	16 (4.1)	8 (2.1)	7 (1.8)	31 (8.0)
รวม	194 (49.9)	117 (30.1)	78 (20.1)	389 (100)

Chi - Square = 3.199

D.F. = 8

Significance = 0.922

* ไม่มีนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในกลุ่มคณะสายสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ที่รับชมรายการเดือนละครั้ง

จากตารางที่ 4.34 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคณะที่ศึกษาของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.922 > $\alpha = .05$ ดังนั้น ยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในกลุ่มคณะที่แตกต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.4.2 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในกลุ่มคณะแตกต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

H_0 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในกลุ่มคณะแตกต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในกลุ่มคณะแตกต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.35

จำนวนและร้อยละของระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์
ของนักศึกษาจำแนกตามกลุ่มคณะ

ความถี่ในการรับชม รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์	กลุ่มคณะ			รวม
	สาย สังคมศาสตร์	สาย มนุษยศาสตร์	สาย วิทยาศาสตร์	
5-10 นาที	18 (4.7)	4 (1.0)	2 (0.5)	24 (6.3)
11-20 นาที	28 (7.3)	12 (3.1)	8 (2.1)	48 (12.6)
21-30 นาที	59 (15.4)	49 (12.8)	26 (6.8)	134 (35.1)
31-60 นาที ขึ้นไป	86 (22.5)	51 (13.4)	39 (10.2)	176 (26.2)
รวม	191 (50.0)	116 (30.4)	75 (19.6)	382 (100)

Chi - Square = 10.766

D.F. = 6

Significance = 0.962

จากตารางที่ 4.35 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคณะที่ศึกษาของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.962 > α = .05 ดังนั้น ยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในกลุ่มคณะที่ต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.4.3 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในกลุ่มคณะแตกต่างกันมีเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

H_0 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในกลุ่มคณะแตกต่างกันมีเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในกลุ่มคณะแตกต่างกันมีเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.36

จำนวนและร้อยละของเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์
ของนักศึกษาจำแนกตามกลุ่มคณะ

เวลาที่ติดตามรับชม รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์	กลุ่มคณะ			รวม
	สาย สังคมศาสตร์	สาย มนุษยศาสตร์	สาย วิทยาศาสตร์	
น้อยกว่า 1 เดือน	16 (4.2)	6 (1.6)	1 (0.3)	23 (6.0)
1 - 2 เดือน	27 (7.0)	10 (2.6)	9 (2.3)	46 (11.9)
3 - 4 เดือน	26 (6.8)	29 (7.5)	18 (4.7)	73 (19.0)
มากกว่า 4 เดือน	124 (32.2)	73 (19.0)	46 (63.1)	176 (26.2)
รวม	193 (50.1)	118 (30.4)	74 (19.2)	382 (100)

Chi - Square = 12.635

D.F. = 6

Significance = 0.049

จากตารางที่ 4.36 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคณะที่ศึกษาของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.049 < α = .05 ดังนั้น ปฏิเสธ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในกลุ่มคณะที่แตกต่างกันมีเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.5 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในชั้นปีแตกต่างกันมีพฤติกรรมในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.5.1 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในชั้นปีแตกต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

H_0 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในชั้นปีแตกต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในชั้นปีแตกต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.37

จำนวนและร้อยละของความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์
ของนักศึกษาจำแนกตามชั้นปีการศึกษา

ความถี่ในการรับชม รายการสนทนาข่าว ทางโทรทัศน์	ชั้นปีการศึกษา					รวม
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	
2 - 3 ครั้ง/เดือน	11 (2.8)	4 (1.0)	6 (1.5)	2 (0.5)	0	23 (5.9)
2 - 4 ครั้ง/สัปดาห์	21 (5.4)	20 (5.1)	42 (10.8)	28 (31.5)	0	111 (28.5)
5 - 7 ครั้ง/สัปดาห์	18 (4.6)	17 (4.4)	43 (11.1)	23 (5.9)	1	102 (26.2)
2 - 3 ครั้ง/วัน	24 (6.2)	19 (4.9)	49 (12.6)	30 (7.7)	0	122 (31.4)
4 - 5 ครั้ง/วัน	7 (1.8)	8 (2.1)	11 (2.8)	5 (1.3)	0	31 (8.0)
รวม	81 (20.8)	68 (17.5)	151 (38.8)	88 (22.6)	1 (0.3)	389 (100)

Chi - Square = 17.737

D.F. = 16

Significance = 0.340

* ไม่มีนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 ที่รับชมรายการเดือนละครั้ง

จากตารางที่ 4.37 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างชั้นปีศึกษาของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.340 > $\alpha = .05$ ดังนั้น ยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ นักศึกษาใน

เขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.5.2 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในชั้นปีแตกต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

H_0 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในชั้นปีแตกต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในชั้นปีแตกต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.38

จำนวนและร้อยละของระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์
ของนักศึกษาจำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

ระยะเวลาในการ รับชมรายการสนทนา ข่าวทางโทรทัศน์	ชั้นปีที่ศึกษา					รวม
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	
5 – 10 นาที	4 (1.0)	7 (1.8)	10 (2.6)	3 (0.8)	0	24 (6.3)
11 – 20 นาที	12 (3.1)	13 (3.4)	15 (3.9)	8 (2.1)	0	48 (12.6)
21 – 30 นาที	23 (6.0)	24 (6.3)	60 (15.7)	27 (7.1)	0	134 (35.1)
31 - 60 นาทีขึ้นไป	42 (11.0)	24 (6.3)	57 (14.9)	52 (13.6)	1 (0.3)	176 (46.1)
รวม	81 (21.2)	68 (17.8)	142 (37.2)	90 (23.6)	1 (0.3)	382 (100)

Chi – Square = 18.433

D.F. = 12

Significance = 0.104

จากตารางที่ 4.38 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างชั้นปีที่ศึกษาของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.104 > α = .05 ดังนั้น ยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.5.3 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในชั้นปีแตกต่างกันมีเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

H_0 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในชั้นปีแตกต่างกันมีเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในชั้นปีแตกต่างกันมีเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.39

จำนวนและร้อยละของเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์
ของนักศึกษาจำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

เวลาที่ติดตามรับชม รายการสนทนาข่าว ทางโทรทัศน์	ชั้นปีที่ศึกษา					รวม
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	
น้อยกว่า 1 เดือน	5 (1.3)	7 (1.8)	7 (1.8)	4 (1.0)	0	23 (6.0)
1-2 เดือน	10 (2.6)	7 (1.8)	20 (5.2)	9 (2.3)	0	46 (11.9)
3-4 เดือน	12 (3.1)	12 (3.1)	30 (7.8)	19 (4.9)	0	73 (19.0)
มากกว่า 4 เดือน	54 (14.0)	41 (10.6)	90 (23.4)	57 (14.8)	1 (0.3)	243 (63.1)
รวม	81 (21.0)	67 (17.4)	147 (38.2)	89 (23.1)	1 (0.3)	385 (100)

Chi - Square = 5.748 D.F. = 12 Significance = 0.928

จากตารางที่ 4.39 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างชั้นปีที่ศึกษาของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.928 > $\alpha = .05$ ดังนั้น ยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.6 : จำนวนนิสิตรัฐศาสตร์ การเมือง การปกครองที่นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครเคยหรือกำลังศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.6.1 : จำนวนนิสิตรัฐศาสตร์ การเมือง การปกครองที่นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครเคยหรือกำลังศึกษามีความสัมพันธ์กับความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

$$H_0 : \rho_s = 0$$

$$H_1 : \rho_s \neq 0$$

ตารางที่ 4.40

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างจำนวนนิสิตรัฐศาสตร์ การเมือง การปกครองที่เคยหรือกำลังศึกษา และความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

ความสัมพันธ์ระหว่าง	ระดับความสัมพันธ์	2-tailed p-value
จำนวนนิสิตรัฐศาสตร์ การเมือง การปกครองที่เคยหรือกำลังศึกษา และความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์	0.029	0.563

จากตารางที่ 4.40 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนิสิตรัฐศาสตร์ การเมือง การปกครองที่เคยหรือกำลังศึกษา กับความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทาง โทรทัศน์ ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.563 > α = .05 ดังนั้น ยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ จำนวนนิสิตรัฐศาสตร์ การเมือง การปกครองที่นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครเคยหรือกำลังศึกษา มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.6.2 : จำนวนนิชารัฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง ที่ นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครเคยหรือกำลังศึกษามีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชม รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

$$H_0 : \rho_s = 0$$

$$H_1 : \rho_s \neq 0$$

ตารางที่ 4.41

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างจำนวนนิชารัฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง ที่เคยหรือกำลังศึกษา และระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

ความสัมพันธ์ระหว่าง	ระดับความสัมพันธ์	2-tailed p-value
จำนวนนิชารัฐศาสตร์การเมือง การปกครองที่เคยหรือกำลังศึกษา และระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์	0.057	0.266

จากตารางที่ 4.41 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนิชารัฐศาสตร์ การเมือง การปกครองที่เคยหรือกำลังศึกษา กับระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.266 > $\alpha = .05$ ดังนั้น ยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ จำนวนนิชารัฐศาสตร์ การเมือง การปกครองที่นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครเคยหรือกำลังศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.6.3 : จำนวนนิชารัฐศาสตร์ การเมือง การปกครองที่นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครเคยหรือกำลังศึกษามีความสัมพันธ์กับเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

$$H_0 : \rho_s = 0$$

$$H_1 : \rho_s \neq 0$$

ตารางที่ 4.42

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างจำนวนนิชารัฐศาสตร์ การเมือง การปกครองที่เคยหรือกำลังศึกษา และเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

ความสัมพันธ์ระหว่าง	ระดับความสัมพันธ์	2-tailed p-value
จำนวนนิชารัฐศาสตร์ การเมือง การปกครองที่เคยหรือกำลังศึกษา และเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์	0.025	0.627

จากตารางที่ 4.42 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนิชารัฐศาสตร์ การเมือง การปกครองที่เคยหรือกำลังศึกษากับเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.627 > $\alpha = .05$ ดังนั้น ยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ จำนวนนิชารัฐศาสตร์ การเมือง การปกครองที่นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครเคยหรือกำลังศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

สมมติฐานข้อที่ 1.7 : รายได้ของครอบครัวนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.7.1 : รายได้ของครอบครัวนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

$$H_0 : \rho_s = 0$$

$$H_1 : \rho_s \neq 0$$

ตารางที่ 4.43

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างรายได้ของครอบครัวนักศึกษาและ
ความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

ความสัมพันธ์ระหว่าง	ระดับความสัมพันธ์	2-tailed p-value
รายได้ของครอบครัวนักศึกษา และ ความถี่ในการรับชมรายการ สนทนาข่าวทางโทรทัศน์	-0.079	0.121

จากตารางที่ 4.43 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครอบครัวนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.121 > $\alpha = .05$ ดังนั้น ยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ รายได้ของครอบครัวนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.7.2 : รายได้ของครอบครัวนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

$$H_0 : \rho_s = 0$$

$$H_1 : \rho_s \neq 0$$

ตารางที่ 4.44

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างรายได้ของครอบครัวนักศึกษาและระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

ความสัมพันธ์ระหว่าง	ระดับความสัมพันธ์	2-tailed p-value
รายได้ของครอบครัวนักศึกษา และ ระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์	-0.047	0.357

จากตารางที่ 4.44 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครอบครัวนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.357 > $\alpha = .05$ ดังนั้น ยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ รายได้ของครอบครัวนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.7.3 : รายได้ของครอบครัวนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

$$H_0 : \rho_s = 0$$

$$H_1 : \rho_s \neq 0$$

ตารางที่ 4.45

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างรายได้ของครอบครัวนักศึกษาและเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

ความสัมพันธ์ระหว่าง	ระดับความสัมพันธ์	2-tailed p-value
รายได้ของครอบครัวนักศึกษาและเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์	0.024	0.635

จากตารางที่ 4.45 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครอบครัวนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.635 > $\alpha = .05$ ดังนั้น ยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ รายได้ของครอบครัวนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่มีความสัมพันธ์กับเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

สมมติฐานข้อที่ 2 : พฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

สมมติฐานข้อที่ 2.1 : ความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

$$H_0 : \rho_s = 0$$

$$H_1 : \rho_s \neq 0$$

ตารางที่ 4.46

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาและการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ความสัมพันธ์ระหว่าง	ระดับความสัมพันธ์	2-tailed p-value
ความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาและการมีส่วนร่วมทางการเมือง	0.264	0.000

จากตารางที่ 4.46 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.000 < α = .05 ดังนั้น ปฏิเสธ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ยอมรับสมมติฐานในการวิจัย นั่นคือ ความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

และจากค่าสหสัมพันธ์ที่ระดับ 0.264 สามารถประมาณการความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ว่ามีความสัมพันธ์ทิศทางบวกในระดับปานกลาง

สมมติฐานข้อที่ 2.2 : ระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

$$H_0 : \rho_s = 0$$

$$H_1 : \rho_s \neq 0$$

ตารางที่ 4.47

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาและการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ความสัมพันธ์ระหว่าง	ระดับความสัมพันธ์	2-tailed p-value
ระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาและการมีส่วนร่วมทางการเมือง	0.126	0.014

จากตารางที่ 4.47 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.014 < α = .05 ดังนั้น ปฏิเสธ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ ระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

และจากค่าสหสัมพันธ์ที่ระดับ 0.126 สามารถประมาณการความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ว่ามีความสัมพันธ์ทิศทางบวกในระดับต่ำ

สมมติฐานข้อที่ 2.3 : เวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

$$H_0 : \rho_s = 0$$

$$H_1 : \rho_s \neq 0$$

ตารางที่ 4.48

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Spearman ระหว่างเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาและการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ความสัมพันธ์ระหว่าง	ระดับความสัมพันธ์	2-tailed p-value
เวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาและการมีส่วนร่วมทางการเมือง	0.088	0.084

จากตารางที่ 4.48 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.084 > $\alpha = .05$ ดังนั้น ยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ เวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

สมมติฐานข้อที่ 3 : ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทของ
รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

สมมติฐานข้อที่ 3.1 : ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาท
ด้านการรายงานข่าวสารการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับ
การมีส่วนร่วมทางการเมือง

$$H_0 : \rho = 0$$

$$H_1 : \rho \neq 0$$

ตารางที่ 4.49

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Pearson ระหว่างความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทด้าน
การรายงานข่าวสารการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์
และการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ความสัมพันธ์ระหว่าง	ระดับความสัมพันธ์	2-tailed p-value
ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทด้าน การรายงานข่าวสารการเมืองของรายการ สนทนาข่าวทางโทรทัศน์ และการมีส่วนร่วมทางการเมือง	0.110	0.028

จากตารางที่ 4.49 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของนักศึกษาใน
เขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทด้านรายงานข่าวการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์กับ
การมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.028 < α = .05 ดังนั้น
ปฏิเสธ H_0 ที่ระดับ นัยสำคัญ .05 นั่นคือ ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อ
บทบาทด้านการรายงานข่าวสารการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับ
การมีส่วนร่วมทางการเมือง

และจากค่าสหสัมพันธ์ที่ระดับ 0.110 สามารถประมาณการความสัมพันธ์ระหว่าง
ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทด้านการรายงานข่าวสารการเมืองของรายการสนทนาข่าว
ทางโทรทัศน์ กับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ว่ามีความสัมพันธ์ทิศทางบวกในระดับต่ำ

สมมติฐานข้อที่ 3.2 : ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทด้านการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์การเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

$$H_0 : \rho = 0$$

$$H_1 : \rho \neq 0$$

ตารางที่ 4.50

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Pearson ระหว่างความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทด้านการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์การเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์และการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ความสัมพันธ์ระหว่าง	ระดับความสัมพันธ์	2-tailed p-value
ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทด้านการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์การเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์และการมีส่วนร่วมทางการเมือง	0.003	0.945

จากตารางที่ 4.50 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทด้านการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์การเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.945 > $\alpha = .05$ ดังนั้น ยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทด้านการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์การเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

สมมติฐานข้อที่ 3.3 : ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทการให้ความรู้ด้านการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

$$H_0 : \rho = 0$$

$$H_1 : \rho \neq 0$$

ตารางที่ 4.51

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Pearson ระหว่างความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทการให้ความรู้ด้านการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์และการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ความสัมพันธ์ระหว่าง	ระดับความสัมพันธ์	2-tailed p-value
ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทด้านการให้ความรู้ด้านการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์และการมีส่วนร่วมทางการเมือง	-0.054	0.284

จากตารางที่ 4.51 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทการให้ความรู้ด้านการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.284 > $\alpha = .05$ ดังนั้นยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทการให้ความรู้ด้านการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

สมมติฐานข้อที่ 3.4 : ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทการกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

$$H_0 : \rho = 0$$

$$H_1 : \rho \neq 0$$

ตารางที่ 4.52

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Pearson ระหว่างความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทการกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ และการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ความสัมพันธ์ระหว่าง	ระดับความสัมพันธ์	2-tailed p-value
ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทการกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ และการมีส่วนร่วมทางการเมือง	0.107	0.034

จากตารางที่ 4.52 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทการกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้วยระดับนัยสำคัญที่ .05 ค่า Sig = 0.034 < α = .05 ดังนั้น ปฏิเสธ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือ ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทการกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

และจากค่าสหสัมพันธ์ที่ระดับ 0.107 สามารถประมาณการความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทการกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ว่า มีความสัมพันธ์ทิศทางบวกในระดับต่ำ

ผลการศึกษาระดับปริมาณการนำเสนอประเภทของเนื้อหาข่าว ในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

การศึกษาในส่วนนี้เป็นการเก็บข้อมูลด้านปริมาณในการนำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทต่าง ๆ ที่ออกอากาศทางรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ เพื่อนำผลที่ได้มาประกอบการศึกษาวิเคราะห์การวิจัยเชิงปริมาณเพิ่มเติม จากรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ 7 รายการ ได้แก่ ข่าวเช้าไอทีวี, เรื่องเล่าเช้านี้, เช้าวันนี้ที่เมืองไทย, ข่าวภาคเช้า ช่อง 7, คู่คุยข่าว (จ.-ศ.), คู่คุยข่าว (ส.-อา.) และ เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์ ในช่วงระหว่างวันที่ 15 พฤศจิกายน 2547 ถึงวันที่ 15 มกราคม 2548 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 62 วัน ได้รายการซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 177 รายการ ใช้แบบบันทึกปริมาณการนำเสนอประเภทของเนื้อหาข่าวในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างการศึกษาเก็บข้อมูลในช่วงเวลาดังกล่าว มีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้น ได้แก่

- เกิดเหตุธรณีพิบัติภัย 'สึนามิ' ในวันที่ 26 ธันวาคม 2547
- การรับสมัครเลือกตั้ง ส.ระบบบัญชีรายชื่อวันแรก พร้อมกับจับฉลากหมายเลขประจำพรรคเพื่อหาเสียงเลือกตั้ง ในวันที่ 7 มกราคม 2548 และรับสมัครเลือกตั้ง ส.ระบบแบ่งเขต วันที่ 10 – 14 มกราคม 2548

นำเสนอผลการศึกษาที่ได้ดังตารางที่ 4.53 – 4.59 ดังนี้

ตารางที่ 4.53
ปริมาณการนำเข้าเสนอประเภทเนื้อหาข่าวในรายการ ข่าวเข้าไอทีวี

ประเภทของเนื้อหาข่าว	พฤศจิกายน 2547	ธันวาคม 2547	มกราคม 2548
	นาที (ร้อยละ)	นาที (ร้อยละ)	นาที (ร้อยละ)
1. ข่าวการเมือง	102 (17.53)	180 (16.29)	150 (36.23)
2. ข่าวเศรษฐกิจ	48 (8.25)	61 (5.52)	24 (5.80)
3. ข่าวอาชญากรรม	116 (19.93)	153.5 (13.89)	35 (8.45)
4. ข่าวอุบัติเหตุ และภัยพิบัติ	11 (1.89)	198.5 (17.96)	23 (5.56)
5. ข่าวต่างประเทศ	62 (10.65)	103 (9.32)	45 (10.87)
6. ข่าวกีฬา	53 (9.11)	90 (8.14)	30 (7.25)
7. ข่าวสังคม/ บ้านเกิด	23 (3.95)	62 (5.61)	10 (2.42)
8. ข่าวอื่น ๆ (ข่าวจรรยา ข่าวสภาพภูมิอากาศ ข่าวบริการ ข่าวการศึกษา ข่าวศิลปวัฒนธรรม ข่าวปกิณกะ)	167 (28.69)	257 (23.26)	97 (23.43)
รวม	582 (100)	1105 (100)	414 (100)

จากตารางที่ 4.53 พบว่า ในเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 รายการข่าวเข้าไอทีวี นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอื่น ๆ มากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 167 นาที คิดเป็นร้อยละ 28.69 รองลงมา คือ เนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรมรวมทั้งสิ้น 116 นาที คิดเป็นร้อยละ 19.93 และอันดับที่ 3 คือ เนื้อหาข่าวประเภทการเมืองรวมทั้งสิ้น 102 นาที คิดเป็นร้อยละ 17.53

ในเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2547 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอุบัติเหตุ และภัยพิบัติมากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 198.5 นาที คิดเป็นร้อยละ 17.96 รองลงมา คือ เนื้อหาข่าวประเภทการเมืองรวมทั้งสิ้น 180 นาที คิดเป็นร้อยละ 16.29 และอันดับที่ 3 คือ เนื้อหาข่าวประเภทอื่น ๆ รวมทั้งสิ้น 153.5 นาที คิดเป็นร้อยละ 13.89

สำหรับเดือน มกราคม พ.ศ. 2548 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทการเมืองมากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 150 นาที คิดเป็นร้อยละ 36.23 รองลงมา คือ เนื้อหาข่าวประเภทข่าวอื่น ๆ รวมทั้งสิ้น 97 นาที คิดเป็นร้อยละ 23.43 และอันดับที่ 3 คือ เนื้อหาข่าวประเภทข่าวต่างประเทศรวมทั้งสิ้น 45 นาที คิดเป็นร้อยละ 10.87

ตารางที่ 4.54
ปริมาณการนำเสนอประเภทเนื้อหาข่าวในรายการ เรื่องเล่าเช้านี้

ประเภทของเนื้อหาข่าว	พฤศจิกายน 2547	ธันวาคม 2547	มกราคม 2548
	นาที (ร้อยละ)	นาที (ร้อยละ)	นาที (ร้อยละ)
1. ข่าวการเมือง	98 (17.85)	238 (21.10)	147 (32.31)
2. ข่าวเศรษฐกิจ	9 (1.64)	25 (2.22)	9 (1.98)
3. ข่าวอาชญากรรม	177 (32.24)	264 (23.40)	86 (18.90)
4. ข่าวอุบัติเหตุ และภัยพิบัติ	0	150 (13.30)	38 (8.35)
5. ข่าวต่างประเทศ	36 (6.56)	21 (1.86)	17 (3.74)
6. ข่าวกีฬา	90 (16.39)	134 (11.88)	57 (11.87)
7. ข่าวสังคม/ บันเทิง	18 (3.28)	94 (8.33)	25 (5.49)
8. ข่าวอื่น ๆ (ข่าวจรรยา ข่าวสภาพภูมิอากาศ ข่าวบริการ ข่าวการศึกษา ข่าวศิลปวัฒนธรรม ข่าวปกิณกะ)	121 (22.04)	202 (17.91)	79 (17.36)
รวม	549 (100)	1128 (100)	455 (100)

จากตารางที่ 4.54 พบว่า ในเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 รายการเรื่องเล่าเช้านี้ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรมมากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 177 นาที คิดเป็นร้อยละ 32.24 รองลงมา คือ เนื้อหาข่าวประเภทอื่น ๆ รวมทั้งสิ้น 121 นาที คิดเป็นร้อยละ 22.04 และอันดับที่ 3 คือ เนื้อหาข่าวประเภทการเมืองรวมทั้งสิ้น 98 นาที คิดเป็นร้อยละ 17.85

ในเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2547 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรมมากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 264 นาที คิดเป็นร้อยละ 23.40 รองลงมา คือ เนื้อหาข่าวประเภทการเมืองรวมทั้งสิ้น 238 นาที คิดเป็นร้อยละ 21.10 และอันดับที่ 3 คือ เนื้อหาข่าวประเภทอื่น ๆ รวมทั้งสิ้น 202 นาที คิดเป็นร้อยละ 17.91

สำหรับเดือน มกราคม พ.ศ. 2548 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทการเมืองมากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 147 นาที คิดเป็นร้อยละ 32.31 รองลงมา คือ เนื้อหาข่าว

ประเภทข่าวอาชญากรรม รวมทั้งสิ้น 86 นาที คิดเป็นร้อยละ 18.90 และอันดับที่ 3 คือ เนื้อหาข่าวประเภทอื่น ๆ รวมทั้งสิ้น 79 นาที คิดเป็นร้อยละ 17.36

ตารางที่ 4.55

ปริมาณการนำเสนอบริการเนื้อหาข่าวในรายการ เข้าวันนี้ที่เมืองไทย

ประเภทของเนื้อหาข่าว	พฤศจิกายน 2547	ธันวาคม 2547	มกราคม 2548
	นาที (ร้อยละ)	นาที (ร้อยละ)	นาที (ร้อยละ)
1. ข่าวการเมือง	103 (22.74)	264 (31.81)	151 (31.72)
2. ข่าวเศรษฐกิจ	58 (12.80)	35 (4.22)	23 (4.83)
3. ข่าวอาชญากรรม	41 (9.05)	87 (10.48)	33 (6.93)
4. ข่าวอุบัติเหตุ และภัยพิบัติ	4 (0.88)	116 (13.98)	68 (4.29)
5. ข่าวต่างประเทศ	30 (6.62)	45 (5.42)	35 (7.35)
6. ข่าวกีฬา	0	0	0
7. ข่าวสังคม/บันเทิง	87 (19.21)	0	0
8. ข่าวอื่น ๆ (ข่าวจราจร ข่าวสภาพ ภูมิอากาศ ข่าวบริการ ข่าวการศึกษา ข่าวศิลปวัฒนธรรม ข่าวปกิณกะ)	130 (28.70)	283 (34.10)	166 (34.87)
รวม	453 (100)	830 (100)	476 (100)

จากตารางที่ 4.55 พบว่า ในเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 รายการ เข้าวันนี้ที่เมืองไทย นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอื่น ๆ มากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 130 นาที คิดเป็นร้อยละ 28.70 รองลงมา คือ เนื้อหาข่าวประเภทการเมืองรวมทั้งสิ้น 103 นาที คิดเป็นร้อยละ 22.74 และอันดับที่ 3 คือ เนื้อหาข่าวประเภทสังคม/บันเทิงรวมทั้งสิ้น 87 นาที คิดเป็นร้อยละ 19.21

ในเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2547 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอื่น ๆ มากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 283 นาที คิดเป็นร้อยละ 34.10 รองลงมา คือ เนื้อหาข่าวประเภทการเมืองรวมทั้งสิ้น 264 นาที คิดเป็นร้อยละ 31.81 และอันดับที่ 3 คือ เนื้อหาข่าวประเภทอุบัติเหตุ และภัยพิบัติรวมทั้งสิ้น 116 นาที คิดเป็นร้อยละ 13.98

สำหรับเดือน มกราคม พ.ศ. 2548 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอื่น ๆ มากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 166 นาที คิดเป็นร้อยละ 34.87 รองลงมา คือ เนื้อหาข่าว

ประเภทการเมือง รวมทั้งสิ้น 151 นาที คิดเป็นร้อยละ 31.72 และอันดับที่ 3 คือ เนื้อหาข่าว
ประเภทอุบัติเหตุภัยพิบัติ รวมทั้งสิ้น 68 นาที คิดเป็นร้อยละ 4.29

ตารางที่ 4.56

ปริมาณการนำเสนอประเภทเนื้อหาข่าวในรายการ ข่าวภาคเช้า ช่อง 7

ประเภทของเนื้อหาข่าว	พฤศจิกายน 2547	ธันวาคม 2547	มกราคม 2548
	นาที (ร้อยละ)	นาที (ร้อยละ)	นาที (ร้อยละ)
1. ข่าวการเมือง	67 (18.46)	185 (27.78)	118 (38.94)
2. ข่าวเศรษฐกิจ	8 (2.20)	19 (2.85)	7.5 (2.48)
3. ข่าวอาชญากรรม	98 (27.0)	135 (20.27)	53 (17.49)
4. ข่าวอุบัติเหตุ และภัยพิบัติ	0	98 (14.71)	26 (7.59)
5. ข่าวต่างประเทศ	46.5 (12.81)	70 (10.51)	38 (12.54)
6. ข่าวกีฬา	43 (11.85)	54 (8.11)	20 (7.59)
7. ข่าวสังคม/บันเทิง	15 (4.13)	22 (3.30)	0
8. ข่าวอื่น ๆ (ข่าวจรรยา ข่าวสภาพภูมิอากาศ ข่าวบริการ ข่าวการศึกษา ข่าวศิลปวัฒนธรรม ข่าวปกิณกะ)	85.5 (23.55)	81 (12.16)	40.5 (13.37)
รวม	363 (100)	666 (100)	303 (100)

จากตารางที่ 4.56 พบว่า ในเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 รายการ ข่าวภาคเช้าช่อง 7 นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรมมากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 98 นาที คิดเป็นร้อยละ 27.0 รองลงมา คือ เนื้อหาข่าวประเภทอื่น ๆ รวมทั้งสิ้น 85.5 นาที คิดเป็นร้อยละ 23.55 และอันดับที่ 3 คือ เนื้อหาข่าวประเภทการเมืองรวมทั้งสิ้น 67 นาที คิดเป็นร้อยละ 18.46

ในเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2547 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทการเมืองมากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 185 นาที คิดเป็นร้อยละ 27.78 รองลงมา คือ เนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรมรวมทั้งสิ้น 135 นาที คิดเป็นร้อยละ 20.27 และอันดับที่ 3 คือ เนื้อหาข่าวอุบัติเหตุและภัยพิบัติ รวมทั้งสิ้น 98 นาที คิดเป็นร้อยละ 14.71

สำหรับเดือน มกราคม พ.ศ. 2548 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทการเมืองมากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 118 นาที คิดเป็นร้อยละ 38.94 รองลงมา คือ เนื้อหาข่าว

ประเภทข้าวอาชญากรรม รวมทั้งสิ้น 53 นาที่ คิดเป็นร้อยละ 17.49 และอันดับที่ 3 คือ เนื้อหา
ข้าวประเภทอื่น ๆ รวมทั้งสิ้น 40.5 นาที่ คิดเป็นร้อยละ 13.37

ตารางที่ 4.57

ปริมาณการนำเสนอประเภทเนื้อหาข่าวในรายการ คู่คุยข่าว (จ.-ศ.)

ประเภทของเนื้อหาข่าว	พฤศจิกายน 2547	ธันวาคม 2547	มกราคม 2548
	นาที (ร้อยละ)	นาที (ร้อยละ)	นาที (ร้อยละ)
1. ข่าวการเมือง	110.5 (38.10)	191 (34.23)	106 (46.09)
2. ข่าวเศรษฐกิจ	7 (2.41)	6 (1.08)	3 (1.30)
3. ข่าวอาชญากรรม	125 (43.10)	201.5 (36.11)	57 (24.78)
4. ข่าวอุบัติเหตุ และภัยพิบัติ	0	99.5 (17.83)	15 (6.52)
5. ข่าวต่างประเทศ	0	9 (1.61)	0
6. ข่าวกีฬา	12 (4.14)	17.5 (3.14)	4 (1.74)
7. ข่าวสังคม/ บันเทิง	0	0	0
8. ข่าวอื่น ๆ (ข่าวจรรยา ข่าวสภาพภูมิอากาศ ข่าวบริการ ข่าวการศึกษา ข่าวศิลปวัฒนธรรม ข่าวปกิณกะ)	35.5 (12.24)	33.5 (6.0)	45 (19.57)
รวม	290 (100)	558 (100)	250 (100)

จากตารางที่ 4.57 พบว่า ในเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 รายการ คู่คุยข่าว (จ.-ศ.) นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรมมากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 125 นาที คิดเป็นร้อยละ 43.10 รองลงมา คือ เนื้อหาข่าวประเภทการเมือง รวมทั้งสิ้น 110.5 นาที คิดเป็นร้อยละ 38.10 และอันดับที่ 3 คือ เนื้อหาข่าวประเภทอื่น ๆ รวมทั้งสิ้น 35.5 นาที คิดเป็นร้อยละ 12.24

ในเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2547 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรมมากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 201.5 นาที คิดเป็นร้อยละ 36.11 รองลงมา คือ เนื้อหาข่าวประเภทการเมืองรวมทั้งสิ้น 191 นาที คิดเป็นร้อยละ 34.23 และอันดับที่ 3 คือ เนื้อหาข่าวประเภทอุบัติเหตุและภัยพิบัติ รวมทั้งสิ้น 99.5 นาที คิดเป็นร้อยละ 17.83

สำหรับเดือน มกราคม พ.ศ. 2548 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทการเมืองมากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 106 นาที คิดเป็นร้อยละ 46.09 รองลงมา คือ เนื้อหาข่าว

ประเภทข้าวอาชญากรรม รวมทั้งสิ้น 57 นาที่ คิดเป็นร้อยละ 24.78 และอันดับที่ 3 คือ เนื้อหาข้าว
ประเภท อื่น ๆ รวมทั้งสิ้น 45 นาที่ คิดเป็นร้อยละ 19.57

ตารางที่ 4.58

ปริมาณการนำเสนอประเภทเนื้อหาข่าวในรายการ เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์

ประเภทของเนื้อหาข่าว	พฤศจิกายน 2547	ธันวาคม 2547	มกราคม 2548
	นาที (ร้อยละ)	นาที (ร้อยละ)	นาที (ร้อยละ)
1. ข่าวการเมือง	55 (27.36)	115 (28.54)	70 (27.78)
2. ข่าวเศรษฐกิจ	0	7 (1.74)	5 (1.98)
3. ข่าวอาชญากรรม	72 (35.82)	152 (37.72)	32 (12.70)
4. ข่าวอุบัติเหตุ และภัยพิบัติ	0	0	57 (22.62)
5. ข่าวต่างประเทศ	0	11 (2.73)	5 (1.98)
6. ข่าวกีฬา	0	0	6 (2.38)
7. ข่าวสังคม/ บันเทิง	28 (13.93)	33 (8.19)	15 (5.95)
8. ข่าวอื่น ๆ (ข่าวจรรยา ข่าวสภาพภูมิอากาศ ข่าวบริการ ข่าวการศึกษา ข่าวศิลปวัฒนธรรม ข่าวปกิณกะ)	46 (22.89)	85 (21.09)	62 (24.60)
รวม	201 (100)	403 (100)	252 (100)

จากตารางที่ 4.58 พบว่า ในเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 รายการ เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรมมากที่สุด โดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 72 นาที คิดเป็นร้อยละ 55.82 รองลงมา คือ เนื้อหาข่าวประเภทการเมือง รวมทั้งสิ้น 55 นาที คิดเป็นร้อยละ 27.36 และอันดับที่ 3 คือ เนื้อหาข่าวประเภทอื่น ๆ รวมทั้งสิ้น 46 นาที คิดเป็นร้อยละ 22.89

ในเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2547 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรมมากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 152 นาที คิดเป็นร้อยละ 37.72 รองลงมา คือ เนื้อหาข่าวประเภทการเมืองรวมทั้งสิ้น 115 นาที คิดเป็นร้อยละ 28.54 และอันดับที่ 3 คือ เนื้อหาข่าวประเภทอื่น ๆ รวมทั้งสิ้น 85 นาที คิดเป็นร้อยละ 21.09

สำหรับเดือน มกราคม พ.ศ. 2548 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทการเมืองมากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 70 นาที คิดเป็นร้อยละ 27.78 รองลงมา คือ เนื้อหาข่าวประเภท

อื่น ๆ รวมทั้งสิ้น 62 นาที คิดเป็นร้อยละ 24.60 และอันดับที่ 3 คือ เนื้อหาข่าวประเภทอุบัติเหตุภัย
และภัยพิบัติ รวมทั้งสิ้น 57 นาที คิดเป็นร้อยละ 22.62

ตารางที่ 4.59

ปริมาณการนำเสนอประเภทเนื้อหาข่าวในรายการ คьюคิ้วข่าว (ส.-อา.)

ประเภทของเนื้อหาข่าว	พฤศจิกายน 2547	ธันวาคม 2547	มกราคม 2548
	นาที (ร้อยละ)	นาที (ร้อยละ)	นาที (ร้อยละ)
1. ข่าวการเมือง	66 (37.50)	125 (35.82)	70 (32.11)
2. ข่าวเศรษฐกิจ	3 (1.70)	7 (2.01)	4 (1.83)
3. ข่าวอาชญากรรม	72 (40.91)	136 (38.97)	43 (19.72)
4. ข่าวอุบัติเหตุ และภัยพิบัติ	0	0	57 (26.15)
5. ข่าวต่างประเทศ	0	0	0
6. ข่าวกีฬา	5 (2.84)	11 (3.15)	3 (1.38)
7. ข่าวสังคม/บันเทิง	7 (3.98)	24 (6.88)	4 (1.83)
8. ข่าวอื่น ๆ (ข่าวจรรยา ข่าวสภาพ ภูมิอากาศ ข่าวบริการ ข่าวการศึกษา ข่าวศิลปวัฒนธรรม ข่าวปิกนิกะ)	23 (13.07)	46 (13.18)	37 (16.97)
รวม	176 (100)	349 (100)	218 (100)

จากตารางที่ 4.59 พบว่า ในเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 รายการ คิวคิ้วข่าว (ส.-อา.) นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรมมากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 72 นาที คิดเป็นร้อยละ 40.91 รองลงมา คือ เนื้อหาข่าวประเภทการเมือง รวมทั้งสิ้น 66 นาที คิดเป็นร้อยละ 37.50 และอันดับที่ 3 คือ เนื้อหาข่าวประเภทอื่นๆ รวมทั้งสิ้น 23 นาที คิดเป็นร้อยละ 13.07

ในเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2547 ทางรายการนำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรมมากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 136 นาที คิดเป็นร้อยละ 38.97 รองลงมา คือ เนื้อหาข่าวประเภทการเมืองรวมทั้งสิ้น 125 นาที คิดเป็นร้อยละ 35.82 และอันดับที่ 3 คือ เนื้อหาข่าวประเภทอื่นๆ รวมทั้งสิ้น 46 นาที คิดเป็นร้อยละ 13.18

สำหรับเดือน มกราคม พ.ศ. 2548 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทการเมืองมากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 70 นาที คิดเป็นร้อยละ 32.11 รองลงมา คือ เนื้อหาข่าวประเภท

ข้าวอบติภัยและภัยพิบัติ รวมทั้งสิ้น 57 นาที่ คิดเป็นร้อยละ 26.15 และอันดับที่ 3 คือ เนื้อหาข่าว
ประเภทอาชญากรรม รวมทั้งสิ้น 43 นาที่ คิดเป็นร้อยละ 19.72

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ” มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้

1. เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์
3. เพื่อให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร กับการพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์
5. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
6. เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และส่วนของการศึกษาปริมาณการนำเสนอประเภทของเนื้อหาข่าวในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ โดยนำผลการศึกษาในส่วนดังกล่าวมาประกอบการศึกษาวิเคราะห์การวิจัยเชิงปริมาณ

ส่วนของการวิจัยปริมาณ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบวัดผลครั้งเดียว (One - Shot Case Study) โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ที่รับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ จำนวน 400 คน ใช้แบบสอบถามแบบให้ผู้ตอบตนเอง (Self-Administered Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ความคิดเห็นต่อบทบาทรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ และการมี

ส่วนร่วมทางการเมือง และใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ซึ่งได้แก่ การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน (Spearman's Correlation Analysis) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานต่าง ๆ และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ยังสามารถบอกทิศทางและระดับของความสัมพันธ์ของตัวแปรได้อีกด้วย

ส่วนของการศึกษาปริมาณการนำเสนอประเภทของเนื้อหาข่าว ในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ เป็นการเก็บข้อมูลด้านปริมาณในการนำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทต่าง ๆ ที่ออกอากาศทางรายการดังต่อไปนี้ คือ ข่าวเช้าไอทีวี, เรื่องเล่าเช้านี้, เช้าวันนี้ที่เมืองไทย, ข่าวภาคเช้า ช่อง 7, คู่คุยข่าว (จ.-ศ.), เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์ และ คู่คุยข่าว (ส.-อา.) รวมทั้งสิ้น 7 รายการ ระหว่างวันที่ 15 พฤศจิกายน 2547 – 15 มกราคม 2548 ได้รายการซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 177 รายการ ใช้แบบบันทึกปริมาณการนำเสนอประเภทของเนื้อหาข่าวเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

จากกระบวนการศึกษาวิจัยที่กล่าวมา สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัยเชิงปริมาณ

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 400 คน โดยส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 64.25 โดยส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 18-20 ปี และ 21-23 ปี มีจำนวน 194 คนเท่ากันทั้งสองกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 48.5 มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดมากที่สุด จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 กำลังศึกษาในกลุ่มคณะสายสังคมศาสตร์มากที่สุด จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 โดยส่วนใหญ่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 3 จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 โดยที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เคยศึกษากลุ่มวิชาด้านรัฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 49.0 และ ส่วนใหญ่รายได้ของครอบครัวต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.32

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ที่นักศึกษากลุ่มตัวอย่างชอบรับชมมากที่สุดในอันดับ 1 คือ รายการเรื่องเล่าเช้านี้ จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 51.15 โดยส่วนใหญ่แล้วรับชมรายการในช่วงเวลา 21.00 - 22.00 น. มากที่สุด มีจำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 มีความถี่ในการรับชมรายการ 2 - 3 ครั้งต่อวันมากที่สุด จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 31.36 โดยส่วนใหญ่รับชมรายการระยะเวลา 31 - 60 นาที ขึ้นไป จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 46.07 และส่วนใหญ่ติดตามชมรายการมากกว่า 4 เดือน จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 63.12 ประเด็นข่าวในรายการที่กลุ่มตัวอย่างชอบรับชมมากที่สุดในอันดับ 1 คือ ข่าว ประเด็นปัญหาหรือเหตุการณ์ประจำวันที่เกิดขึ้นในสังคม จำนวน 299 คน คิดเป็นร้อยละ 75.13 เหตุผลที่รับชมรายการมากที่สุดในอันดับ 1 คือ เพื่อต้องการติดตามข่าวสารประจำวัน จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.31

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า ไม่แน่ใจต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ด้านการรายงานข่าวสารการเมืองในภาพรวม และมีความคิดเห็นในประเด็นที่น่าสนใจ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าการรับชมรายการทำให้ทราบข่าวการทำงาน การแก้ไขปัญหาของรัฐบาลโดยตลอด แต่ในข้อคำถามว่า การรับชมรายการทำให้ทราบข่าวด้านนโยบาย การหาเสียงของพรรครัฐบาลไม่บ่อยนัก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย

โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า ไม่แน่ใจต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ด้านการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์การเมืองในภาพรวม และมีความคิดเห็นในประเด็นที่น่าสนใจ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า รายการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ การทำงาน การแก้ไขปัญหาของรัฐบาล แต่ในข้อคำถามว่า รายการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ การเลือกตั้ง ส.ส. ครั้งนี้ไม่บ่อยนัก กลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจ

โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า ไม่แน่ใจต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ในการให้ความรู้ด้านการเมืองในภาพรวม และมีความคิดเห็นในประเด็นที่น่าสนใจ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าได้รับความรู้เรื่อง การเลือกตั้ง ผู้ว่าฯ กทม. ครั้งที่ผ่านมา แต่ในข้อคำถามว่า การรับชมรายการทำให้ไม่ได้รับความรู้เรื่องการเมืองไทยในปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจ

โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า ไม่แน่ใจต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ด้านการกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมืองในภาพรวม และมีความคิดเห็นในประเด็นที่น่าสนใจ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่ารายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ทำให้เห็นความสำคัญของการเลือกตั้งในระบบประชาธิปไตย แต่ในข้อคำถามที่ว่า รายการทำให้ไม่อยากไปเลือกตั้ง ส.ส. กลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วย

ส่วนที่ 4 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษากลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่ ไม่มีสิทธิในการเลือกตั้ง ผู้ว่าฯ กทม. ครั้งที่ผ่านมา จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 47.75 ส่วนใหญ่มีความตั้งใจไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ส.ส. (6 กุมภาพันธ์ 2548) คือ ไปแน่ ๆ เพราะต้องการมีส่วนร่วมในการปกครอง จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 63.13 และสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากที่สุด คือ โทรทัศน์ จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 45.94

กลุ่มตัวอย่างมีความบ่อยครั้งในกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม คือ การทำกิจกรรมนาน ๆ ครั้ง และกลุ่มตัวอย่างมีความบ่อยครั้งในกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ได้แก่ ติดตามข่าวสารการเมือง บ่อยครั้ง ในขณะที่ไม่เคยช่วย นักการเมือง พรรคการเมืองรณรงค์หาเสียง

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะที่มีต่อรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

นักศึกษากลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการนำเสนอการสนทนาข่าวสารการเมืองในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ว่า ควรนำเสนอข่าวสารการเมืองทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายอื่น ๆ อย่างเป็นกลาง จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 44.50 และส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะอื่น ๆ ว่า ควรติดตามประเด็นข่าวที่นำมาสนทนาอย่างจริงจังและทันเหตุการณ์ จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15

ส่วนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการ

สรุปผลจากการทดสอบสมมติฐานย่อยได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1.1 นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันจะมีพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.1.1 นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.1.2 นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.1.3 นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกันมีเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.2 อายุของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.2.1 อายุของนักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

สมมติฐานข้อที่ 1.6 จำนวนนิสิตรัฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง ที่นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครเคย หรือกำลังศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.6.1 จำนวนนิสิตรัฐศาสตร์ การเมือง การปกครองที่นักศึกษาเคย หรือกำลังศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.6.2 จำนวนนิสิตเกี่ยวกับการเมืองที่นักศึกษาเคย หรือกำลังศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.6.3 จำนวนนิสิตเกี่ยวกับการเมืองที่นักศึกษาเคย หรือกำลังศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

สมมติฐานข้อที่ 1.7 รายได้ของครอบครัวนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.7.1 รายได้ของครอบครัวนักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.7.2 รายได้ของครอบครัวนักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

สมมติฐานย่อยข้อที่ 1.7.3 รายได้ของครอบครัวนักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับเวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

สมมติฐานข้อที่ 2 พฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา

สามารถสรุปผลจากการทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 2.1 ความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

สมมติฐานข้อที่ 2.2 ระยะเวลาในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

สมมติฐานข้อที่ 2.3 เวลาที่ติดตามรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

สมมติฐานข้อที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

สรุปผลจากการทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 3.1 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทด้านรายงานข่าวสารการ
เมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

สมมติฐานข้อที่ 3.2 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทด้านแสดงความคิดเห็น
วิพากษ์วิจารณ์การเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม
ทางการเมือง

สมมติฐานข้อที่ 3.3 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทการให้ความรู้ด้านการเมือง
ของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

สมมติฐานข้อที่ 3.4 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทด้านการกระตุ้นให้เกิดความ
สนใจการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

สรุปผลการศึกษาปริมาณการนำเสนอประเภทของเนื้อหาข่าว ในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

พบว่า ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2547 รายการข่าวเช้าไอทีวี นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอื่น ๆ มากที่สุด โดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 167 นาที คิดเป็นร้อยละ 28.69 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2547 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอุบัติเหตุ และภัยพิบัติมากที่สุด โดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 198.5 นาที คิดเป็นร้อยละ 17.96 และเดือน มกราคม พ.ศ. 2548 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทการเมืองมากที่สุด โดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 150 นาที คิดเป็นร้อยละ 36.23

เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2547 รายการเรื่องเล่าเช้านี้ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรมมากที่สุด โดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 177 นาที คิดเป็นร้อยละ 32.24 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2547 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรม มากที่สุด โดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 264 นาที คิดเป็นร้อยละ 23.และเดือน มกราคม พ.ศ. 2548 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทการเมืองมากที่สุด โดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 147 นาที คิดเป็นร้อยละ 32.31

เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2547 รายการเช้าวันนี้ที่เมืองไทย นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอื่น ๆ มากที่สุด โดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 130 นาที คิดเป็นร้อยละ 28.70 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2547 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอื่น ๆ มากที่สุด โดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 283 นาที คิดเป็นร้อยละ 34.10 และเดือน มกราคม พ.ศ. 2548 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอื่น ๆ มากที่สุด โดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 166 นาที คิดเป็นร้อยละ 34.87

เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2547 รายการข่าวภาคเช้าช่อง7 นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรมมากที่สุด โดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 98 นาที คิดเป็นร้อยละ 27.0 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2547 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทการเมือง มากที่สุด โดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 185 นาที คิดเป็นร้อยละ 27.78 และเดือน มกราคม พ.ศ. 2548 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทการเมืองมากที่สุด โดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 118 นาที คิดเป็นร้อยละ 38.94

เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2547 รายการคุยคุ้ยข่าว (จ.-ศ.) นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรมมากที่สุด โดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 125 นาที คิดเป็นร้อยละ 43.10 รองลงมา ในเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2547 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรม มากที่สุด โดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 201.5 นาที คิดเป็นร้อยละ 36.11 และเดือน มกราคม พ.ศ. 2548 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทการเมืองมากที่สุด โดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 106 นาที คิดเป็นร้อยละ 46.09

เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2547 รายการเรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรมมากที่สุดที่มีปริมาณรวมทั้งสิ้น 72 นาที คิดเป็นร้อยละ 55.82 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2547 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรม มากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 152 นาที คิดเป็นร้อยละ 37.72 และเดือน มกราคม พ.ศ. 2548 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทการเมืองมากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 70 นาที คิดเป็นร้อยละ 27.78

เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2547 รายการคุยคุ้ยข่าว (ส.-อา.) นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรมมากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 72 นาที คิดเป็นร้อยละ 40.91 ในเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2547 ทางรายการ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรมมากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 136 นาที คิดเป็นร้อยละ 38.97 และเดือน มกราคม พ.ศ. 2548 ทางรายการนำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทการเมืองมากที่สุดโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 70 นาที คิดเป็นร้อยละ 32.11

จากการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง" เมื่อพิจารณาผลการศึกษา การทดสอบสมมติฐาน ประกอบกับ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่นำมาอ้างอิงในการศึกษา พบว่ามีประเด็นที่น่าสนใจ ที่จะนำมาอภิปรายผล ได้ดังต่อไปนี้

อภิปรายผลการวิจัย

พฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่าง

พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ถึง 2 – 3 ครั้ง ต่อวัน เนื่องจากคุณลักษณะเฉพาะของสื่อโทรทัศน์เองที่สามารถเข้าถึงผู้รับได้เป็นจำนวนมาก สามารถกระจายข้อมูลข่าวสารได้ถึงผู้ชมอย่างรวดเร็ว โดยการนำเสนอด้วยปริมาณและความถี่สูง ในช่วงที่เก็บข้อมูลนั้น รายการประเภทดังกล่าวกำลังได้รับความนิยม ซึ่งออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์แบบไม่คิดค่าใช้จ่ายในการรับชม (ฟรีทีวี) ทุกวันจันทร์ – อาทิตย์ มีทั้งช่วงเวลา เช้า สาย และค่ำ นักศึกษาส่วนใหญ่จึงสามารถรับชมได้หลายครั้งต่อวัน

รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์มีช่วงเวลาในการออกอากาศส่วนใหญ่เป็นช่วงเช้า ประมาณ 08.00 น. แต่ช่วงเวลาที่นักศึกษาส่วนใหญ่รับชมรายการเป็นช่วงเวลาค่ำ คือ 21.00 – 22.00 น. ช่วงเวลาดังกล่าวไม่ตึงจนเกินไปในการติดตามรับชมรายการ และกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจึงไม่สะดวกในการรับชมช่วงเช้าซึ่งต้องศึกษาเล่าเรียน จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาโดยส่วนใหญ่รับชมรายการต่อครั้งเป็นระยะเวลา 31 – 60 นาทีขึ้นไป ทั้งนี้อธิบายได้จากกรนำเสนอรายการในรูปแบบต่าง ๆ อย่างน่าสนใจ เช่น การรายงานข่าวสลับกับการสนทนา โดยเฉพาะการนำเสนอข่าวเหตุการณ์ประจำวันจากหน้าหนังสือพิมพ์ ให้ผู้ชมรายการร่วมส่งข้อความทางโทรศัพท์มือถือเข้ามาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นปัญหาสถานการณ์บ้านเมืองที่เกิดขึ้น ทำให้นักศึกษาไม่รู้สึกเบื่อแม้ว่าจะเป็นรายการข่าว ซึ่งสอดคล้องกับการที่นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมรับชมรายการมากกว่า 4 เดือน

ประเด็นข่าวในรายการที่นักศึกษาเข้าชมมากที่สุดในอันดับ 1 คือ ข่าวหรือเหตุการณ์ประจำวันที่เกิดขึ้นในสังคม สามารถอธิบายได้ด้วยแนวคิดของ McQuail, Blumber and Brown¹ และ Mccombs and Becker² สรุปได้ว่าหนึ่งในตัวแปรความต้องการที่ผู้รับสารต้องการจากสื่อ โทรทัศน์ คือ ความต้องการสารสนเทศ ด้านเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตัวเอง สภาพปัจจุบันที่อยู่รอบตัว สังคม และโลก และเหตุผลที่นักศึกษาเข้าชมรายการมากที่สุดในอันดับ 1 คือ เพื่อต้องการติดตามข่าวสารประจำวัน จะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับแนวคิดกระบวนการเลือกสรร หรือเลือกรับสาร ของ Klapper³ ที่กล่าวไว้ว่า ประชาชนจะเลือกรับสารที่สอดคล้องกับความคิดเห็นและความสนใจของตน ซึ่งบทบาทหน้าที่หลักของรายการก็คือ การนำเสนอข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประจำวันนั่นเอง

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ในภาพรวมว่า ไม่แน่ใจต่อการรายงานข่าวสารการเมือง การแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์การเมือง การให้ความรู้ด้านการเมือง และการกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมือง

ในประเด็นแรกผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า ด้วยรูปแบบของรายการที่มีลักษณะการรายงานข่าวสารเป็นหลักโดยผสมผสานกับการสนทนา การวิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น ต่อประเด็นต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้น เป็นสิ่งที่ทำให้บทบาทของรายการด้านการเมืองไม่ชัดเจน และด้วยการนำเสนอข่าวของรายการเองที่นำเสนอข่าวสารประจำวันเป็นหลัก ข่าวสารการเมืองที่นำเสนอผ่านรายการจึงเป็นเรื่องสถานการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งในขณะที่ทำการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2547 - มกราคม พ.ศ. 2548 นั้น ในช่วงที่ผ่านมามีเหตุการณ์ทาง

¹ Denis McQuail, Jay G. Blumber, and JR. Brown. The Television Audience: A revised Perspective in Sociology of Mass Communication (Harmondsworth: Penguin, 1972), pp. 135-165.

² Maxwell E. Mccomb and Lee B. Becker, Using Mass Communication Theory (New Jersey: Prentice-Hall, 1979), pp. 51-52.

³ Joseph T. Klapper, Mass Communication Research : An Old Road Resurveyed (Indianapolis: Boff-Merill, 1958), pp. 19-25.

การเมืองที่น่าสนใจ ได้แก่ นายกรัฐมนตรีขอความร่วมมือจากประชาชนทุกภาคทั่วประเทศร่วมกันพัฒนาสภาพเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ประชาชน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เหตุการณ์การหาเสียงเลือกตั้ง ส.ส.ที่จะมีขึ้นในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548 คณะรัฐบาลเดินทางไปประชุมกรม.สัญจรนอกสถานที่ พร้อมกับวางนโยบายและงบประมาณจำนวนมากเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในภูมิภาคต่าง ๆ และ การที่นายกรัฐมนตรีพร้อมด้วยคณะรัฐมนตรีกระทรวงต่าง ๆ แก้ไขปัญหาพร้อมวางนโยบายอย่างเร่งด่วนกรณีประชาชนภาคใต้แถบชายฝั่งทะเลอันดามันประสบกับกรณีพิบัติภัย 'สึนามิ' เป็นต้น ดังนั้นความคิดเห็นของนักศึกษาจึงสอดคล้องกับบทบาทของรายการด้านการเมืองที่น่าเสนอข่าวเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวทางการเมืองที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เมื่อพิจารณาจากข้อคำถามที่น่าสนใจ ดังนี้

บทบาทด้านการรายงานข่าวสารการเมือง ในคำถามข้อ 1 มีผู้ตอบ "เห็นด้วย" ร้อยละ 51 ว่า การรับชมรายการ ทำให้ทราบการทำงาน การแก้ไขปัญหาของรัฐบาล โดยตลอด และในข้อ 5 มีผู้ตอบ "ไม่เห็นด้วย" ร้อยละ 36.5 ว่า การรับชมรายการทำให้ทราบข่าว ด้านนโยบายการหาเสียงของพรรครัฐบาล โดยตลอด เป็นต้น

บทบาทด้านการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ การเมือง ในคำถามข้อ 1 มีผู้ตอบ "เห็นด้วย" ร้อยละ 62.75 ว่า รายการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ การทำงาน การแก้ไขปัญหาของรัฐบาล และในข้อ 9 มีผู้ตอบ 'เห็นด้วย' ร้อยละ 55.3 ว่า รายการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ ผู้สมัคร ส.ส.เขตต่าง ๆ เป็นต้น

บทบาทการให้ความรู้ด้านการเมือง ในคำถามข้อ 3 มีผู้ตอบ "เห็นด้วย" ร้อยละ 51.5 ว่า การรับชมรายการทำให้ได้ความรู้ด้านการทำงานของรัฐสภา (ประชุมสภา ส.ส., ส.ว.) และ ในข้อ 4 มีผู้ตอบ "ไม่เห็นด้วย" ร้อยละ 47.0 ว่าการรับชมรายการ ทำให้ไม่ได้รับความรู้เรื่องการเมืองไทยในปัจจุบัน เป็นต้น

สำหรับบทบาทด้านการกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมือง ในคำถามข้อ 9 มีผู้ตอบ "เห็นด้วย" ร้อยละ 51.51 ว่า การรับชมรายการทำให้ สนใจ นโยบาย การหาเสียงของพรรครัฐบาล และในข้อ 12 มีผู้ตอบว่า "ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง" ร้อยละ 40.81 ว่า การรับชมรายการทำให้ไม่อยากจะเลือกตั้ง ส.ส..

ข้อคำถามต่าง ๆ ที่กล่าวมาล้วนเป็นการตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องกับข่าวสาร เหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นเด่นชัดในปัจจุบัน ดังนั้น คำตอบที่ได้จะเป็นไปในแนวทางที่ชัดเจน คือ นักศึกษาสามารถตอบได้ว่า เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย จากการที่ผู้วิจัยได้พยายามพิจารณาข้อคำถามพื้นฐานเกี่ยวกับกระบวนการทางการเมืองของไทย ที่ปรากฏในรายการเพื่อประมวลผล

ประกอบกันไปด้วย เมื่อสังเกตจากข้อคำถามดังกล่าว นักศึกษาส่วนใหญ่จะตอบว่า “ไม่แน่ใจ” ซึ่งการตอบคำถามในลักษณะนี้มีปรากฏเป็นส่วนใหญ่ในการวิจัย เช่น ข้อคำถามเกี่ยวกับ การทำงานของฝ่ายค้า และพรรคการเมืองอื่น ๆ และการทำงานของ กต. ส.ว. โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่น (ก้านัน, ๒๒๕.)

ประเด็นที่สอง ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า เป็นผลเนื่องมาจากความสนใจรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของนักศึกษาเองด้วย ซึ่งการที่นักศึกษา ตอบว่า “ไม่แน่ใจ” ทั้งที่มีพฤติกรรมการรับชมรายการ ทั้งความถี่ ระยะเวลา และการติดตามชมรายการที่ค่อนข้างสูง แม้ว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวเหตุการณ์ทางการเมืองจะถูกพัฒนาทำให้น่าสนใจมากกว่าในอดีต แต่ประเด็นข่าวในรายการที่นักศึกษารับชมมากที่สุดในอันดับ 1 คือ ข่าวหรือเหตุการณ์ประจำวันที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับเหตุผลที่นักศึกษารับชมรายการมากที่สุดในอันดับ 1 คือ เพื่อต้องการติดตามข่าวสารประจำวัน มากกว่าที่จะเจาะจงรับชมข่าวสารการเมืองลงไปเฉพาะเรื่อง

เมื่อพิจารณาจากปริมาณการนำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทต่าง ๆ ในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ประกอบการอภิปรายผลในส่วนนี้ จากการศึกษาพบว่า ทางรายการจะมีการนำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทการเมืองในระดับสูง สลับกันไปกับการนำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะข่าวประเภทอาชญากรรมจะพบว่าปรากฏอยู่ในอันดับต้น ๆ ผู้วิจัยจึงตั้งข้อสังเกตว่า เนื้อหาส่วนหนึ่งของการนำเสนอข่าวสารในรายการโดยส่วนใหญ่ นำมาจากข่าวหน้าหนึ่งหรือคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์รายวัน เป็นผลให้ข่าวที่ปรากฏในรายการโดยส่วนใหญ่มีเนื้อหาเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวัน คือ มีเนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรม การเมือง และข่าวประเภทอื่น ๆ ในปริมาณสูงกว่าเนื้อหาข่าวทั้งหมด

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อพิจารณาจากความบ่อยครั้งของกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า ในภาพรวม นักศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการทำกิจกรรมดังกล่าวโดยเฉลี่ย “นาน ๆ ครั้ง” อย่างไรก็ตามนักศึกษาโดยส่วนใหญ่เห็นว่าสื่อที่มีอิทธิพลในการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งมากที่สุด คือ สื่อโทรทัศน์ ขณะที่ในอนาคตคาดว่านักศึกษาจะมีส่วนร่วมทางการเมืองสูง เนื่องจากในข้อคำถามเกี่ยวกับความตั้งใจไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งส.ส. ในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548 นักศึกษาส่วนใหญ่ตอบว่าไปแน่ ๆ เพราะต้องการมีส่วนร่วมในการปกครอง สูงถึงร้อยละ 63.13

สำหรับกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งนักศึกษามีการทำกิจกรรมดังกล่าว "บ่อยครั้ง" หรือ "เป็นครั้งคราว" นั้น ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า เป็นกิจกรรมที่มีรูปแบบไม่เป็นทางการ และนักศึกษามีโอกาสที่จะทำกิจกรรมดังกล่าวได้มาก เช่น การติดตามข่าวสารทางการเมือง การพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ทางการเมือง ในทางกลับกันนักศึกษาอาจไม่สนใจการทำกิจกรรมทางการเมืองดังกล่าว เช่น การแสดงความคิดเห็นไปยัง สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรือมีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมน้อย เช่น การร่วมกิจกรรมการณรงค์ต่าง ๆ ทางการเมือง การสนับสนุนพรรคการเมืองนักการเมืองที่ชื่นชอบ การช่วยนักการเมืองพรรคการเมือง รณรงค์หาเสียง เป็นต้น

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 "ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์"

ผลจากการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกันจะมีพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน สาเหตุของความสัมพันธ์ในส่วนนี้ อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยที่เจาะจงว่าต้องเป็นนักศึกษาที่รับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์เท่านั้น อาจส่งผลให้ลักษณะภูมิหลังทางประชากร คือ เพศของนักศึกษา ไม่ส่งผลต่อการรับชมรายการ สอดคล้องกับ ศิริพร วุฒิทวี⁴ ซึ่งศึกษาพบว่า เพศของผู้ชมไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการข่าวภาคค่ำ

ลักษณะภูมิหลังทางสังคม ได้แก่ ชั้นปีที่ศึกษา จำนวนกลุ่มวิชา รัฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง ที่เคยหรือ กำลังศึกษา และลักษณะภูมิหลังทางเศรษฐกิจ คือ รายได้ครอบครัวของนักศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ สอดคล้อง

⁴ ศิริพร วุฒิทวี, "การสำรวจพฤติกรรมการรับชมและความพึงพอใจของผู้ชมใน กรุงเทพมหานคร ที่มีต่อรายการข่าวภาคค่ำ ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7," (วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัย คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542), น. 191.

กับการศึกษาวิจัยของ สาลินี หลีหะเจริญกุล⁵ ที่พบว่า ระดับการศึกษา และรายได้ครอบครัวของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง กลุ่ม อายุ 18 – 20 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่มีความสัมพันธ์กับการชมข่าวสารทางการเมืองเกี่ยวกับการเลือกตั้งจากสื่อโทรทัศน์

ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีลักษณะทางประชากรศาสตร์โดยส่วนใหญ่คล้าย หรือใกล้เคียงกันมาก ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตว่าช่วงที่ทำการเก็บข้อมูลกับนักศึกษา คือ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2547 – มกราคม พ.ศ. 2548 เป็นช่วงเวลาที่ใกล้เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548 สถานีโทรทัศน์ทุกสถานีต่างก็ให้ความสำคัญกับการรายงานข่าว ความเคลื่อนไหว เรื่องการเมืองและการหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองและผู้สมัคร ส.ส.เขตต่าง ๆ นอกจากนั้นยังมีเหตุการณ์ที่สำคัญระดับประเทศเกิดขึ้นอีก เช่น กรณีการร่วมใจกันพันก้นตึกภาพเพื่อส่งมอบแก่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยครั้งร้ายแรงที่เกิดขึ้นในประเทศไทยในวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2547 ประชาชนไทยต่างก็เฝ้าติดตามข่าวสารในประเด็นดังกล่าวตลอดทั้งวัน ในช่วงเวลาร่วมหนึ่งอาทิตย์รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ก็ได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบโดยใช้เวลาแทบทั้งหมดของรายการ 'เกาะติด' สถานการณ์ ติดตามรายงานข่าวความเสียหายและผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์บ้านเมืองที่สำคัญดังกล่าวซึ่งส่งผลต่อความสนใจของคนทั่วประเทศ อาจเป็นปัจจัยสำคัญส่วนหนึ่งที่ทำให้ไม่ว่านักศึกษาจะเป็น เพศชายหรือเพศหญิง ศึกษาอยู่ในชั้นปีใด ได้ศึกษากลุ่มวิชาด้านรัฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง หรือไม่ มีรายได้ครอบครัวมากน้อยเพียงใด ต่างก็ให้ความสนใจรับชมข่าวในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์โดยทั่วกัน

นักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ด้านความถี่และเวลาที่ติดตามรับชมรายการแตกต่างกัน แต่ นักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการแตกต่างกัน เช่น นักศึกษาที่มีอายุตั้งแต่ 18 – 20 ปี รั้อยละ 20.2 รับชมรายการระยะเวลา 31 - 60 นาทีขึ้นไป ในขณะที่นักศึกษาที่มีอายุตั้งแต่ 21-23 ปี รั้อยละ 23.8 รับชมรายการระยะเวลาเดียวกัน ผลที่ได้จากการทดสอบสมมติฐานส่วนนี้ อาจเป็นเพราะ

⁵ สาลินี หลีหะเจริญกุล, "พฤติกรรมการสื่อสาร ความรู้ ทักษะคนคิด และการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งทั่วไป ครั้งที่ 18 ของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกลุ่มอายุ 18 – 20 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร," (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539), น. บทคัดย่อ.

นักศึกษาที่อายุ 21 –23 ปี เป็นกลุ่มที่เริ่มจะเข้าสู่ช่วงของวัยทำงาน จึงอาจใช้ระยะเวลาเปิดรับข่าวสารที่มีผลต่อการดำรงชีวิตนานกว่านักศึกษาที่มีอายุน้อยกว่า สอดคล้องกับแนวคิดของปรมะ สตะเวทิน⁶ ที่ระบุลักษณะการใช้สื่อมวลชนของผู้ที่มีอายุแตกต่างกันว่า คนที่มีอายุมากมักจะใช้สื่อมวลชนเพื่อแสวงหาข่าวสารหนัก ๆ มากกว่า

ภูมิฐานะของนักศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ด้านระยะเวลา และเวลาที่ติดตามรับชมรายการ แต่ภูมิฐานะของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับความถี่ในการรับชมรายการ เช่น เมื่อเทียบจากนักศึกษาทั้งหมดที่มีความถี่ในการรับชมรายการ 2-3 ครั้งต่อวัน นักศึกษาซึ่งมีภูมิฐานะในกรุงเทพฯและปริมณฑล คิดเป็นร้อยละ 46.72 ขณะที่นักศึกษาที่มีภูมิฐานะในชนบทที่มีความถี่ในการรับชมแบบเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 53.28 จากจำนวนกลุ่มที่รับชมรายการ 2 –3 ครั้งต่อวัน อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีภูมิฐานะในต่างจังหวัด มีความต้องการรับชมข่าวสารเหตุการณ์ประจำวัน ประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งเนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ใกล้กับการลงสมัครรับเลือกตั้ง รายการสนทนาข่าวต่างมีการนำเสนอ นโยบาย การทำงานการแก้ไขปัญหาของรัฐบาล และนโยบายของพรรคการเมืองที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนที่อาศัยในต่างจังหวัดทุกภูมิภาค ข่าวเหตุการณ์ดังกล่าวจึงเป็นเรื่องใกล้ตัวนักศึกษาไปด้วย จะเห็นได้จากใจความสำคัญของเนื้อหาข่าวการเมืองที่ปรากฏในรายการ ได้แก่

17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 รายการข่าวเช้าไอทีวี เสนอข่าว "กรม.สัญญาที่จ.อุบลฯ นายกฯ ย้ำ อีก 4 ปีไม่มีคนจนล้นสุรูปด่วน ภัยแล้งภาคอีสาน ทุ่ม 2,00,000 ล้านบาทพัฒนาระบบน้ำ 8,120 ล้านบาท พื้นฟูเกษตรกร เน้นการพัฒนาการปลูกข้าว ทรัพยากรน้ำ การค้าชายแดน ยุทธศาสตร์ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร อำนาจเจริญ"

4 ธันวาคม พ.ศ. 2547 รายการเรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์ เสนอข่าว "เตรียมเสนอกรม.โครงการซ่อมบ้าน 1 หลัง 1 ตำบล แก่ประชาชน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้"

15 ธันวาคม พ.ศ. 2547 รายการเช้าวันนี้ที่เมืองไทย "เสนอกรม.ทุ่มงบพัฒนาจังหวัดตรัง 2,400 ล้านบาท พัฒนา การท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐานการลงทุน การค้า การแปรรูปยางพารา จัดตั้งระบบ "early warnnig" เตือนภัยในทุกพื้นที่ที่เสี่ยงต่ออุทกภัย "

⁶ ปรมะ สตะเวทิน, หลัคนิเทศศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ 10 (กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, 2546), น. 113-114.

20 ธันวาคม พ.ศ. 2547 ข่าวภาคเช้าช่อง 7 เสนอข่าว “นายกฯ ประกาศนโยบายแก้ไข ปัญหาความยากจนที่ ประจวบคีรีขันธ์ ประชาธิปัตย์แถลงนโยบาย ยกเลิกระบบผู้ว่าฯ CEO ยกเลิกหน่วยใต้ดิน ทวงคืนประเทศไทย 4 ประการ” เป็นต้น

สำหรับกลุ่มคณะที่ศึกษาของนักศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ในด้าน ความถี่ และระยะเวลาในการติดตามชมรายการ แต่กลุ่มคณะที่ศึกษาของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่ติดตามชมรายการ ผลจากการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในกลุ่มคณะสายสังคมศาสตร์มีระยะเวลาการรับชมรายการมากที่สุด เช่น นักศึกษากลุ่มคณะสายสังคมศาสตร์ที่ติดตามรับชมรายการมากกว่า 4 เดือน คิดเป็นร้อยละ 32.2 นักศึกษากลุ่มคณะสายมนุษยศาสตร์ที่มีเวลาติดตามรับชมเหมือนกัน คิดเป็นร้อยละ 19.0 และ นักศึกษากลุ่มคณะสายวิทยาศาสตร์ที่มีเวลาในการติดตามรับชมรายการเช่นเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 19.2 อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่ศึกษาในกลุ่มคณะสายสังคมศาสตร์ ได้แก่ คณะ เศรษฐศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะรัฐศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะ นิเทศศาสตร์ และคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน ได้สนใจติดตามรับชมข่าวเหตุการณ์ซึ่ง มีความเกี่ยวข้องกับหลักสูตร หรือเนื้อหาที่ศึกษา ซึ่งในรายการสนทนาข่าวเองก็ได้มีการจัด รูปแบบรายการเพื่อตอบสนองแก่ความสนใจของผู้ชมรายการ มีการนำเสนอข่าว การสนทนา แสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ ประเด็นทางการเมือง เศรษฐกิจ อาชญากรรม บันเทิง เป็นต้น

สมมติฐานข้อที่ 2 “พฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง”

จากการศึกษาพบว่า ความถี่ในการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนัก ศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในทิศทางบวกระดับปานกลาง ระยะเวลาในการรับชมรายการของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในทิศทางบวกระดับ ต่ำ แต่เวลาที่ติดตามรับชมรายการของนักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง เมื่อพิจารณาจากประเภทเนื้อหาข่าวในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ที่ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกไว้ พบว่า ในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2547 ทาง รายการโดยส่วนใหญ่ต่างได้มีการนำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรมและข่าวประเภทอื่น ๆ มากกว่าข่าวการเมือง เช่น รายการเรื่องเล่า เข้านี้ นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรมมากที่สุดโดยคิดเป็นร้อยละ 32.24 รายการ คู่ย์ คู่ย์ ข่าว (ส.-อา.) นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอาชญากรรม มากที่สุดโดยคิดเป็นร้อยละ 40.91 รายการข่าวเช้าไอทีวี นำเสนอ เนื้อหาข่าวประเภทอื่น ๆ มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 28.69

และในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2547 ประเทศไทยได้พบกับภัยจากคลื่นยักษ์ 'สึนามิ' แม้ว่าเหตุการณ์นี้จะเกิดขึ้นในช่วงปลายเดือน แต่ก็ปรากฏการณ์ที่ทำให้สถานีโทรทัศน์ต้องนำเสนอข่าวประเภทอุบัติเหตุและภัยพิบัติในปริมาณที่สูงมาก หนึ่งอาทิตย์แรกหลังจากเกิดเหตุ หลายสถานีได้ตัดรายการปกติเกือบทั้งหมดออกเพื่อนำเสนอข่าวดังกล่าว เมื่อพิจารณาจากเนื้อหาข่าวประเภทต่าง ๆ ที่ปรากฏในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ส่วนใหญ่ได้รายงานข่าวเหตุการณ์ครั้งนั้นแทนข่าวสารที่เกิดขึ้นในประจำวันไปในทิศทางและปริมาณใกล้เคียงกัน เช่น รายการเช้าวันนี้ที่เมืองไทย นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอุบัติเหตุและภัยพิบัติ คิดเป็นร้อยละ 13.98 รายการข่าวภาคเช้าช่อง 7 นำเสนอเนื้อหาข่าวดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 14.71 รายการเรื่องเล่าเช้านี้ นำเสนอเนื้อหาข่าวเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 13.30

ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2548 รายการข่าวเริ่มเข้าสู่สภาวะปกติ แต่ก็ยังมีรายงานข่าวความเคลื่อนไหวเหตุการณ์ 'สึนามิ' ไปในรูปแบบที่เริ่มเด่นชัดในเนื้อหาประเภทการเมือง, อาชญากรรม, ต่างประเทศ ฯลฯ เช่น ข่าวการชันสูตรศพที่วัดยานนาวา ข่าวลัทธิทรพีโจรกรรมในพื้นที่ที่ประสบภัย ข่าวหน่วยงานต่างประเทศให้ความช่วยเหลือประเทศไทย ข่าวรัฐบาล, คณะรัฐมนตรีกระทรวงต่าง ๆ ดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยและฟื้นฟูการท่องเที่ยว เป็นต้น และเมื่อถึงวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2548 ซึ่งเป็นวันแรกของการรับสมัคร ส.ส.ระบบบัญชีรายชื่อ และจับฉลากหมายเลขพรรค รายการสนทนาข่าวต่าง ๆ ก็นำเสนอเหตุการณ์ครั้งนี้โดยการถ่ายทอดสดเกาะติดสถานการณ์จากสถานที่รับสมัคร และวันที่ 10 - 14 ในเดือนเดียวกัน ก็มีการรับสมัคร ส.ส.ระบบเขต หลังจากนั้น การนำเสนอข่าวสารการเมืองโดยเฉพาะข่าวเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งก็มีปริมาณเพิ่มสูงขึ้น สอดคล้องกับปริมาณเนื้อหาข่าวประเภทการเมืองที่ปรากฏในเดือนนี้เมื่อเทียบกับเนื้อหาข่าวประเภทต่าง ๆ พบว่า โดยส่วนใหญ่รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ต่างมีการนำเสนอข่าวการเมืองในปริมาณสูงที่สุด เช่น รายการข่าวเช้าไอทีวีนำเสนอเนื้อหาข่าวการเมืองมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 36.23 รายการเรื่องเล่าเช้านี้ นำเสนอเนื้อหาข่าวการเมือง มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 32.31 รายการคุยคุ้ยข่าว (จ.-ศ.) นำเสนอข่าวการเมืองมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 46.09

จากการที่รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์โดยส่วนใหญ่ได้นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทอื่น ๆ และประเภทอาชญากรรมในเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 ในปริมาณมากที่สุด และการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับ 'สึนามิ' เป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้ข่าวต่าง ๆ ได้รับความสนใจน้อยลงในช่วงเดือนต่อมา อาจเป็นเหตุผลที่ทำให้เวลาในการติดตามรับชมรายการของนักศึกษาไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2548 เป็นช่วงเวลาของการรับสมัคร ส.ส.ระบบ

บัญญัติรายชื่อ และระบบเขต รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์โดยส่วนใหญ่รายงานข่าว การเมือง ในปริมาณที่สูงที่สุด ทำให้ประชาชนต่างก็มีความตื่นตัว และให้ความสนใจต่อข่าวการเมืองส่งผล ให้ความถี่และระยะเวลาในการรับชมรายการมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทาง การเมืองใน ทิศทางบวก

สมมติฐานข้อที่ 3 "ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทของ รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง"

จากการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทด้านรายงานข่าวสาร การเมือง และบทบาทการกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมืองของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในทิศทางบวกในระดับต่ำ

รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์มีการนำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทต่าง ๆ เพื่อ ตอบสนองความต้องการของผู้ชมรายการที่มีอยู่หลายกลุ่มด้วยกัน ข่าวการเมืองเป็นข่าวประเด็น หลักอีกประเภทหนึ่งที่ถูกนำเสนออย่างต่อเนื่อง แต่ละรายการจะเลือกประเด็นข่าวเหตุการณ์ ความ เคลื่อนไหวทางการเมืองที่สำคัญมารายงาน หัวข้อข่าวส่วนใหญ่ที่ถูกนำเสนอจึงคล้ายคลึง กัน จะมีแตกต่างกันบ้างในรายละเอียดลึกลงไป ซึ่งแล้วแต่มุมมอง วิเคราะห์ของฝ่ายข่าวว่าจะ หยิบยกประเด็นใดมานำเสนอ โดยเฉพาะในช่วงใกล้เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 รายการโดยส่วนใหญ่ต่างก็มีการนำเสนอข่าวการเมืองไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2547 – ธันวาคม พ.ศ. 2548 มีประเด็นทางการเมืองที่น่าสนใจจาก ตัวอย่างเนื้อหาข่าวที่ปรากฏในรายการต่าง ๆ ได้แก่ กรณีเหตุการณ์ความรุนแรงที่อำเภอตากใบ กรม.สัญญาญไปภาคอีสานแก้ไขปัญหาความแห้งแล้ง การพิบนกสันติภาพเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ แก่ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พรรคชาติไทยตั้ง "ซูวิทย์" เป็นผู้อำนวยการศูนย์ดูแล การเลือกตั้งกรุงเทพมหานคร ขึ้นเงินเดือน ส.ส. ส.ว . นายกฯ ปิดทำเนียบเลี้ยงส.ส.ฉลองเป็น รัฐบาลชุดแรกที่บริหารประเทศครบ 4 ปี ไทยรักไทยปรึกษา กกต.เลื่อนวันเลือกตั้งเร็วขึ้น กรม. สนองรับสั่งในหลวงออกมาตรการจัดระเบียบบพหรี และสถานบันเทิง นายกฯ เยือนจังหวัดตรัง เป็นต้น

จากตัวอย่างเนื้อหาข่าวดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการรายงานข่าวการเมืองที่เกิดขึ้น ประจำวันโดยส่วนใหญ่เป็นไปในรูปแบบข่าวการบริหารงาน การทำงานของคณะรัฐบาล ฝ่ายค้าน พรรคการเมืองต่าง ๆ และองค์กรกลางที่เกี่ยวข้องกับการเมือง โดยเฉพาะในช่วงเดือน มกราคม พ.ศ. 2548 ปริมาณข่าวการเมืองยิ่งเพิ่มสูงขึ้นและการรายงานข่าวเกี่ยวข้องกับ กระบวนการเลือกตั้งมากขึ้น เช่น ข่าวรับสมัครส.ส.ระบบเขต และระบบบัญชีรายชื่อ

ข่าวนโยบายของพรรคการเมืองต่าง ๆ จึงอาจส่งผลให้ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ในการรายงานข่าวสารการเมืองมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง จากการศึกษาศึกษาพบประเด็นที่น่าสนใจ ได้แก่ นักศึกษาโดยส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ารายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ทำให้ทราบข่าวการทำงาน การแก้ไขปัญหาของรัฐบาลโดยตลอด คิดเป็นร้อยละ 51.0 แต่ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่าการรับชมรายการทำให้ทราบข่าวเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่น(กำนัน, อบต.) โดยตลอด คิดเป็นร้อยละ 31.6 และผลการทดสอบสมมติฐานในส่วนนี้ยังได้สอดคล้องกับการศึกษาของ สุภาวดี เตียพิริยะกิจ⁷ ที่พบว่า บทบาทการรายงานข่าวสารการเลือกตั้งทางโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งของ เยาวชน อายุ 18 – 19 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร

ขณะเดียวกันด้วยลักษณะเฉพาะของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ที่นอกจากมีการรายงานข่าวสัมภาษณ์สดออกอากาศประกอบกัน การที่ผู้ดำเนินรายการสามารถนำข่าวเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น ประเด็นทางการเมือง มาสนทนาได้โดยทำให้ผู้ชมรายการไม่เบื่อ และรู้สึกเป็นกันเอง ก็เป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้ชมสนใจรับชมรายการ โดยเฉพาะในช่วงใกล้เลือกตั้งผู้ดำเนินรายการก็ได้พูดคุยชวนผู้ชมรายการให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ ประกอบกับรูปแบบการนำเสนอข่าวที่มีการคัดเลือกหัวข้อข่าวจากหนังสือพิมพ์รายวันหลายฉบับ ซึ่งถูกกลั่นกรองมาก่อนแล้วว่าเป็นส่วนที่สำคัญก็ยิ่งตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มผู้ชม โดยผลจากการศึกษาพบว่าเหตุผลส่วนหนึ่งที่นักศึกษารับชมรายการสนทนาข่าวโทรทัศน์เพราะนำเสนอมุมมองที่หลากหลายองค์ประกอบของรายการที่กล่าวมาจึงอาจเป็นส่วนสำคัญทำให้ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทการของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ในด้านกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมืองมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง จากการศึกษาศึกษาพบว่ามีประเด็นที่น่าสนใจ เช่น นักศึกษาส่วนใหญ่ เห็นด้วย ว่ารายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ทำให้เห็นความสำคัญของการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย คิดเป็นร้อยละ 50.0 และส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยที่ว่า รายการทำให้สนใจกับผลงาน โครงการต่างๆ ของรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 34.92

⁷ สุภาวดี เตียพิริยะกิจ, "ความพึงพอใจต่อรูปแบบการนำเสนอและเนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2538 ของเยาวชนอายุ 18-19 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร," (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539), น. บทคัดย่อ.

บทบาทด้านการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ และบทบาทในการให้ความรู้ด้านการเมือง ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ความสัมพันธ์ในส่วนนี้อาจมีสาเหตุมาจากประเด็นที่ว่า โดยส่วนใหญ่ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกรในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์เอง เป็นผู้ที่ย่างงานข่าวการเมืองไปพร้อมกับการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์การเมือง ซึ่งไม่ได้เป็นไปในลักษณะของการวิเคราะห์ ตามหลักการ ทฤษฎี หรือจากความคิดเห็นของนักวิชาการ หรือผู้ทรงคุณวุฒิด้านที่เกี่ยวข้อง ในบางครั้งนักศึกษาจึงอาจรู้สึกว่าคุณดำเนินรายการอาจใส่ความรู้สึกส่วนตัวลงไป หรือแสดงความคิดเห็นอย่างไม่เป็นกลางในทางการเมือง เช่น ความคิดเห็นของนักศึกษาในส่วนของข้อเสนอแนะ การนำเสนอ การสนทนา ข่าวสารการเมืองในรายการ พบว่า ควรนำเสนอข่าวสารการเมืองทั้งฝ่ายรัฐบาล และฝ่ายอื่น ๆ อย่างเป็นกลาง คิดเป็นร้อยละ 44.50 เป็นต้น

สาเหตุดังกล่าวจึงอาจเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อบทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ด้านแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์การเมือง ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง จากการศึกษาในส่วนนี้พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ เช่น นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยที่รายการสนทนาข่าว แสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ การทำงาน การแก้ไขปัญหาของรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 62.8 และส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า รายการได้แสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์การเมืองท้องถิ่น (ก้านัน, อบต.) โดยตลอด คิดเป็นร้อยละ 40.6

และด้วยรูปแบบของรายการ ส่วนใหญ่จะเป็นการนำเสนอข่าวสารที่เป็นความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ในแต่ละวันเป็นหลัก รายการจึงมีบทบาทในการให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายการบริหารงาน การทำงาน ของฝ่ายต่าง ๆ ทางการเมืองที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน แต่มิได้เน้นการให้ความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวกับโครงสร้าง ระบบ และแบบแผนทางการเมือง ซึ่งเป็นรูปแบบที่โดยส่วนใหญ่พบได้จากรายการวิเคราะห์ข่าวและเหตุการณ์บ้านเมือง ผู้ชมรายการและนักศึกษาจึงได้รับความรู้ทางการเมืองในบางประเด็น จากที่กล่าวมาอาจเป็นเหตุผลในการอธิบายได้ว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ในการให้ความรู้ด้านการเมืองไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง อย่างไรก็ตามรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์บางรายการได้เพิ่มช่วงการนำเสนอ นอกจากการนำเสนอข่าวการเมืองตามปกติในช่วงเวลาใกล้การเลือกตั้ง เช่น ช่วง "ยึดสภาผู้แทน '48" ในรายการข่าวเช้าไอทีวี และ ช่วง "รู้ไว้ก่อนกาบัตร" ในรายการข่าวภาคเช้าช่อง 7 และผลจากการศึกษาพบประเด็นที่น่าสนใจ ได้แก่ นักศึกษาเห็นด้วยว่าการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ทำให้ได้รับความรู้ในการเลือกตั้งผู้ว่าท.ฯ ครั้งที่

ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 59.75 ขณะที่นักศึกษาส่วนใหญ่ ไม่แน่ใจว่ารายการทำให้ได้รับความรู้ เรื่องการเมืองท้องถิ่น (ก้านัน, อปต.) จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 36.34

จึงสามารถสรุปผลการศึกษาที่พบได้ว่า บทบาทรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ซึ่งมีหน้าที่นำเสนอข่าวสารการเมืองในด้าน การรายงานข่าวสารการเมือง (Information) การแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์การเมือง (Editorial) การให้ความรู้ด้านการเมือง (Education) และการกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมือง (Mobilization) ในความคิดเห็นของนักศึกษาโดยภาพรวม อยู่ในระดับที่ “ไม่แน่ใจ” บทบาทของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ด้านการเมืองดังกล่าวในความคิดเห็นของนักศึกษาจึงเป็นไปอย่างไม่ชัดเจนหรือไม่เต็มที่นัก ทั้งที่นักศึกษามีพฤติกรรม การรับชมรายการในระดับสูง และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทรายการกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น พบว่า บทบาทด้านการรายงานข่าวสารการเมือง และบทบาทการกระตุ้นให้เกิดความสนใจทางการเมืองนั้นมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง บทบาทดังกล่าวของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ในความคิดเห็นของนักศึกษา จึงมีส่วนช่วยพัฒนาการเมืองในสังคมยุคปัจจุบันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้เปิดโอกาสให้คนทุกระดับมีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการส่งเสริมพัฒนาการด้านการเมืองการปกครองของนักศึกษา ซึ่งเป็นพลเมืองที่ต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการการปกครองแห่งระบอบประชาธิปไตยทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ

ข้อเสนอแนะโดยทั่วไป

1. ผลที่ปรากฏจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า พฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ของนักศึกษา ด้านความถี่และระยะเวลาในการรับชมรายการ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง แสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันยังคงมีรายการโทรทัศน์ที่ทำหน้าที่ของสื่อมวลชนที่มีต่อการเมืองอย่างไม่เปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตที่มีผู้ได้ทำการศึกษา เมื่อแบ่งแยกการศึกษาเรื่องบทบาทไปในด้านต่าง ๆ พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทหน้าที่ของรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ด้านการรายงานข้อมูลข่าวสาร และด้านการกระตุ้นให้เกิดความสนใจการเมืองมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ประกอบกับลักษณะเฉพาะของรูปแบบรายการที่มีความเป็นกันเอง ทำให้ผู้ชมไม่รู้สึกละอาย และนำเสนอมุมมองที่หลากหลาย จึงนับเป็นรูปแบบใหม่ในอีกช่องทางการสื่อสารหนึ่งซึ่งส่งผลให้กลุ่มนักศึกษาเกิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง หน่วยงาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางการเมือง อาจนำจุดเด่นดังกล่าวของรายการมาปรับใช้ในการผลิตสื่อ หรือนำผลการวิจัยในส่วนนี้มาอ้างอิงในการพัฒนากลยุทธ์เพื่อการรณรงค์ให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองต่อไป

2. ในด้านการเลือกตั้ง พบว่า นักศึกษาคิดว่าสื่อโทรทัศน์เป็นสิ่งที่มียุทธพลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งมากที่สุด และนักศึกษามีความตั้งใจไปใช้สิทธิ์โดยให้เหตุผลว่า เพราะต้องการมีส่วนร่วมในการปกครองเป็นจำนวนมากที่สุด เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงจิตสำนึกที่ดีของนักศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กกต. ควรพิจารณาประเด็นนี้เพื่อการรณรงค์การใช้สิทธิ์เลือกตั้งให้ได้ประสิทธิภาพที่สุด เพราะการเริ่มปลูกฝังจิตสำนึกเป็นแนวทางที่ดีในการพัฒนาเพื่อเกิดผลในระยะยาว

3. การทำกิจกรรมทางการเมืองของกลุ่มนักศึกษาโดยเฉลี่ยถือว่าอยู่ในระดับ "นาน ๆ ครั้ง" เหตุผลส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากนักศึกษามีโอกาสน้อยหรือไม่มีโอกาสในการได้เข้าร่วมการทำกิจกรรมดังกล่าว สถาบันใกล้ตัว อันได้แก่ สถานศึกษา จึงควรจัดกิจกรรมหรือหลักสูตรเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจ เห็นความสำคัญ ตระหนักถึงบทบาทตนเองในการมีส่วนร่วม เช่น การเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้โต้แย้ง แสดงความคิดเห็น การสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาความคิด พฤติกรรม การแสดงออกต่าง ๆ ทางการเมือง นอกเหนือจากการใช้สิทธิ์เลือกตั้ง อันจะนำไปสู่การเป็นประชาชนที่มีคุณภาพในการปกครองระบอบประชาธิปไตยต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษานักศึกษาที่รับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ จึงควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับนักศึกษาที่ไม่ได้รับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ หรือรับชมรายการข่าวประเภทอื่น ๆ เพื่อพิจารณาว่ามีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองหรือไม่ และแตกต่างกันอย่างไร

2. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทรายการและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาทั้งในสถานศึกษาเอกชน ภาครัฐ ทั้งในเขตเมืองและชนบท เพื่อจะได้ทราบถึงความคิดเห็นของเยาวชนกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม ในมุมมองที่กว้างขึ้น

3. ควรเพิ่มการศึกษาวิจัยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงลึกในบทบาทด้านต่าง ๆ ของรายการ อันได้แก่ บทบาทด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร บทบาทด้านแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ บทบาทในการให้ความรู้ และบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดความสนใจด้านการเมือง เพื่อพิจารณาประกอบกับการวิจัยในส่วนของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทรายการดังกล่าวว่ามีความสอดคล้อง เป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่ เพิ่มความชัดเจนในบทบาทที่แท้จริงของสื่อโทรทัศน์ในการพัฒนาทางการเมือง

4. เนื่องจากผู้ดำเนินรายการเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้ผู้ชมสนใจรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ และเป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการสื่อสาร ในโอกาสต่อไปจึงควรได้มีการศึกษาแบบเจาะลึกว่าสื่อบุคคลดังกล่าวมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาหรือไม่

5. จากการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ พบว่า ตัวแปรทางด้านประชากรศาสตร์โดยส่วนใหญ่ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการรับชมรายการ จึงควรมีการศึกษาตัวแปรด้านจิตวิทยา เช่น ความคิด ค่านิยม ความเชื่อ การเล็งดู จะมีส่วนในพฤติกรรมการรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์หรือไม่ และส่งผลอย่างไร

ภาคผนวก

ผนวก ก

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครต่อบทบาทของ
รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

คำชี้แจง

แบบสอบถามที่ท่านได้รับนี้ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัย
ระดับปริญญาโท คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จะสามารถสำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความร่วมมือที่ดีจากท่าน
ในเรื่องข้อมูล จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วน

ขอรับรองว่าข้อมูลในแบบสอบถามที่ท่านตอบมาจะเป็นความลับ และจะนำไปใช้
เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยนี้เท่านั้น

- ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ -

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทางประชากร

โปรดใส่เครื่องหมาย ลงใน () และกรอกข้อความลงในช่องว่าง

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ภูมิลำเนาของท่าน จังหวัด.....

4. คณะที่ท่านกำลังศึกษา.....

สาขา/ภาควิชา.....

5. ชั้นปีที่ศึกษา

() ปี 1

() ปี 2

() ปี 3

() ปี 4

6. ขณะศึกษาในสถาบันแห่งนี้ ท่านศึกษาวิชาเกี่ยวกับ รัฐศาสตร์ หรือ การเมืองการปกครอง
ทั้งในระหว่างประเทศ ระดับประเทศ และท้องถิ่น รวมทั้งสิ้น วิชา

7. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน

() ต่ำกว่า 20,000 บาท

() 20,001 – 25,000 บาท

() 25,001 – 30,000 บาท

() 30,001 – 45,000 บาท

() 45,001 – 50,000 บาท

() 50,001 บาท ขึ้นไป

ส่วนที่ 2 พฤติกรรม การรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

โปรดใส่เครื่องหมาย \checkmark ลงใน () และกรอกหมายเลขลงในช่องว่าง

8. ท่านชมรายการสนทนาข่าวรายการใดบ้าง (โปรดเลือกตอบโดยเรียงลำดับ เพียง 3 ข้อ จากมากไปน้อย โดยใส่หมายเลข เริ่มจาก 1-3)

- () ข่าวเช้าไอทีวี
- () เรื่องเล่าเช้านี้
- () เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์
- () เข้าวันนี้ที่เมืองไทย
- () ข่าวภาคเช้า ช่อง 7
- () คู่คุยข่าว (จ.-ศ.)
- () คู่คุยข่าว (ส.-อา.)

9. ท่านรับชมรายการสนทนาข่าวโทรทัศน์ในช่วงเวลาใดมากที่สุด

- () เช้า 06.00 – 08.30 น.
- () บ่าย 12.01 – 13.00 น.
- () 21.00 – 22.00 น.
- () หลัง 22.00 น.

10. ท่านชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์บ่อยครั้งเพียงใด (เลือกตอบ 1 ข้อ)

() เดือนละครั้ง	() 2 - 3 ครั้ง/เดือน
() 5 - 7 ครั้ง/สัปดาห์	() 2 - 4 ครั้ง/สัปดาห์
() 2 - 3 ครั้ง/วัน	() 4 - 5 ครั้ง/วัน

11. ท่านรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ในแต่ละครั้งนานเท่าใด (เลือกตอบ 1 ข้อ)

() 31 - 60 นาที ขึ้นไป	() 21 - 30 นาที
() 11 - 20 นาที	() 5 - 10 นาที

12. ท่านติดตามชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์มานานเพียงใด (เลือกตอบ 1 ข้อ)
- () น้อยกว่า 1 เดือน () 1 - 2 เดือน
 () 3 - 4 เดือน () มากกว่า 4 เดือน
13. ท่านติดตามชมประเด็นข่าวใดบ้าง ในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ (โปรดเลือกตอบ โดยเรียงลำดับ เพียง 3 ข้อ จากมากไปน้อย โดยใส่หมายเลข เริ่มจาก 1-3)
- () ข่าว/ ประเด็นปัญหา/ เหตุการณ์ประจำวัน ที่เกิดขึ้นในสังคม
 () รัฐบาล/ การเมือง
 () เศรษฐกิจ
 () อาชญากรรม
 () กีฬา
 () ข่าวต่างประเทศ
 () อื่น ๆ โปรดระบุ
14. เหตุผลที่ท่านรับชมรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ (โปรดเลือกตอบโดยเรียงลำดับ เพียง 3 ข้อ จากมากไปน้อย โดยใส่หมายเลข เริ่มจาก 1-3)
- () รูปแบบของรายการ น่าสนใจ
 () รวดเร็ว ทันเหตุการณ์
 () ผู้ประกาศ หรือผู้ดำเนินรายการมีความน่าเชื่อถือ และน่าสนใจ
 () เนื้อหาข้อมูลข่าวสาร มีความถูกต้อง ชัดเจน
 () นำเสนอมุมมองที่หลากหลาย
 () เพื่อติดตามข่าวสารประจำวัน
 () ต้องการทราบประเด็นปัญหาสังคม/เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
 () เพื่อนำเรื่องราวไปสนทนากับผู้อื่น
 () เพื่อประกอบการศึกษา เช่น ทำรายงาน
 () ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
 () เพื่อเป็นการผ่อนคลายความเครียด
 () อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ตอบบทบาทของรายการ
สนทนาข่าวทางโทรทัศน์

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓/ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่าน

รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ได้ทำให้ท่าน	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
1. ทราบข่าว การทำงาน การแก้ไขปัญหาของรัฐบาล โดยตลอด					
2. ทราบข่าว ผลงาน โครงการต่างๆ ของรัฐบาล ไม่บ่อยนัก					
3. ทราบข่าว การทำหน้าที่ตรวจสอบรัฐบาลของฝ่ายค้าน โดยตลอด					
4. ทราบข่าว ความเคลื่อนไหว นโยบายของพรรคการเมืองอื่น ๆ ไม่บ่อยนัก					
5. ทราบข่าว การทำงาน ของส.ว. โดยตลอด					
6. ทราบข่าว การทำงาน ของส.ส./ประชุมสภา ไม่บ่อยนัก					
7. ทราบข่าว การทำงาน ของ กกต. โดยตลอด					
8. ทราบ ข่าว การเลือกตั้ง ส.ส. (วันที่ 6 ก.พ. '48) ไม่บ่อยนัก					
9. ทราบข่าว เกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่น (กำนัน, อบต.) โดยตลอด					
10. ทราบ ข่าว ด้านนโยบาย / การหาเสียงของพรรครัฐบาล ไม่บ่อยนัก					
11. ทราบ นโยบาย การหาเสียงของพรรคฝ่ายค้าน/ พรรคอื่น ๆ โดยตลอด					
12. ทราบ ข่าว การลงสมัคร ส.ส. ห้องที่ต่าง ๆ ไม่บ่อยนัก					

รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ได้ทำหน้าที่	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
1. แสดงความคิดเห็น/วิพากษ์วิจารณ์ การทำงาน การแก้ไข ปัญหาของรัฐบาล					
2. แสดงความคิดเห็น/วิพากษ์วิจารณ์ ผลงาน โครงการต่าง ๆ ของรัฐบาลไม่บ่อยนัก					

รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ได้ทำหน้าที่	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย ยิ่ง
3. แสดงความคิดเห็น / วิพากษ์วิจารณ์ การทำหน้าที่ตรวจสอบ รัฐบาลของฝ่ายค้าน โดยตลอด					
4. แสดงความคิดเห็น / วิพากษ์วิจารณ์ ความเคลื่อนไหว/ นโยบาย ของพรรคการเมืองอื่น ๆ ไม่บ่อยนัก					
5. แสดงความคิดเห็น/วิพากษ์วิจารณ์ การทำงาน ของ ส.ว.					
6. แสดงความคิดเห็น/วิพากษ์วิจารณ์ การทำงานของส.ส./การ ประชุมสภา ไม่บ่อยนัก					
7. แสดงความคิดเห็น/วิพากษ์วิจารณ์ การดูแลการเลือกตั้งของ กกต.					
8. แสดงความคิดเห็น/วิพากษ์วิจารณ์ การเมืองท้องถิ่น (กำนัน, อบต.) ไม่บ่อยนัก					
9. แสดงความคิดเห็น/วิพากษ์วิจารณ์ ผู้สมัคร ส.ส.เขตต่าง ๆ					
10. แสดงความคิดเห็น/วิพากษ์วิจารณ์ การเลือกตั้ง ส.ส. ครั้งนี้ ไม่บ่อยนัก					
11. แสดงความคิดเห็น/วิพากษ์วิจารณ์ นโยบาย การหาเสียง ของพรรคฝ่ายค้านและพรรคอื่น ๆ					
12. แสดงความคิดเห็น/วิพากษ์วิจารณ์ นโยบาย การหาเสียง ของพรรค รัฐบาล ไม่บ่อยนัก					

รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ทำให้ท่าน ได้/ไม่ได้ ความรู้ ดังนี้	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย ยิ่ง
1. ได้ความรู้ ในการทำงานของรัฐบาล (ประชุมกรม., กรม.สั่งจจร)					
2. ไม่ได้รับความรู้ เรื่องการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล					
3. ได้ความรู้ ด้านการทำงานของรัฐสภา (ประชุมสภา ส.ส., ส.ว.)					
4. ไม่ได้รับความรู้ เรื่องการเมืองไทยในปัจจุบัน					
5. ได้ความรู้ เรื่องการเมืองท้องถิ่น (กำนัน, อบต.)					
6. ไม่ได้ความรู้ ในการทำงาน ด้านการเลือกตั้ง ของกกต.					
7. ได้รับความรู้เรื่อง การเลือกตั้ง ผู้ว่าฯ กทม. ครั้งที่ผ่านมา					

รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ทำให้ท่าน ได้/ไม่ได้ ความรู้ ดังนี้	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
8. ไม่ได้ความรู้ เรื่องการเลือกตั้งส.ส. (แบบปาร์ตี้ลิสต์, แบบแบ่งเขต)					
9. ได้ความรู้ ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งส.ส.ล่วงหน้า					
10. ไม่ได้รับความรู้ ว่า การไปเลือกตั้ง ทำให้รักษาสีธรรมทาง การเมือง					
11. ได้ความรู้เรื่องระบบประชาธิปไตยของไทย					
12. ไม่ได้รับความรู้ เรื่อง การใช้สิทธิลงชื่อถอดถอนผู้แทนฯ ได้					

รายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์ ทำให้ท่าน	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
1. สนใจ การทำงาน การแก้ไขปัญหาของรัฐบาล					
2. เบื่อหน่าย กับผลงาน โครงการต่าง ๆ ของรัฐบาล					
3. สนใจ การถ่ายทอด การอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล					
4. เบื่อหน่ายกับ ข่าว/นโยบาย ของพรรคการเมืองอื่น ๆ					
5. สนใจเรื่อง การเมืองท้องถิ่น (กำนัน, อบต.)					
6. เบื่อหน่าย ข่าวการทำหน้าที่ของ กกต.					
7. สนใจ การถ่ายทอด ประชุมสภา (ส.ส., ส.ว.)					
8. เบื่อหน่าย ข่าว การลงสมัครส.ส. ที่ห้องต่าง ๆ					
9. สนใจ นโยบาย การหาเสียงของ พรรครัฐบาล					
10. เบื่อหน่าย นโยบาย การหาเสียง ของพรรคฝ่ายค้าน และพรรคอื่น ๆ					
11. เห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง ในระบบประชาธิปไตย					
12. ไม่อยากไป เลือกตั้ง ส.ส.					

ส่วนที่ 4 การมีส่วนร่วมทางการเมือง

โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่าน

- ท่านได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม. ครั้งที่ผ่านมา หรือไม่
 - () ไป
 - () ไม่ไป
 - () ไม่มีสิทธิ

- ถ้าท่านมีสิทธิ (หรือมีสิทธิอยู่แล้ว) ในการเลือกตั้ง ส.ส. ในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548 ท่านจะไปใช้สิทธิหรือไม่
 - () ไม่ไป.
 - () ไม่ค่อยอยากไป
 - () ไม่แน่ใจ
 - () ไปเพราะเป็นหน้าที่
 - () ไปแน่ ๆ เพราะต้องการมีส่วนร่วมในระบบการปกครอง

- ท่านคิดว่าสิ่งใดมีอิทธิพลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของท่านมากที่สุด
 - () สื่อสิ่งพิมพ์ (หนังสือพิมพ์, นิตยสาร) () คนในครอบครัว
 - () วิทยุ () เพื่อน
 - () โทรทัศน์ () ตัวเอง
 - () อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ท่านทำกิจกรรมดังต่อไปนี้ บ่อยครั้งเพียงใด	เป็นประจำ	บ่อย	เป็นครั้งคราว	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย
1. ติดตามข่าวสารทางการเมือง					
2. พุดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ทางการเมือง อย่างไม่เป็นทางการ					
3. คัดค้าน ประท้วง ต่อนโยบายของรัฐบาลที่ท่าน ไม่เห็นด้วย หรือ คิดว่า ไม่เป็นธรรม (ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ)					
4. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองไปยังสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น นสพ., วารสาร					

ท่านทำกิจกรรมดังต่อไปนี้ บ่อยครั้งเพียงใด	เป็น ประจำ	บ่อย	เป็น ครั้ง คราว	นานๆ ครั้ง	ไม่ เคย
5. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองไปยังรายการวิทยุ					
6. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองไปยังรายการโทรทัศน์ เช่น โทรศัพท์,จดหมาย, SMS					
7. แสดงความคิดเห็นในกระทู้ที่คุยเรื่องการเมืองทางอินเทอร์เน็ต					
8. รับฟัง/รับชม การปราศรัยหาเสียง การแถลงนโยบาย ของ ส.ส. พรรคต่าง ๆ					
9. โน้มน้าว หรือชักจูงผู้อื่นไปใช้สิทธิเลือกตั้ง					
10. ร่วมกิจกรรมการรณรงค์ต่าง ๆ ทางการเมือง					
11. สนับสนุนพรรคการเมือง/ นักการเมือง ที่ท่านชื่นชอบ					
12. ช่วยนักการเมือง/ พรรคการเมือง รณรงค์หาเสียง					

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะสำหรับรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อ การนำเสนอ/ การสนทนา ประเด็น ข่าวสารการเมือง ใน
รายการ

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

ผนวก ข

แบบบันทึก ปริมาณการนำเสนอประเภทของเนื้อหาข่าว
ในรายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์

รายการ..... วันที่.....

ระยะเวลาออกอากาศ.....

ประเภทของข่าว	ระยะเวลานำเสนอข่าว (นาที)
1. ข่าวการเมือง	
2. ข่าวเศรษฐกิจ	
3. ข่าวอาชญากรรม	
4. ข่าวอุบัติเหตุ และภัยพิบัติ	
5. ข่าวต่างประเทศ	
6. ข่าวกีฬา	
7. ข่าวสังคม/บันเทิง	
8. ข่าวอื่น ๆ (ข่าวจราจร ข่าวสภาพภูมิอากาศ ข่าวบริการ ข่าวการศึกษา ข่าวศิลปวัฒนธรรม ข่าวปกิณกะ)	
รวมเวลาทั้งสิ้น	

ผนวก ค

ตัวอย่าง ลำดับการออกอากาศจำแนกตามประเด็นข่าว
ในรายการ สनทนาข่าวทางโทรทัศน์

ตัวอย่าง ลำดับการออกอากาศ รายการ ข่าวเช้า ไอทีวี วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ.2547

เวลา	ประเด็นข่าว
6.00	วันเอตส์โลก สัมมนาหาแนวทางสร้างความโปร่งใสแก่สลากกินแบ่งรัฐบาล จับนักเรียนนายเรือฆาตกรรมแฟนสาว SMS คดีนักเรียนนายเรือฆ่าแฟนสาว ควรเพิ่มโทษนี้ประกันหรือไม่ วิสามัญผู้ต้องหาค้ายาบ้า ขณะล่อซื้อยิงต่อสู้กัน เตรียมเผายาเสพติดที่จับกุมได้ เฮโรอีน ผีน ยาอี ยาบ้า รวม 35 ล้านเม็ด ประชาชนในฟิลิปปินส์เสียชีวิตจากอุทกภัย และดินถล่ม เครื่องบิน LION AIR ลื่นไถลจากรันเวย์ที่สนามบินกรุงจาการ์ตา ตก 2 ส่วน เกิดการประท้วงในยูเครน เนื่องจากประชาชนไม่พอใจที่ไม่มีการเปิดอภิปรายกรณีเลือกตั้งประธานาธิบดี
6.08	จรรยา/สภาพอากาศ
6.12	กีฬา
6.14	งาน
6.15	โฆษณา
6.19	จรรยา
6.20	เจอลูกสาวในVCDปี หลังหายนาน 4 เดือน นางแบบแจ๊ซอดีตดาร่า จ้างถ่ายสปาเบียร์ค่าตัว พระแทงสาว
6.27	โฆษณา
6.30	จรรยา
6.31	นักเรียนนายเรือ ฆ่าเด็กหญิงวัย 13 นีคดี 9 ปี
6.49	LIVE สถานการณ์ภาคใต้ คนร้ายยิงถล่มฐานปฏิบัติการคุ้มครองวัด ความคืบหน้าโครงการพันก ได้นก 82 ล้านตัว นายกอิตาลี และสเปน กังวล เงินยูโรแข็งค่ากว่าเงินดอลลาร์ ตลาดหุ้น
6.52	โฆษณา
6.56	จรรยา
6.58	โครงการนำร่อง นักเรียนสมัครสอบเอ็นทรานส์ได้ทางอินเทอร์เน็ต เริ่มที่มหาวิทยาลัยรัฐและเอกชนรวม 12 แห่ง

เวลา	ประเด็นข่าว
	หม่อมเจ้าหญิงสิริวัณวรี มหิดล 'สอบเอ็นทรานส์' ติดคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7.00	อร่อยมือเช้า
7.03	กรีนนิวส์
7.07	วันเอดส์โลก นางสุดารัตน์แจกญงยางอนามัยแบบใหม่ และเข้มกมัด หน้าทำเนียบ LIVE (นายแพทย์อวัช) สถิติติดเชื้อเอดส์ทั่วโลกเพิ่มขึ้น 40 ล้านคน เด็กและสตรีไทยติดเชื้อเพิ่มขึ้น 17%
7.14	ชี้แจงข้อเท็จจริงกรณีออกข่าวบิดเบือนคำสอนศาสนาอิสลาม
7.15	โฆษณา
7.20	จรรยา
7.21	LIVE นายจตุรงค์ ฉายแสง ชี้แจงความคืบหน้ากรณีพระราชบัญญัติว่าด้วยการฆ่าและจำหน่ายเนื้อสัตว์ เพื่อแก้ไขปัญหาใช้หัวदनก
7.28	โฆษณา
7.31	จรรยา
7.33	ชาวบ้านคัดค้านโครงการท่อก๊าซไทย-มาเลเซีย พระราชบัญญัติห้ามจำหน่ายสุราแก่เด็ก, "ตู้ปน.224" รับแจ้งเรื่องละเมิดการขายสุราแก่เด็ก
7.34	โคฟีอันนัน เผย มีผู้ติดเชื้อในยุโรปเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว เช่น สวิตเซอร์แลนด์ เพิ่มขึ้น 4%จากเดิม ร้อยละ 38 นายเบอร์ลุสโคนี ลดภาษีเพื่อคนรวย แรงงานอิตาลีหยุดงานประท้วง
7.36	LIVE พล.ต.ต.สุรสิทธิ์ สังข์พงศ์ มาตรการป้องกัน สลากกินแบ่งรัฐบาลขายเกินราคา
7.42	ยอดจองรถมอเตอร์ไซค์ 85 ล้านบาท
7.43	LIVE (ต่างประเทศ) สหประชาชาติ ผู้หญิงติดเชื้อเพิ่มมากขึ้นในเอเชีย และยุโรป ต้องการมาตรการที่ ครอบคลุม และยั่งยืน
7.46	โฆษณา
7.48	จรรยา
7.50	กีฬา
7.55	ผู้ช่วย รมต.กระทรวงศึกษาเผยสถานที่ที่นักเรียนชอบโดดเรียนไปเที่ยวมากที่สุด สวนสัตว์ดุสิต
7.58	จบข่าว

ตัวอย่าง ลำดับการออกอากาศ รายการ เช้าวันนี้ที่เมืองไทย วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ.2547

เวลา	ประเด็นข่าว
6.15	<p>ช่วง ข่าวเช้าวันนี้ : แจกคำสอนในคำภีร์อัลกุรอานแก่ประชาชน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้</p> <p>เจอลูกสาวในVCD ไปหลังหาย 4 เดือน</p> <p>เลื่อนเลือกตั้ง ฝ่ายค้านกับรัฐบาลโต้กันแหลก</p> <p>แม่อำมหิตฆ่าทารกหมกซ่อนไว้</p> <p>หนุ่มใหญ่เครียดจัดติดหนี้บัตรเครดิต และถูกเบี้ยวเงิน โอดตึกศาลอาญาดับ</p> <p>เฟอร์รารีเปิดตัว 85 ล้าน งานมหกรรมยานยนต์ MOTOR EXPO</p> <p>พระคลังรักแหงสาว โชคดีไม่ตาย</p> <p>เบอร์จีฮัดดี ปิดตานี้ ได้ "คัมภีร์มรณะ 7 วันฆ่าพ่อแม่"</p> <p>กระทรวงศึกษาสนองพระราชดำรินในหลวงจัดตั้งศูนย์กลางการศึกษาผ่านดาวเทียม ณ วังไกลกังวล เพื่อเผยแพร่การศึกษาและความเข้าใจอันดี ต่อโรงเรียนปอเนาะ</p> <p>บัญญัติชี้ขอยกเลือกตั้งเร็วพบสภา อัยฯเอาสัญญาภาคมาอ้าง</p> <p>อเนก เหล่าธรรมทัศน์ ยัน นายกเขื่อดวงเลื่อนเลือกตั้ง</p> <p>เลขากรม.ชี้แจง กรณีวันที่เลื่อนเลือกตั้ง ต้องเสนอพระราชกฤษฎีกาภายใน 15 ธันวาคม นี้</p> <p>บรรหาร ชู ปอรรชัม ยอดเนร รongโรเชกพรรคชาติไทย</p> <p>ไทยรักไทยแย้งเก็บป้ายหาเสียงเลือกปฏิบัติ คุณหญิงณัฐนนท์ได้ทำตามหน้าที่อย่างเท่าเทียม</p> <p>SMS/ โทรศัพท์แสดงความคิดเห็น คุณคิดว่าควรมีมาตรการใดป้องกันเยาวชนติดเกมออนไลน์</p>
6.27	โฆษณา
6.31	<p>ช่วง มองรอบด้าน</p> <p>ติดป้ายเลือกตั้ง</p> <p>ร่นเวลาเลือกตั้ง/ โหรทำนายการเมือง</p>
6.41	โฆษณา
6.46	<p>กรณีข้อสัญญาอาเซียนซัมมิท</p> <p>หนุ่มใหญ่ศาลอาญาโอดตึก/ เศรษฐกิจไทย</p> <p>กองสลากได้ประชานิยมภัยความ หวยบนดินทำถูกต้องแล้ว</p>
6.54	โฆษณา
6.57	ช่วง ตอบจดหมาย

เวลา	ประเด็นข่าว
	ภาษีป้าย ควบคุมพระสงฆ์จำพรรษา การลอบขโมยในที่ทำงาน
7.07	โฆษณา
7.10	การทำเห็ดฟาง
7.20	โฆษณา
7.23	เปิดประเด็น "แนวทางป้องกันไม่ให้เยาวชนติดเกมออนไลน์"
7.45	จบรายการ

ตัวอย่าง ลำดับการออกอากาศ รายการ เรื่องเล่าเช้านี้ วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ.2547

เวลา	ประเด็นข่าว
6.30	หอย"เลขเบิ้ล"
6.41	ผบช.หน่วยสืบสวนสอบสวนกลาง เสนอ "กฎหมายพิเศษ ครอบจักรวาล"เพื่อรับมือปัญหาภาคใต้ SMS จำเป็นต้องออกกฎหมายพิเศษเพื่อเพิ่มอำนาจแก่เจ้าหน้าที่รัฐหรือไม่
6.49	3 จังหวัดชายแดนภาคใต้รอจับนกระดาะบันเป็นอนุสาวรีย์
6.50	งานแสดงวิสัยทัศน์ พรรคการเมือง ที่ไบเทค "อนาคตประเทศไทย หลังการเลือกตั้ง" ชาติไทยเปิดตัว3ผู้สมัครสส. "เก่า เก่ง กล้า" เชื่อมั่นมัดใจประชาชน ไทยรักไทย มหาชน ร้องผู้ว่าฯ อภิรักษ์ เลือกปฏิบัติ เก็บป้ายหาเสียง นายกฯชี้กฎหมายที่มีอยู่ไม่พอเพียงกรณี 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
7.03	โฆษณา
7.08	นักเรียนเทคโนดักยิงคู่อริบนรถเมล์ สาย 113 กองทัพอากาศซ่อมโปเรียนก ชิ้นส่วนเครื่องบินหล่นใส่แก๊งกลางสะพานถ.แจ้งวัฒนะขาเข้า
7.23	โฆษณา
7.26	ปปง.ยึดทรัพย์สินก้านั้นเขี้ยว ลูกสาวข้าราชการเมืองอยู่เบื้องหลัง เพราะคดีนั้นกำลังอยู่ในการพิจารณาของศาล 3 พรรครวมหัวอัครัฐบาล เสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญ งานแสดงวิสัยทัศน์ ที่ไบเทค "อนาคตประเทศไทย หลังการเลือกตั้ง" สุนันท์แจงนายกฯไม่ไปเพราะติดภาระกิจ ชาติไทย มั่น 3 ว่าที่ผู้สมัคร "เก่า เก่ง กล้า" บรรหาร นิติภูมิ ชูวิทย์ ประชาธิปไตยประกาศยกเลิก นโยบาย 30 บาท เปลี่ยนเป็น รักษาฟรี นโยบายภาคใต้ของนายกฯถ้ายังเป็น แบบนี้ อนาคต 3 วันแดนจะยิ่งแบ่งแยกมากขึ้น บัญญัติเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญสามารถอภิปรายนายกฯ ได้ มหาชน จะใช้ทฤษฎีสวัสดิการสังคมจากยุโรปที่ก้าวหน้ากว่าไทยรักไทย นายกฯไม่มาวันนี้พุงนี้อย่าออกมา ตอบได้ ถ้าออกมาไม่ใช่ลูกผู้ชาย นายกฯ เปิดศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงพร้อมด้วยรัฐมนตรีและคู่สมรสที่เชียงใหม่ จะเชิงเทรา นครราชสีมา สุราษฎร์ธานี ว่าที่ผู้สมัครสส.ไทยรักไทยร้องเรียนปปช.อภิรักษ์เลือกปฏิบัติ
7.48	โฆษณา
7.54	พยาบาลทอมฆ่าตัวตาย นักเรียนหนูนวกฆ่าตัวตายน้อยใจเพื่อน

เวลา	ประเด็นข่าว
	พื่อหลงทางกับเม็ยลูกกระโดดตอม่อสะพานดอนเมืองโทลเวย์ดับ
	วิษณุเครืองาม เพิ่มสวัสดิการข้าราชการเบิกเงินส่งลูกเรียนได้ถึงปริญญาตรี และผู้สูงอายุไม่ต้องจ่ายเบี้ยประกันสังคม
8.00	เคารพธงชาติ/โฆษณา
8.06	กีฬา
8.20	โฆษณา
8.27	เศรษฐกิจ งานมอเตอร์EXPO
8.30	จบรายการ

ตัวอย่าง ลำดับการออกอากาศ รายการ ข่าวภาคเช้า ช่อง7 วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ.2547

เวลา	ประเด็นข่าว
6.15	เครื่องบินโบอิง747 ของสายการบินคาเธ่ย์แปซิฟิก ทำอะไหล่หล่นจากฟ้าตกใส่รถยนต์ "วงกต" เสนอ "กฎหมายพิเศษครอบจักรวาล" นายกษ กล่าวกฎหมายอาญาที่มีอยู่ไม่เพียงพอที่จะให้ควมคุ้มครองภาคใต้ SMS ออกพระราชกฤษฎีกาพิเศษ เพิ่มอำนาจทหาร ตำรวจชายแดนภาคใต้ ท่านคิดว่าอย่างไร
6.26	โฆษณา
6.32	"แม่ทัพภาค 4"ไม่เห็นด้วย กฎหมายเดิมที่มีอยู่ก็เพียงพออยู่แล้ว แต่ไม่ได้นำมาใช้ หวย " เลขเบิ้ล " รางวัลที่ 4 ซ้ำกันเป็นครั้งที่ 2 ไทยรักไทยร้องปช. ผู้ว่าฯทม. ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่เก็บป้ายหาเสียงไม่เท่าเทียม นายกษช่วยว่าที่ผู้สมัครสส.หาเสียงเชียงใหม่ ยึดทรัพย์ "กำนันเซียะ" ไทรโยค กาญจนบุรี ว่าที่ผู้สมัครสส.เขต 5 พรรคประชาธิปัตย์ ปปง.อ้างได้หลักฐานมี พฤติกรรมฮั้วประมูล เนื่องจากร่ำรวยผิดปกติ น้องปิยะณัฐ วัชรภรณ์ ถูกจับข้อมามีกัญชาแห่งในครอบครอง
6.46	โฆษณา
6.49	เด็กนักเรียนเทคโนฯยิงกันตายบนรถเมล์ พยาบาลทอมหึงคู่ซาวิงตายคาบ้าน ล่าตัว "เค สวิงกิ้ง" เชื้อลวงเด็กอนาจาร VCD ปี นักโทษหนีศาลธัญบุรี นักเรียนหุนหวทม.4 ผูกคอตายน้อยใจเพื่อน พ่อหลงทางคิดถึงลูกเมียกระโดดตึกตาย
7.04	โฆษณา
7.07	ข่าวต่างประเทศ
7.17	โฆษณา
7.20	กีฬา
7.30	จบข่าว

ตัวอย่าง ลำดับการออกอากาศ คุย คู้ย ข้าว (จ.-ศ.) วันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ.2547

เวลา	ประเด็นข่าว
21.32	เจอตัวเด็กหญิงถูกล่อลวง เล่น VCD สวิงกิ้ง แล้ว 1 ราย
21.48	โฆษณา
21.52	นักโทษ ชั้นเยี่ยม จ.หนองคาย จ่ายเงินให้ผู้คุมเพื่อออกไปลักทรัพย์ข้างนอกเรือนจำและกลับบ้านเป็นเวลาหลายปี โอนเงินให้เมีย เกือบ 200,000 บาท คั่นในรถตู้ข้างเรือนจำพบ ทอง พระเครื่อง เงินสด เครื่องใช้ไฟฟ้า
21.58	โฆษณา
22.02	รวบรวมนกอไปรอย 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ นักเรียนอาชีวะตักัน ข่าวต่างประเทศ จับ"เหน่ ซีไฟร์" ผู้ต้องหาฆ่าแม่ค้าตลาดบางแค
22.03	จบรายการ

ตัวอย่าง ลำดับการออกอากาศ รายการเรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์ วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ.2547

เวลา	ประเด็นข่าว
7.30	สภาพอากาศหนาวเย็นโดยเฉพาะที่ภาคเหนือ สนองพระราชดำริสีในหลวง จัดระเบียบร้านค้า ห้ามขายเหล้าแก่เด็กอายุไม่ถึง 18 และห้ามตั้งใกล้สถานศึกษาพร้อมควบคุมสถานบันเทิงไม่ให้มีเสียงดังเกิน
7.47	โฆษณา
7.51	ผ้าตัดแปลงเพศกะเทย เพศเดียวกันแต่งงานกันได้
8.00	เคารพธงชาติ/โฆษณา
8.04	นกกระดาศ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เด็กเก็บนกเก็ได้กินข้าวกับนายภ นักการเมืองมาเลย์ผลิตVCD"ตากใบ"ขายภาคใต้และกลุ่มมุสลิม ว่าที่ผู้สมัครส.ส.ประชาธิปัตย์จ.สตูล เอาไปเปิดให้ประชาชนดูพร้อมหาเสียงไปด้วย นายภฯ ขับริตตุ๊กตุ๊ก ช่วยว่าที่ผู้สมัครหาเสียง ที่เขตดินแดง ชม ยูรนนท์ และสุดาร์ตน์ จากนั้น ไปต่อที่เขตพญาไท อรทัย สุวานะจาโร จัดงานอาหารปลอดภัย ที่เยาวราช นายภฯ ผัดหมี่ ลวกก๋วยเตี๋ยว ซูวิทย์ ย้ำ พรรคชาติไทยต้องเปลี่ยนแนวทางหาเสียง จากแกงจืดเป็นแกงเผ็ด จงชัย รองเลขาธิการพรรค กล่าวซูวิทย์ไปเขตเพชรบุรีมีแต่คนมาขอลายเซ็นให้รอดูป้ายหาเสียงพรรคจะ ยึดพอๆ กับ VCD น้องแนน ฟรุ้งนี้จะเปิดตัวว่าที่ผู้สมัครในกทม.
8.18	โฆษณา
8.21	ประชาธิปัตย์เปิดตัวว่าที่ผู้สมัคร 3 เขต ในกทม. อาจมีการโกงคะแนนเลือกตั้งส.ส.ล่วงหน้า สมาคมคนพิการพระประแดง
8.30	จบรายการ

ตัวอย่าง ลำดับการออกอากาศ รายการคุยคุ้ยข่าว (ส.-อา.) วันที่ 11 ธันวาคม 2547

เวลา	ประเด็นข่าว
12.00	ว่าที่ผู้สมัครส.สตูลเอาใช้ " VCDตากใบ " หาเสียงเลือกตั้ง SMS ใช้VCDตากใบหาเสียงเลือกตั้งเห็นด้วยหรือไม่ ภาพยนตร์เรื่อง OCEAN 12
12.15	โฆษณา
12.20	VCD ตากใบ นายกฯ ช่วย "หมวยเหม่ง" อรทัย สุานะจาโร และ แซม ยูนันท์ ว่าที่ผู้สมัครส.หาเสียงในกทม. นายกฯ ขับตุ๊ก ตุ๊ก ผัดหมี่ ลวกก๋วยเตี๋ยว ประชาธิปไตยล่องเรือหาเสียง 3 เขต ในกทม. รองเลขาธิการ พรรคชาติไทย นาย จงชัย ไห่รอดูป้ายหาเสียงของพรรค จะยึดยิ่งกว่า VCD น้องแนน พร้อม เปิดตัวว่าที่ผู้สมัครส.กทม.พฤษภาคม นายกฯได้ งานเสวนา "ปกเปลือกคอรรัปชั่นเชิงนโยบาย" พวกที่ไปนั่งเสวนา มีแต่พวก "ขาประจำ" ที่ผัดหวัง นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์หาว่าที่ ผู้สมัครส.บุรีรัมย์ เข้าแจ้งความ เนื่องจากพบว่า พิมพ์บัตรเลือกตั้งเกิน
12.38	โฆษณา
12.42	พรรคประชาธิปัตย์ สักการะรัชกาลที่ 7 วันรัฐธรรมนูญ เปิดเวที ปราศรัย "ทวงคืนประเทศไทย" แกลง "4 ไม่ 10 เลือก" พร้อมโชว์"สมุดปกเหลือง" จัดระเบียบร้านค้า ในสถาบันการศึกษา เด็กหญิง วัย 13 โดนเพื่อนชายรุมโทรม
12.52	โฆษณา
12.56	ท้องเที่ยวภาคเหนือ ปรากฏการณ์แม่คนึง, เหมยขาบ ที่ดอยอินนท สภาพอากาศภาคเหนือหนาวจัด ชาวเขาหนาวจนเสียชีวิต 2 บรรณาธิการ "ฮอต" กับ"ลูกน้ำ"หนังสือ "ลิปส์" แกลงข่าว ล่าออก ภาพปก นุ่ม ตีรัก กับ นิกกี้ ธีระกล เป็นเหตุ กีฬา
13.00	จบรายการ

บรรณานุกรม

หนังสือและบทความในหนังสือ

กองนโยบายและแผนงานเยาวชน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ. สำนักงานนายกรัฐมนตรี. บทวิเคราะห์กิจกรรมนักเรียน นิสิตและนักศึกษาในประเทศไทย. ม.ป.ท.: ม.ป.ป.

กาญจนา แก้วเทพ. การวิเคราะห์สื่อ : แนวคิดและเทคนิค. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

_____ . สื่อสารมวลชน ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอดิสัน เพรส โปรดักส์ จำกัด, 2543.

จรูญ สุภาพ. หลักสูตรศาสตร์ฉบับพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2527.

จำนง รังสิกุล. ตำนานโทรทัศน์ไทยกับ จำนง รังสิกุล. ม.ป.ท.: ม.ป.ป.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และ นิคม ทาแดง. "การจัดรายการวิทยุโทรทัศน์." ใน เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิทยุและโทรทัศน์. หน่วยที่ 10. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2537.

ดวงทิพย์ วรพันธุ์. ข่าวโทรทัศน์. กรุงเทพมหานคร: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.

ประมะ สตะเวทิน. หลักนิเทศศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์, 2546.

พิศิษฐ์ ชวาลาธวัช. วิ่งไปกับข่าวก้าวไปกับโลก. กรุงเทพมหานคร: อินฟอรมีเดียส์ บู้คส์, 2546.

พีระ จิระโสภณ "หลักและทฤษฎีการสื่อสารมวลชน." ใน เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร. หน่วยที่ 11. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2537.

ยุบล เบ็ญจรงกิจ. การวิเคราะห์ผู้รับสาร. กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

ระดม วงษ์น้อย นักเรียน นิสิต นักศึกษา กับการเมืองไทย. ม.ป.ท.: ม.ป.ป.

วิเชียร เกตุสิงห์. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

วีรพงษ์ พลนิกรกิจ. การเขียนข่าววิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: เอ็ดดิสันเพรสโปรดักส์, 2545.

สมบัติ อารังธัญวงศ์. การเมือง : แนวความคิดและการพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เสมาธรรม, 2545.

สุจิต บุญบงการ. การพัฒนาการเมืองไทย : ปฏิสัมพันธ์ระหว่างทหาร สถาบันทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

สุจิตรา บุญยรัตน์พันธ์. ระเบียบวิธีวิจัย สำหรับรัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิ 30 ปี สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2534.

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. การสื่อสารกับสังคม. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

เสรี วงษ์มณฑา. "การสื่อสารกับการพัฒนาประเทศ" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร. หน่วยที่ 9-15. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2538.

บทความในวารสาร

นภวรรณ ตันติเวชกุล. "การวิเคราะห์หัตถิพัลของภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ตามแนวทฤษฎีการอบรมปมนิสัยทางวัฒนธรรมต่อเยาวชนในสถานศึกษา." วารสารนิเทศศาสตร์ 18 (มกราคม – มีนาคม 2543):37.

เอกสารอื่น ๆ

กสิณเทพ คุณาเจริญ. "ตามหา...แก่นธรรม." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.

จริญญา เจริญสุขใส. "การเปิดรับข่าวสารทางการเมือง วัฒนธรรมทางการเมืองกับการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร ปี 2538." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

จิตรา เอื้อจิตรบำรุง. "การเปิดรับข่าวสาร การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารยาแก้ปวดลดไข้ที่โฆษณาผ่านสื่อมวลชนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร," วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.

เจตน์ศักดิ์ แสงสิงแก้ว. "ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสื่อสารกับกระบวนการสังคมปริทัศน์ทางการเมืองของประชาชนในท้องที่บางชั้น เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

ชินนะพงษ์ บำรุงทรัพย์. "เอกสารประกอบการศึกษา วิชา วส. 601 สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัยสื่อสาร." คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.

- ฐิตกานต์ ธนาโอฬาร. "การสื่อสารกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัย : ศึกษาเฉพาะกรณีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.
- ดุชฎี สุทธิปริยาศรี และ วรณา ปุณฺณโชติ. "รายงานการวิจัยกระบวนการปลูกฝังค่านิยมและวิถี ประชาธิปไตยในสถาบันอุดมศึกษา." กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมและประสานงานเยาวชน, 2540.
- อํารง เต็มสุขสวัสดิ์. "ความสอดคล้องระหว่างนโยบายการเสนอข่าวกับความต้องการรับชม รายการข่าวของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษา สถานีโทรทัศน์ทีวีเสีรี ไอทีวี." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.
- นภดลชาติประเสริฐ. "สรุปรายงานการสัมมนาทางวิชาการ ที่วี...ตลาดเสรีประชาธิปไตย." กรุงเทพมหานคร: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535. (อัตสำเนา)
- ปาริชาติ นิติมานพ. "ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อมวลชน ความทันสมัย กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยพุทธและสตรีไทยมุสลิม." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- พนม คลีฉายา. "อิทธิพลและประสิทธิภาพของสื่อเกี่ยวกับข่าวสารการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งอายุ 18-19 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2538." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์, 2539.

พรรณพิลาส วีระสุโข. "ความต้องการที่จะรู้ข่าวสารบ้านเมือง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร การเมือง และการใช้ประโยชน์ข่าวสารการเมือง จากรายการโทรทัศน์ของประชาชน ที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไปในเขตกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.

ภาคภูมิ หวังชัย. "ความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมทางการเมือง กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในด้านการเมืองทางสื่อโทรทัศน์ของประชาชนมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.

มลินี สมภพเจริญ. "อินเทอร์เน็ตและสื่อมวลชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.

รัตนา ทิมเมือง. "บทบาทของสื่อมวลชนในฐานะเวทีสาธารณะในการหาเสียงเลือกตั้งทั่วไป 17 พฤศจิกายน 2539." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541), น. 9.

วรา วัฒนางตุรพร. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของอินเทอร์เน็ตในการสร้างความคิดเห็นทางการเมืองและพฤติกรรมการปรับเนื้อหาข่าวสารการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองบนอินเทอร์เน็ต." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.

วิยดา ประสาทกิจ. "การศึกษาความสัมพันธ์ของการเข้าถึงข่าวสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาครั้งแรกในเขตกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.

ศิริพร วุฒิมิทธิ. "การสำรวจพฤติกรรมการรับชมและความพึงพอใจของผู้ชมในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อรายการข่าวภาคค่ำ ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7." วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยมหิดล คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.

ศุภิสรา เปี่ยมราศี. "การวิเคราะห์เนื้อหาในแง่ส่งเสริมคุณธรรมเด็ก ในหนังสือพิมพ์รายวัน ฉบับภาษาไทย." วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยมหิดล คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.

สลินี หลีหเจริญกุล. "พฤติกรรมการสื่อสาร ความรู้ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในการเลือกตั้งทั่วไป ครั้งที่ 18 ของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกลุ่มอายุ 18-20 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยมหิดล คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

สุภาวดี เตียพิริยะกิจ. "ความพึงพอใจต่อรูปแบบการนำเสนอและเนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2538 ของเยาวชนอายุ 18-19 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยมหิดล คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

อัชฌราภณี สามีภักดี. "พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารกับความรู้ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วม ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย ของเยาวชนทั้งในระบบ/นอกระบบ การศึกษา." วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยมหิดล คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

Books

Hundt, Reed. "Revitalizing Democracy in the Information Age." Vital Speeches of the Day 62 (15 January 1996):194-197.

Gabrial, Almond A. and Verba, Sydney. The Civil Culture : Political Attitudes and Democracy in Five Nations. Boston: Little Brown and Company, 1965.

- Klapper, Joseph T. Mass Communication Research : An Old Road Resurveyed. Indianapolis: Boff-Merill, 1958.
- McClure, Robert D. and Patterson, Thomas E. "Television News and Political Advertising : The Impact of Exposure on Vote Beliefs." Communication Research (January 1974):13-34.
- Mccomb, Maxwell E. and Becker, Lee B. Using Mass Communication Theory New Jersey: Prentice-Hall, 1979.
- McQuail, Denis. Mass Communication Theory. 2nd ed. London: Sage Publication, 1978.
- McQuail, Denis, Blumber, Jay G. and Brown, JR. The Television Audience : A revised Perspective in Sociology of Mass Communication. Harmondsworth: Penguin, 1972.
- Palmgreen, Phillip and Rayburn, J. D. "Gratification Sought and Media Exposure Value Model." Communication Research. 9 (October 1982):451-478.
- Rogers, Everett M. and Lynne, Svenning. Communication Strategies for Family Planning. New York: The Press, 1971.
- Schramm, Wilbur. Mass Communication and National Development. Stanford: Stanford University Press, 1964.
- _____. The Process and Effects of Mass Communication. Urbana: University of Illinois Press, 1971.

Shimomoto, Nobutami. Citizen Participation and Communication Technologies. (May 1981):1-22.

Townsend, James R. Political Participation in Communist China. Berkeley and Los Angeles: University of California Press, 1967.

Vincent, Richard C. and Basil, Micheal D. "College Students' News Gratifications, Media Use, and Current Events Knowledge." Journal of Broadcasting & Electronic Media 41 (Summer 1997):380-392.

Wright, Charles R. Mass Communication : A Sociological Prespective. New York: Random House, 1975.

Zhao, Xinshu and Chaffee, Steven H. "Campaign Advertisements Versus Television News as Sources of Political Issue Information." Public Opinion Quarterly 59 (1995):41-43.

ข้อมูลจาก เวิลด์ ไวด์ เว็บ

สามัญชนบนถนนประชาธิปไตย. "มีอบมือถือ 18 พฤษภาคม 2535." <<http://www.geocities.com/thaifreeman/>>. กรกฎาคม 2546.

สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา. "ตารางจำนวนนิสิต/นักศึกษาทั้งหมด จำแนกตามประเภทของสถาบัน และระดับการศึกษาปีการศึกษา 2546." <<http://www.mua.go.th>>. 2546.

ประวัติการศึกษา

ชื่อ	นางสาวกาญจนา ครรภาฉาย
วัน เดือน ปี เกิด	8 กรกฎาคม 2520
วุฒิการศึกษา	สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ทุนการศึกษา	ทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2548

